

S'Arenal de Mallorca

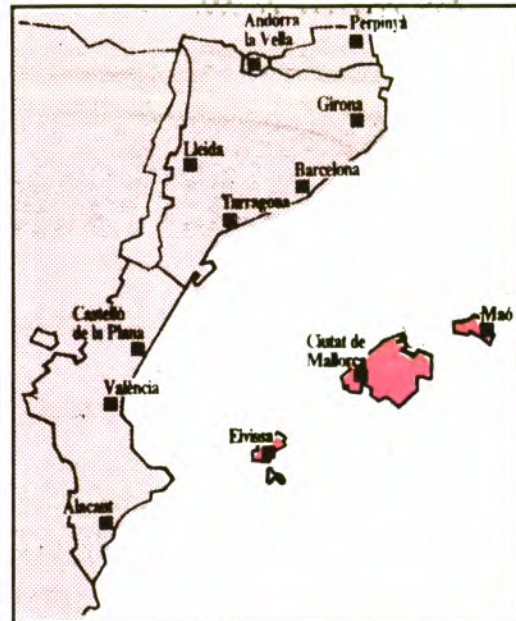

PUBLICACIÓ INDEPENDENT DE LES ILLES BALEARS

ANY XI. NÚMERO 235

15 DE GENER DE 1992

PREU: 125 PTS

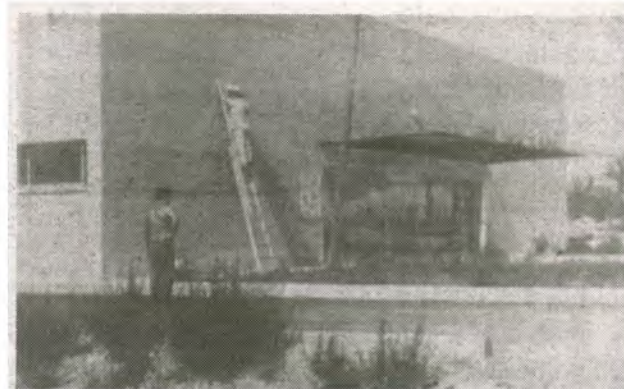

Jaume Santandreu: «No respectar la llibertat de premsa és feixisme total»

El nostre poble no és un poble vulgar, no és un poble subnormal, com de vegades ens volen fer pensar plataformes i campanyes.

(Més informació a la pàgina 4)

Un exemplar d'aquest periòdic serà regalat a cadascuna de les famílies de Son Ferriol, el Pont d'Inca i el Viver. Si us ha agradat, trobareu una butlleta de subscripció a la segona plana. Envieu-nos-la.

Marratxí

Els veïns consideren que l'atenció sanitària del Pla de na Tesa és deficient

Des del passat mes d'octubre l'atenció sanitària a Marratxí ha canviat després de la reestructuració de l'horari d'atenció del metges al dispensari del Pla de na Tesa, que ara és obert de dilluns a dijous. El sistema implantat de "l'hora demanada" no dona abastament i sovint moltes persones queden sense l'atenció mèdica després d'haver estat esperant durant moltes hores. D'altres persones consideren, a més, que el sistema d'hora convinguda no funciona gaire bé ja que quasi mai no es compleixen els horaris preestablerts, i per tant els

pacients que tenen hora han d'esperar durant molt de temps.

Així i tot les queixes més importants vénen motivades pel mal funcionament de les urgències, ja que si la urgència no es considera massa important el metge no es vol desplaçar a la casa del pacient, i és el pacient el que s'ha de desplaçar fins al dispensari mèdic.

Els veïns afegeixen que la situació s'agreuja els horabaixes i els dies festius, ja que els malalts s'han de desplaçar fins al PAC que hi ha al Centre de Salut del Polígon.

*Mustang
Ranch*

SALONS: Venècia, La Maestranza, Brasil, Apollo, Mallorca.

SUITES: Medieval del Rei Artur, Romana, Show Room, Àfrica Virgen, Thailandesa, Canadà, Sado Torquemada.

Obert de 16 a 5 matinalada
Capità Fuster Rossinyol, 21
(Amanecer)

Tels. 20 81 13 - 75 76 96
PALMA

Telèfons útils a s'Arenal

A la part de Ciutat

Ajuntament	727744
Bombers	291250 - 290017
Residència de l'assegurança social.....	289100
Polícia Nacional.....	091
Polícia Municipal	092
Polícia Municipal de s'Arenal	490503
Taxis Palma Ràdio	401414
Radio-Taxi Platja	755440
Associació d'Hotelers	267654. Fax: 491012

A la part de Lluçmajor

Ajuntament	660050. Fax: 662081
Oficina de s'Arenal.....	264071
Bombers.....	660756
Polícia Municipal.....	661767
Guardia Civil	264121
Taxi	263745 - 263538
Aigua potable.....	265272 - 265980 - 660640
Grues Sampil.....	264193
Servei Municipal d'aigües SOGESUR ..	262493

S'Arenal
 de Mallorca

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom: .....

Carrer: .....

..... D. P. ....

Població: ..... Tel: .....

M'interessa una subscripció:

☐ **SEMESTRAL 1.225 PTS**

Forma de pagament: N.º Entitat

☐ Rebut domiciliat a un Banc N.º Sucursal

Banc: ..... Suc: .....

Compte n.º: ..... Titular: .....

Firma

Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
 Camí de les Pedreres, 30, s'Arenal

Xafarderies

Una altra vegada, els piròmans han fet la seva feina devers Can Pastilla. Un parell o tres bars han estat destruïts. Actes vandàlics com aquests no havien succeït mai a Mallorca. Es "comprèn" que els delinqüents robin i matin però que calin foc pel plaer de fer-ho és incomprensible. Més que delinqüents, els que fan això són malalts que qualche dia poden provocar una catàstrofe de les grosses.

*****

A s'Arenal i concretament davant el balneari 8 el dia primer de l'any, fou tret ofegat el cos de Rubén García Menéndez, amb ell nedaven dos dels seus cans. En Rubén García duia els texans posats però havia deixat les sabates i la camisa a la vorera de la mar. Es veu que a Rubén li agradava molt banyar-se per dins la mar fins i tot per cap d'any quan fa un fred que pela.

*****

Els espanyols, com que són de terra endins, no saben dels perills de la mar, per això quan vénen a viure per aquí, estan en perill d'ofegar-se.

*****

Com les nines Afucena i Almudena d'Eivissa, que caigueren dins les aigües del port d'Eivissa la setmana passada i no les trobaren fins una setmana més tard, mortes i ben mortes.

*****

N'Antonio Alemany, més conegut pel mal nom de Puput, ens ha deixat tranquils aquesta quinzena passada. Es veu que ha acabat els arguments proporcionats pels seus confidents; i això és una llàstima ja que la propaganda que ens ha fet aquest homoniet des de les pàgines d'El Dia 16 ha estat grossa.

*****

Aquest xafarder es treu el capell davant del regidor de l'Ajuntament de Ciutat Sebastià Serra, qui a la Festa de l'Estendard va renunciar al privilegi concedit per Isabel II de dur la bandera espanyola a la medalla que els regidors duen penjada pel coll. No el se treu davant el batle de Ciutat Joan Fageda que va posar un pedaç morat a la senyera de l'Alt Rei en Jaume, encara que sigui per fer-se perdonar pel fet de no haver nascut a Mallorca.

*****

Perquè, què seria de nosaltres si no fos dels catalans del principat? Les úniques televisions que es poden escoltar

en la nostra llengua ens vénen de Barcelona i les poques emissores de ràdio que podem escoltar en la llengua de les illes Balears ens vénen del Principat. A propòsit, cada dia ens arriben telefonades al periòdic demanant què passa a Catalunya Ràdio, emissora que se sent molt malament les darreres setmanes. Nosaltres no ho sabem. El que sabem és que avui a Mallorca només podem connectar la Rac i Catalunya Música, dues emissores eminentment musicals. La vintena d'emissores mallorquines i les altres que ens arriben del continent, són totes en espanyol per vergonya dels mallorquins i dels qui ens governen.

Espipellades

El passat 27 de desembre els joves del Casal Independentista feren una trobada a un popular pub de Sineu, per tal de manifestar, altre cop, la voluntat independentista del jovent mallorquí. Moltíssima gent hi acudi, la festa anà de primera, i hi hagué gresca fins a altes hores de la matinada. Ens alegrem de mostres com aquesta, sobretot pel fet que de cada cop són més freqüents, i cada cop més concorregudes; enhorabona als del Casal!

*****

Una altra mostra de la proliferació de trobades independentistes és la que tingué lloc el passat dia 28 a Llubi, a la que hi anaren més de dues-centes persones, a la convocatòria feta pel PSM, per commemorar la Diada Nacional de Mallorca.

*****

Aquest pic ha estat Vilafranca, l'Ajuntament d'aquesta població mallorquina ha aprovat fa pocs dies la moció sobre el dret a l'AUTODETERMINACIÓ del nostre poble. Ja hem perdut el compte dels pobles en què s'ha aprovat aquesta moció, i ben segur que encara s'aprovarà a més llocs ja que el procés cap a l'alliberament nacional no es pot aturar. Endavant, i canya!

SERVEI DE PNEUMÀTICS

MICHELIN
Son Ferriol

C/. Avda. del Cid, 73
 Tel. 42 75 53

Son Ferriol - Palma

S'ARENAL DE MALLORCA. Publicació independent de les Illes Balears. Edició i direcció: Mateu Joan i Florit. Redactor en cap: Gracià Sánchez i Font. Col·laboradors: Jaume Sastre, Bernat Joan i Marí, Mateu Sastre i Joan, Climent Garau i Salvà.

Depòsit legal PM 473-80. Impressió: Hora Nova S.A. Publicitat i subscripcions: camí de les pedreres, 30. Apt. de Correus, 124. 07600 - s'Arenal. Tel. 265005. Fax: 269941.

Una via «irlandesa» sense independència: les contradiccions d'un cert nacionalisme perifèric (II)

L'esquema inculcatori que comentàvem a l'article que precedí aquest no té, ni de bon tros, una aplicació exacta al cas d'Irlanda, donat que, malgrat que no s'hagi produït la normalització del gaèlic irlandès (és a dir, la constitució real –i no merament retòrica– del gaèlic en llengua nacional d'Irlanda) i que existeix una considerable dependència tant econòmica com cultural respecte del Regne Unit de la Gran Bretanya, avui Irlanda és un país normalment independent, amb presència i veu pròpia als fòrums internacionals. Les comparacions del nacionalisme a què feim referència amb una certa classe política irlandesa s'han de relativitzar, doncs.

La premissa bàsica dels grups enfrontats a Irlanda, a principis dels anys vint, com a mínim de portes enfora, fou la consecució de la independència del país. Amb una visió superficial de la Història, per tant, els podríem considerar com a grups enfrontats en la lluita del poder en el context d'una Irlanda que volia de totes totes prescindir de la Gran Bretanya.

Aquesta premissa bàsica no ha estat encara formulada d'una manera clara pel nacionalisme català en el seu conjunt. Només des de Catalunya lliure, Esquerra Republicana de Catalunya i el Moviment de Defensa de la terra es propugna, d'una manera clara i sense subterfugis de cap tipus la necessitat de crear un Estat Català independent, com a objectiu polític bàsic. Josep Maria Sala, un dels líders del PSC-PSOE, ho ha declarat amb diàfana claredat a la revista EL TEMPS de l'última setmana de novembre: actualment, a Catalunya només hi ha dos projectes nacionals clarament definits, que són el federalista i l'independentista. Qualifica, en la mateixa

IRLANDA

entrevista, d'impossible la marxa endarrera o el mer manteniment de l'Estat unitari en el context espanyol. Dit en altres paraules, els sectors més intel·lectuals del neonacionalisme espanyol veuen clar que l'única possibilitat del manteniment de la "unitat" de l'Estat espanyol té lloc en el context d'un esquema federal. Qualsevol altre projecte, segons aquests, juga a favor de la independència de les diferents nacions ocupades.

Cal, doncs, apuntar el projecte federalista com a contrapunt a l'independentista, com a únic projecte de manteniment de les estructures de l'Estat espanyol amb tots els seus territoris actuals. Es tractaria, d'algun manera, de corregir l'herència de Felip V, però mantenint-la efectivament. Així, no ens ha de sorprendre que els grups que volen el manteniment de les nacions ocupades dins l'Estat espanyol s'apunti de manera ferma i decidida al federalisme.

En l'esquerra nacionalista perifèrica hi ha actualment un problema greu d'indefinició. En els seus estatuts, la majoria dels partits nacionalistes d'esquerra mantenen algun capítol dedicat a tipificar el manteniment d'algun tipus de relació especial entre "les nacions de l'Estat espanyol", "les nacionalitats ibèriques", o com-sevulla que en diguin. El manteniment d'aquesta rêmora entra en contradicció amb el projecte d'una Europa unida formada per pobles lliures i iguals. L'àmbit de discussió i d'organització d'estructures ha canviat diametralment: ha passat de ser l'ocupat pels territoris de l'Estat espanyol a ser Europa, en un espai encara no gaire ben definit. Cal, doncs, abandonar projectes antiquats, per tal de poder-nos inserir directament dins l'àmbit europeu, sense intermediaris i sense el reconeixement de lligams que mai no han estat legitimats democràticament.

S'ha de superar un discurs, també en certa manera victimista, que en aquest darrers temps també s'ha posat de moda, que ve a dir que, si l'Estat espanyol ens tractés civilitzadament, nosaltres no tendríem cap problema per mantenir-nos dins les seues estructures, però, com que ens tracta com a una colònia interior, volem la independència. Si això funcionés així, implicaria definir la nostra identitat en funció d'allò que practiqui o deixi de practicar Espanya; seria com no reconèixer la nostra identitat com a nació. Del comportament de l'Estat espanyol n'ha de dependre el millor o pitjor veïnatge amb la nostra nació, però la nostra dependència o independència respecte d'aquest. Per mera voluntat d'existència.

Joan A. Estades de Montcaire Bisbal

Bernat Joan i Marí

Art i Joia

Relotgeria - Joieria
Argenteria - Objectes de regal - Trofeus - Gravats
PREUS DE FÀBRICA
Avinguda del Cid, 82 Tlf.: 427953 Son Ferriol

FLORS FORNÉS S.A.

Majorista en: Flors Naturals, Artificials i Accesoris

Carrer de Manacor, 337 Tel. (971) - 41 00 29
07198 - Son Ferriol 41 06 42
Fax. 41 52 21

INSTALACIONES CE. JU., C.B.
LLANTERNERIA
GAS
CALEFACCIÓ I
ELECTRICITAT

Avinguda del Cid, 84
Tlf.: 42 79 92

Son Ferriol

ESTACIÓ DE SERVEI
S'ARANJASSA

RENTAT DE VEHICLES AUTOMÀTIC
RENTAT MOTORS I CAMIONS
CANVI D'OLIS
EQUILIBRAT DE RODES

Carretera de Lluçmajor, Km. 10
Tel. 26 52 72 S'ARANJASSA

ASSESSORIA FISCAL
SON FERRIOL

Declaracions de renda
Simplificada: 4.500 ptes.
Ordinària: 7.000 ptes.
Patrimoni: 7.000 ptes.
No esperi al darrer dia

IVA-Renda-Patrimoni-Llicències fiscals

Avinguda del Cid, 15 - Tel.: 42 87 29
07198 SON FERRIOL - CIUTAT DE MALLORCA

Cartes al director

A na François a no li agrada el català

Na François és una francesa, de pares mallorquins, casada amb un mallorquí. Na François i el seu marit són mestres d'escola, ella era mestra d'escola a la gran França, ell fa uns quants anys que es jubila com a "mestre d'escola espanyol".

Si de na François depengués, en el món, únicament existiria França i el francès. Tot quan passa i fan a França està ben fet. França és el paradís terrenal. Ací, a Mallorca, som uns endarrerits, uns infeliços somniatruïtes.

Per afegit, a na François, no li agrada sentir a la televisió parlar en català, la nostra llengua. Per a ells, els mallorquins no tenim dret a emprar, oficialment, els nostres noms. Els Joan, ens hem de dir Juan; els Guillem, Guillermo; els Antoni, Antonio, etc, etc. Joan, Guillem, Antoni fa ordinari.

Na François, que és filla d'una dona anomenada –mirau com són les coses– na Pupuda, compara això del català amb els corsos, qui volen la independència de França, i sempre seran, segons ella, francesos.

Jo crec que si a na François no li agrada la nostra llengua –la que parlaven els seus avantpassats– el que ha de fer és tornar a la seva dolça França i quedar-s'hi per sempre.

Bon vent François. Ho saps, François? Als forasters i estrangers, que menyspreen les nostres coses i ens volen imposar les seves, els deim: Barco de rejilla!

No et recordes que els algerians deien en els anys cinquanta i seixanta: "Les françaises au mer"? Doncs pren llum de na Pintora.

ENTREVISTA A JAUME SANTANDREU I SUREDA

En Jaume Santandreu, poeta, escriptor, capellà, missioner, polític... és una persona mala de definir, almenys si s'intenta fer des d'un sol punt de vista; tots aquestes facetes són les d'un home com qualsevol altre (!), amb les seves contradiccions, amb les seves filies i fòbies, amb els seus encerts i amb els seus errors... Amb en Jaume hi pots parlar hores i hores, i el temps vola, amb en Jaume pots xerrar de qualsevol cosa, i saps que et dirà el que pensa, saps que en aquesta gran còrpora el que més hi trobaràs és humanitat.

– Tu has fet feina durant molts d'anys amb les persones marginades, creus que els marginats mallorquins són doblement marginats, per la marginació en si i per la marginació com a mallorquí?

Jo no ho diria així, ja que un marginat mallorquí és un cas molt més difícil que un marginat foraster. Perquè un foraster arribi a ser marginat li basta poqueta cosa, com que està lluny de ca seva, lluny dels familiars, etc gairebé només que quedi fora feina ja pot ser un marginat; però perquè un mallorquí arribi a marginat i rompi amb la feina, amb la família, amb el poble, amb els amics... i quedi ben tot sol, és bastant més difícil.

– L'església mallorquina, en general, no està gaire per la independència, per què?

L'església sembla que, com sempre fa, vol quedar enmig per arribar un poc per tot. A la manifestació del 31 de desembre vàreu poder veure que hi havia un capellà marginat totalment quant a l'església, que era jo, i un altre que no exerceix, que és en Cecili. Però en canvi, per anar al Principal per allò de la Plataforma, per fer comèdia, hi hagué el bisbe, cosa que és molt definitòria. L'església juga una postura de sí però no... però jugar una postura definida com la que juga l'església de Croàcia, o la que jugà quan ajudà a Franco... ara amb el tema de la independència fan la figa blana.

– El Papa s'ha pronunciat clarament davant la independència d'Eslovènia i de Croàcia, quina actitud creus que agafarà davant la independència del nostre país?

El Papa, com a polonès i com a persona, crec que ell creu en les independències, en les nacions petites, i ho ha manifestat moltes vegades, però el Vaticà com a tal es pronunciarà segons les conveniències polítiques del moment, perquè una cosa és el que creu i l'altra el que fa. De moment França i Espanya tenen més por a la independència que a la violència, i l'església mira els seus interessos.

– T'han insultat mai per parlar català?

Sí, milers i milers de vegades m'han dit "habla en cristiano"... El que jo voldria aclarir és que jo mai no parlaria en espanyol amb gent poderosa que m'humiliï, però jo tampoc, mai, per raons de llengua, no humiliaria ningú. Per mi la persona està per damunt la llengua, i durant els molts d'anys que he fet feina amb els marginats, mai no he humiliat ningú perquè no parlava català. Desgraciadament als espanyols no els passa el que a mi, així com m'han humiliat a mi perquè han tengut força per fer-ho, amb aquests poderosos: mestres, militars, guàrdies civils, la secretària d'en Paco Obrador que duu vint anys aquí i que no parla una paraula en català, etc. amb aquests, jo em cag en ells. Els marginats no són el perill ni per la llengua ni per la pàtria.

– Què pensa de les memòries de Bru Morei?

Bé, he seguit les memòries d'en Bru, però encara no les he llegides. Sé que és un home que ha viscut la seva vida i que té la valentia de comunicar-la; imagina't com deu estar l'església que les memòries d'un home com don Bru resultin crítiques. El que hauria de pensar l'església

Jaume Santandreu: «Dins el, barco de rejilla, hi posaria tots els espanyols»

és com de retrassada que deu estar quan critica les memòries de don Bru, amb el que pugui dir al llibre.

– "Barco de rejilla"?

No, de sucre perquè el de "rejilla" s'enfonsen molt prest. Hi posaria tots els espanyols, l'enemic és Espanya, i tot aquell que senti com un espanyol, doncs, aquell t'esclafa, no hem d'anar pus per les bardisses.

– En Gandhi, per aconseguir la independència de l'Índia, va provocar i desafiar obertament als anglesos. Quan creus que deixarem d'autoinculpar-nos, i desafiarem obertament als espanyols?

Jo no som profeta per saber quan, però jo ja he començat, amb la meua actitud i les meves paraules. El que necessitam obertament és sortir dels traumes i dels complexos, i saber que som un poble com tots els altres, un poble de veritat. El nostre poble no és un poble vulgar, no és un poble subnormal, com de vegades ens volen fer pensar plataformes i campanyes. Jo som fill d'un poble que no és gens vulgar, jo em neg a aquesta vulgaritat, em neg a aquesta imatge que et donen de cosa vulgar, ells volen presentar-nos com aquest poble de xescforzeza i de plataforma, de rondalla i de gonellistes, això va contra el meu sentit de dignitat, els nostres homes i dones són unes grans persones, uns grans senyors. Aquesta és la nostra personalitat i l'hem de reivindicar, no la que ens volen fer creure; vejam a veure què putes tenc a veure jo amb un andalus, jo vull ser amic d'un andalus, ara bé jo no som un andalus ni hi tenc res a veure. Sempre que hi ha un domini és perquè l'altre té un sentit d'inferioritat, i nosaltres no n'hem de tenir; els que es demanen si nosaltres ens sabrem governar se'ls ha de dir que nosaltres hem fet que venguin set milions de turistes, i tots mengen, i tots es banyen, i... llavors és clar que ens sabrem governar, i qui no ho creu és perquè li han ficat aquest sentit d'inferioritat i d'incapacitat a dins el cap.

– Gandhi va dir que val més un mal govern propi que un bon govern foraster, hi estàs d'acord?

Un govern propi, per dolent que sigui, mai de mai serà ni la meitat de dolent que el foraster, perquè un govern propi pot ser un mal administrador, però mai un mal govern. En canvi un govern foraster sempre és un mal govern, per bon administrador que sigui.

– L'independentisme, com s'ha de convertir en massiu?

En aquest punt hi ha molt per discutir, però crec que plantejar aquest assumpte com si únicament depengués de nosaltres és impossible. Els plantejaments polítics que diuen "nosaltres hem de convèncer la gent perquè un dia sigui independent"... bé, ja ho farem nosaltres o els vents de la història. Sovint ho compar amb un pagès que està al camp regant amb la seva manguereta, i llavors es posa a ploure, i ell segueix regant amb la seva manguereta, es li ha de dir: eh! mira que plou, deixa la teua manguereta i aprofita l'aigua que plou. La independència l'hem de fer tots els pobles que se senten colonitzats com nosaltres, és massiva des del moment que ho és a l'ex-URSS, a Croàcia... El segle XIX fou el de la independència d'Amèrica, el XX, el de la d'Àfrica, i ara vulguem o no vulguem serà el de la nostra, tenint en compte que arribarà si sabem aprofitar l'aigua que plou.

– I els polítics?

Crec que, als polítics actuals, els falta molta visió històrica de com van i aniran les coses, ells diuen ens hem

"Barco de rejilla"? No, de sucre, perquè els de "rejilla" s'enfonsen molt prest.

de ficar dins les institucions, ens hem de ficar per tot, la llengua... què putes la llengua, és aquest sentit universalista d'independència, precisament perquè volem ser universals volem ser més singulars, precisament perquè volem tenir ca nostra que em puc sentir més poble... crec que hi ha d'haver un canvi total d'estratègia.

Es per mor d'això que dic que a mi m'haurien de pagar una subvenció ja que estic fent feina per en Canyelles, i ho dic perquè quan vaig lluitar per l'autonomia, en Canyelles ni la va firmar, i ara és el primer president; si ara ens arriba la independència haurem de fer eleccions, i les guanyarà en Canyelles, doncs tot el que faig jo per la independència sé que ho faig per en Canyelles; però aquest és un altre tema, és com deia abans quan parlava de govern i administració, que val més una mala administració pròpia ja que sempre serà un bon govern per a nosaltres, si el poble vol aquest governant de pastor, doncs que el tengui, però com he dit és un altre tema. Els nostres polítics no han donat la passa que és necessària, i segueixen fent una política de regió, celebrant el 31 de desembre, quan el 31 de desembre no té res a veure amb Menorca, ni amb València, ni amb Eivissa, i li diuen Diada Nacional, però jo dic, nacional de què? Hem de ser imaginatius i tenir una visió més àmplia o ens quedarem closos.

– En Mateu Morro ha acusat ERC d'ingerència dins el seu territori, què n'opines?

I quin és el seu territori?

– M'imagín que es referia a Mallorca.

El dia que en Mateu Morro, sempre i no segons les circumstàncies, digui davant tothom que el territori nacional és tot Catalunya, llavors jo li admetria que això fos ingerència, però mentre ell digui territori a una quarteradeta de la possessió no li ho admet. Jo som membre d'un partit, ERC, que és l'únic que s'estén en tot el territori nacional, i per tant com que el seu només s'estén per Mallorca, llavors aquí no hi ha cap ingerència ni una.

... Crec que n'Alemany si no existís, l'hauríem de crear, ja que ell ens ha feta una gran propaganda, ha parlat molt de tots, encara que sigui malament.

- En canvi n'Hilari de Cara, l'altre secretari general del PSM, ha dit que n'Heribert Barrera, president d'ERC, també és el seu president, com contrastes aquesta altra posició?

- Supòs que dins el PSM, que per mi és un partit com podia ser qualsevol altre, encara que és el que més a prop sent després del meu, idò supòs que hi ha diverses opinions i corrents, i res més.

- Creus que els vents independentistes que bufen per tot Europa afavoriran la independència del nostre país?

Jo no crec que els vents sols arreglin les coses, però com a bon pagès crec que si nosaltres trobam el molí, llavors sí que podem moldre. Però hem de tenir en compte que els vent són volubles, i hem de fer el cap ben viu.

- Què penses d'iniciatives com la plataforma, Casal Independentista, o de fets recents com el creixement d'ERC i PSM?

Bé, aquí hi ha un pupurri, però a grans trets et diria que tot el que has dit és un avanç pel nacionalisme. Són passes bones sempre i quan siguin passes per començar a córrer i no passes definitives, em referesc al cas de la plataforma, una cosa que en principi pot ser positiva després pot ser negativa si es converteix en una paret que no deixa avançar. El casal, bé, em pareix que tots tenen dret a fer qualsevol cosa per la independència.

- Què opines de "S'Arenal"?

Conec "S'Arenal" des de fa molts d'anys, i sovint la compar com quan una persona tira una pedra damunt una planta per tal d'esclafar-la i de matar-la, i no ho aconsegueix llavors aquesta planta surt molt per les voreres i surt d'una forma molt especial, allavors és una de les coses més prodigioses i més espectaculars que en el lloc de Mallorca on es parla més en foraster hi surti l'única revista de Mallorca que és popular i en català. Crec que "S'Arenal" és un mitjà obert i que no ha censurat ningú mai, fins i tot els gonellistes.

- Què penses de les declaracions del Puput, també conegut per Antonio Alemany, que ha acusat per una banda ERC de ser un partit imperialista, i per altra banda a "S'Arenal" de ser una revista nazi?

Crec que n'Alemany si no existís l'hauríem de crear, ja que ell ens ha fet una gran propaganda, ha parlat molt de tots, encara que sigui malament. Qualque dia li haurem de donar una medalla, ja que el que ha fet ha estat ajudar a popularitzar més que mai la revista.

- Què opines del fet que el PSOE i el PSM hagin demanat que es retiri la publicitat institucional a "S'Arenal"?

Això és una cosa lamentabilíssima, que les fòbies puguin més que les idees. Un home que et defensarà la llibertat d'expressió d'un mitjà de comunicació de Cuba, o de Déu sap on, o un senyor que a ca seva rebrà els saharauis, llavors aquests mateixos peguen contra "S'Arenal", això és una postura miserable i molt perillosa. Crec que el que s'ha de fer sempre és respectar la llibertat de premsa, i si qualcú se sent ferit que repliqui o que vagi als tribunals. El que no puc admetre mai és que uns senyors emprin la seva influència al parlament per ells poder fer de jutges, això no és democràtic, els que fan això són uns cacics, i crec que és feixisme total.

Cartes al director

Una altra humiliació pels mallorquins

Els diaris, escrits en foraster, no saben què han de fer per humiliar els mallorquins. Llegesc aquests dies: "Una mallorquina entre los españoles detenidos, procesados y condenados en Tailandia, por narcotráfico...". Després comprov el nom i cognoms de la tal "mallorquina" que es diu Estrella Priego Martínez. Nom i cognoms d'allò més mallorquins. Què us sembla?

Bé, em dic a jo mateix, tal volta va nèixer a Inca, sa Pobla, Felanitx o a una barriada de Palma. La meua sorpresa és majúscula quan llegesc que la mallorquina "nació hace 41 años, en Sevilla pero es residente en nuestra isla, desde su más tierna infancia". Molt com-movedor, veritat?

Total que la mallorquina Estrella Priego Martínez, detenguda, processada i condemnada a Tailandia (allà no van de berbes amb la delinqüència i els delinqüents) per tràfic de drogues, ni és mallorquina de sang ni tampoc és mallorquina de naixença. Però per humiliar el nom de Mallorca i dels mallorquins es veu que qualsevol notícia deformada serveix.

Xenofòbia? Jo personalment no tenc res en contra d'aquesta Estrella Priego Martínez, qui ara acabarà la seva condemna en una presó de l'Estat espanyol. Ara, jo no he oblidat als forasters tractant-nos despectivament de "polacos" o els francesos de la postguerra dient als fills de nacionalitat espanyola, "vas, espanyol, manger le pain dans ton pays".

No ho he oblidat, i no ho he perdonat.

Joan Antoni Estades de Montcaire Bisbal

GESTIÓ INMOBILIARIA
INTERNATIONAL
REALE ESTATE

OFICINA VENTAS
CIUDAD DE
LOS LAGOS

Tif. 89 08 14

Francesc Company i Martorell
Gestor Intermediari en promocions d'edificacions

Plaça Major, 18
Tif.: 54 02 63

07420 SA POBLA
Fax 54 02 63

PIANOS CA N'ELIES

PERE JOSEP GARCIES
LLOGUER - COMPRA - VENDA
NOUS I RESTAURATS

ÚNIC TALLER ESPECIALITZAT EN AFINACIÓ,
REPARACIÓ I RESTAURACIÓ DE PIANOS,
CLAVES I HARMONIUMS

Carrer Joan Maura Bisbe, 10 - Tel. 46 20 16

Foldos

FRAU

Carrer de Manacor, 121 C.
Tel.: 27 85 18.
07007 Palma de Mallorca

Papereria La Pineda

Revistes - fotocòpies - objectes de regal
premsa - material escolar - material oficina

Carretera de Can Pastilla, 96
Tif.: 490484 - CAN PASTILLA

Es Mollet

Diumenges Tancat

PEIX I MARISC
A LA PLANXA
ES PORTITXOL - ES MOLINAR

ZARAU

Foto publicitària i industrial. Reportatge i foto estudi
Revelat en una hora i professional propi

C/. Cardenal Rossell, 38 - Tif. 26 19 51 - 07007 COLL D'EN RABASSA

Café Las Palmeras

GRUMEIG PER PESCA,
ENTREPANS, TAPES

C/. Capità Ramonell Bolx, 2 - Tel. 27 10 33 - ES MOLINAR

PORTES PRADES

Portes muntades al taller
D'entrada, des de 25.000 ptes
De pas, des de 14.000 ptes.
Marcs, guardarobes, persianes.
Fusteria en general

C/. Tinent Ferrà Flot, 6
Tif.: 76 11 41 - CIUTAT

FOTO SPOT

JOAN TALTAVULL
ESTUDI FOTOGRAFIC

C/. Plaça Barceloneta 1, 9
Tel. 27 14 43

Foto VELÁZQUEZ

Reportatges foto-vídeo - Fotos
d'estudi - Fotos carnet - Foto-
còpies - Marc a mida - Plasti-
ficats - Revelats en una hora

C/. Cardenal Rossell, 60 - A - Tif. 26 03 71 - Fax 26 03 71
07007 COLL D'EN RABASSA

MAGATZEM D'OCASIÓ
Ca'n Cofre
COMPRA VENDA DE MOBLES I
OBJECTES USATS

Ronda de Migjorn, 88 - Tif. LLUCMAJOR

Cabells
PERRUQUERIA UNISEX

Esperança Garcias
Pedro Nieto

Carrer Antoni Maura, 13 - B
Teléfono 66 17 46

07620 LLUCMAJOR (Mallorca)

EXPOCOCINA

MOBLES DE CUINA

DECORACIÓ *Mateo Palmer* PROJECTES

REIS CATÒLICS, 80. TELÉFON I FAX: 41 37 52 - 07007 CIUTAT DE MALLORCA

Revisió de
direccions i
autorentat

Reparacions
en
general

OPEL

SERVICI OFICIAL

SERVIAUTO ARENAL, S.A.
Carretera Militar, 185 - Las Cadenas
07600 EL ARENAL (PALMA)
Tel. 26 81 11 (4 líneas)

El Día 16: El «VÖLKISHER BEOBACHTER» del colonialisme espanyol

EL DIA 16 DE BALEARES és el *Völkischer Beobachter* del colonialisme espanyol dins Mallorca. D'esquerra a dreta teniu fotografiats els activistes que més destaquen pel seu activisme antimallorquí i proforaster: Tomàs Bordoy Mora, el director responsable de la secció *Cartas al Director*; Antonio Alemany Dezcallar, l'editorialista i l'articulista més psicopatològicament anticatalanista; Macià Riera Llinàs, el redactor en cap continuador del periodisme feixista après a la redacció del diari *Baleares* on va treballar fins a l'any 1983; i Juan Torres Blasco, el comentarista polític que té cara d'ous podrits i que a més d'anticatalanista, és misògin.

EL DIA 16: EL VÖLKISCHER BEOBACHTER * DEL COLONIALISME ESPANYOL.

* (Diari oficial del partit nazi)

Quan vaig començar a publicar *El pacte amb el diable*, molts nacionalistes de bona pasta van trobar arriscat aquest títol i es van sentir profundament perplexos, confusos i desconcertats. Passat el termini de temps imprescindible per pair un estofat tan diabòlic, és oportú començar a lligar caps i establir una relació cronològica d'alguns fets coincidents que confirmen que el pacte entre el sector comunista espanyol del PSM (Sebastià Serra, Mateu Morro, Pere Sampol, Climent Picornell...) i el D16 és una realitat innegable fins a un grau de complicitat tan gros com mai no havia imaginat quan vaig començar a escriure l'article esmentat. He d'assenyalar tot seguit dues coses, primer, que no pens que aquest "pacte" s'hagi segellat formalment davant notari, però sí que és un "pacte" tàcit i d'interessos comuns; i, segon, que el debat apassionat que viu el nacionalisme a Mallorca entre el sector moderat Tio Tom, representat per individus com Sebastià Serra i Mateu Morro etc., i el sector radical independentista, representat per S'ARENAL DE MALORCA, és un debat que ha viscut tot procés de descolonització, des d'Argèlia, Irlanda o l'Índia, que ha culminat amb la independència. La com-

issió executiva del PSM m'ha acusat sense donar proves de *mentider* i de *falsari* (L'ús de la mentida i la falsedat com a eina de combat contra les persones i el grup no és admissible, han dit), càrrecs ambdós totalment infundats perquè tinc per costum documentar les afirmacions amb detalls i testimonis com aquests que vénen a continuació.

Primera coincidència ALEMANY - PSM: juliol 1991:

Els joves del PSM, resolutament independentistes, van fer una campanya d'adhesius per repartir entre els turistes que ens visiten i que duia per lema *Mallorca no és Espanya / Mallorca is not Spain. The Catalan nation in fight for independence*. Amb aquesta iniciativa, els joves del partit pretenien aprofitar la visita dels milers de visitants per fer conèixer la situació d'ocupació militar, la submissió lingüística, l'espoliació econòmica, la substitució lingüística i cultural, així com la colonització ideològica que pateix Mallorca. Bé doncs, la resposta virulenta d'Antonio Alemany des de les pàgines del D16 va ésser immediata: Los del PSM están, por supuesto, en su perfecto derecho a sentirse catalanes y a luchar democráticamente por subsumir nuestra isla en estos países catalanes que tanto adoran. Pero mientras luchan por esta suprema aniquilación mallorquina en el cuerpo místico catalán convendría que no falsearan las cosas repartiendo pegatinas que, en inglés dicen que "Mallorca no es España y que "La nación catalana está luchando por su independencia". Esto es confundir los deseos del PSM

con la realidad de los hechos. Y los hechos nos dicen, que, desde hace quinientos años, Mallorca es España y, también, desde hace quinientos años, España es Mallorca, es decir, somos España y a España la hemos hecho también nosotros. Tampoco la nación catalana lucha por su independencia con la excepción de los de Terra Lliure -hasta el presente con atentados terroristas- ERC, en Cataluña, y el PSM en el antiguo Reino de Mallorca. Están radicalizando su catalanismo los del PSM, antes más cautos y bastante más ambiguos en unos planteamientos que no parecen tener ni mucho presente ni mucho futuro entre nosotros (1). Quince dies després, Mateu Morro, com a secretari general del PSM, en comptes de fer costat als joves del partit, se'n va desmarcar vergonyosament, els va desautoritzar públicament, es va alinear amb les tesis d'Antonio

Alemany i des de les pròpies pàgines del D16, va afirmar: *Dir que no som Espanya, molt discutible i difícil d'explicar* (2).

Segona coincidència ALEMANY-PSM: setembre 1991:

Jaume Santandreu, en qualitat de representant d'ERC a Mallorca, va plantejar, segons una notícia recollida pel D16, la conveniència que el PSM lideràs la proposta independentista. La resposta de Mateu Morro va ésser immediata i taxativa. En una informació signada per Juan Torres Blasco i que du per titulars *Morro se desmarca, con virulencia, de la propuesta de unidad con Esquerra Republicana de Catalunya*, podem llegir unes declaracions que ben bé hauria signat el propi Antonio Alemany: *Morro, que dijo hablar a título personal porque hasta el lunes no se reúne la dirección del PSM, señaló que "no entendemos que un partido catalán haya creado una sección local en Mallorca. Mallorca no es una sección local de un partido de Catalunya". El dirigente nacionalista señaló que "es nefasto que ERC, por primera vez en la historia de los países catalanes de los que las islas formamos parte, proyecte sustituir nuestras aspiraciones nacionalistas por sus imposiciones locales". (...) Asegura que el concepto de Países Catalanes es plural y no sólo debe recoger las pretensiones de Catalunya* (3). I com que a mi no m'agrada parlar per parlar, ací reproduesc uns mots d'Antonio Alemany datats l'any 1989 i segur que el lector sabrà trobar el comentari que es mereix la sintonia de Morro i Alemany enfront d'ERC: En principio, todo el mundo tiene derecho a opinar sobre Cabrera y su futura calificación urbanístico-ecológica. Sin embargo, ciertas normas deben mantenerse. Por ejemplo, Esquerra Republicana de Catalunya no tiene por qué intervenir en corral ajeno y presentar -en el parlamento catalán- una proposición pidiendo que Cabrera sea declarada "parque nacional", supongo que "parque nacional español" y no parque nacional catalán, hipótesis que no hay que descartar tal y como está el patio. Deben abstenerse los de Esquerra Republicana de meter las narices en nuestros asuntos (4).

Tercera coincidència ALEMANY-PSM: octubre 1991:

Carnisseria i Charcuteria SES CUNYADES

Avda. del Cid, 32
Telf.: 41 43 19
Son Ferriol
07198 Palma de Mallorca

El Día 16: El «VÖLKISHER BEOBACHTER» del colonialisme espanyol

...

Hilari de Cara, la gran esperança de l'independentisme dins el PSM gràcies al qual al congrés de 1990 aquest partit es va desprendre de l'etiqueta de "marxista", va realitzar unes declaracions independentistes a S'ARENAL DE MALLORCA de dia 1 d'octubre que van ocasionar una tamborinada de reaccions en les quals es va posar de manifest de bell nou el "pacte" entre el D16 i els Juan Mari Bandrés del partit (Serra i Morro). ¿Quina l'ha va fer Hilari de Cara per provocar les ires càustiques dels espanyols Alemany, Torres Blasco, Serra, Morro i companyia? Doncs, senzillament voler per a Mallorca el que les Repúbliques Bàltiques, un cop aconseguida la independència, han fet amb els colonitzadors russos: En el PSM massa vegades s'han fet plantejaments demagògics de voler integrar els forasters, el que hauríem de fer és tenir els mitjans coercitius perquè s'integrin, i sinó que se'n tornin, perquè no es volen integrar i a més són majoritàriament forasters militants.

La reacció explosiva va esser en cadena. Divendres dia 11 Mateu Morro i Juan Torres Blasco coincidiren a les mateixes planes del D16 i la seva crítica contra de Cara emprava termes similars: feixisme i racisme. Vegem-ho: Torres Blasco: Uno de los riesgos de los adoradores de la postmodernidad es que, al hilo del fin de las ideologías y la derrota del pensamiento, caigan en el nihilismo más absoluto y, de ahí, -según el camino elegido- pasen al fascismo o a la estupidez. Esa es la impresión que tiene uno leyendo las presuntas declaraciones de Hilari de Cara en la revista "S'Arenal". Mateu Morro se apresuró ayer a desmentir el contenido de la entrevista asegurando que bastaba ver la tendenciosidad de las preguntas. No se puede pedir medidas coercitivas para los que no se integren en esta comunidad ni otras historias por el estilo. Si lo ha dicho mal -intenté localizarle y no pude- y si se lo han atribuido peor porque desprestigia el periodismo. Se quejan los nacionalistas de que los responsables de la revista los persiguen y manipulan. Empiezan a dar miedo algunas actuaciones que, en estos últimos tiempos, parecen adueñarse de la sociedad. Aquella secuencia de "Cabaret" con los jóvenes nazis cantando que el

mañana es nuestro, está ya aquí (5). Mateu Morro: El PSM niega unas declaraciones racistas de su secretario adjunto. El secretario general del PSM, Mateu Morro, aseguró ayer que unas declaraciones que publica la revista "S'Arenal", atribuidas a Hilari de Cara, secretario general adjunto, no se corresponden a la realidad. (...) Mateu Morro señaló ayer que el PSM no comparte las declaraciones de su secretario general y que han sido manipuladas ya que las preguntas del entrevistador son claramente tendenciosas (sic). Añadió (aunque sin mucho convencimiento) que Hilari de Cara les había manifestado que lo publicado no coincidía con lo manifestado en su conversación (6). Mateu Morro, com diria Bartomeu Mestre i Me té un morro!, sembla que ha oblidat aquella màxima de primer curs de periodisme que diu que no hi ha preguntes indiscretes sinó que el que compten són les respostes.

L'atac més bèstia, com ja és costum, va venir, emperò, per part d'Antonio Alemany qui, al dia següent -12 d'octubre-, va escriure: La revista S'Arenal -financiada fundamentalmente por el govern, el CIM y militantes del PP- es la punta de lanza del catalanismo independentista mallorquín: allí escriben algunos profesores, el responsable anterior de toda la política cultural de Sa Nostra, un normalizador del ayuntamiento de Palma y de TVE, siendo la revista en cuestión recomendada expresamente por el departamento de Sociolingüística de la Facultad de Filosofía y Letras, puesta como modelo por el presidente de la Casa Catalana en Palma y alabada por las plumas de profesión sicaria. El insulto más suave que dedica esta revista es el de "hijo de puta" y como muestra de la ponderación y equilibrio de esta publicación que es felicitada por el Presidente Cañellas, he aquí algunas de las preguntas -traducidas- que hacía su responsable al político del PSM, Hilari de Cara. ¿Irías a besar la mano a la reina borbona como han hecho algunos líderes del PSM? ¿Cómo puede aconsejar la normalización lingüística un partido que tiene líderes que escriben en forastero en los diarios forasteros de Ciutat? ¿Por qué el PSM ha dado la alcaldía de Inca a los carceleros (PSOE) de Macià Manera? ¿Qué diferencia hay entre las frases "Yankees go home" y "Forasters barco de rejilla"?

70.000 millones anuales nos roban los españoles ¿qué piensan de este hecho? Etcétera, etcétera... Y luego un lector catalanista nos critica por falta de "sosiego y documentada reflexión". Siempre hablan los que no deben y los que, con su conducta, tienen el techo de cristal. El catalanismo pretende la indiscutibilidad, la intangibilidad y la sumisión. Nunca han ido más errados (7).

Com acabam de comprovar, doncs, la campanya de linxament contra Hilari de Cara va esser àmplia i brutal. Tan brutal com perquè el comunista serbi-espanyol secretari general d'Esquerra Unida a Balears, Eberhart Grosske Fiol, també s'hi afegís amb un article publicat a les planes del D16 que duia per títol *Xenofòbia* (8) i en el qual, entre d'altres coses, equiparava S'ARENAL DE MALLORCA a una publicació del Ku Klux Klan. Jo no sé de quin món és el Sr. Grosske i quins referents històrics maneja. Massa es veu que l'hecatombe de l'URSS i l'imperialisme serbi contra Eslovènia i Croàcia han trastocat l'equilibri mental d'un comunista de merda com Grosske que amb silenci còmplice va seguir l'acció imperialista i criminal dels comunistes russos

...

**EL RINCON
DEL
ARRIERO**

RESTAURANT

DIRECCION
Martínez - Placa

José Vargas Ponce 19
Teléf. 26 61 42 - Coll d'en Rabassa
Palma de Mallorca 07007

Fotocòpies en B/N i Color
Ampliacions i reduccions
Còpies de Plànols
Enquadernacions
Plastificats
Servei de Fax
Treball d'Impremta
Especialitat en Impressos
per a Publicitat i Bustiada

FERBO

impremta · papereria · copisteria

C/ Lisboa, 6 - 07600 S'ARENAL DE MALLORCA.
Tlf. i FAX: 26 07 35.

RESTAURANT
Hannen Saß

Direcció: ANTONI FERRER

Horari de 17 de l'horabaixa a la una de la matinada

AUTÈNTICA CUINA ALEMANYA I
CERVESA DEL BARRAL IMPORTADA
DECORACIÓ TÍPICA ALEMANYA

Targetes Visa. Terrassa a l'aire lliure

Carrer Miquel Pellissa, 4 Bierstrasse
Tel. 26 60 01 - S'ARENAL DE MALLORCA

MOBLES FONT
Moble clàssic i modern, decoració

Carrer Rosselló i Caçador, 4
Tlf.: 75 04 06 - CIUTAT

Fins un 25% de descompte amb la
presentació d'aquest anunci

ÒPTICA SBERT

SANT MIQUEL, 83 (CantonadaAVINGudes)
Graduam i adaptam lentilles
Per la compra d'unes lentilles li regalarem un altre parell d'iguals.
Ulleres de sol i graduades
Tlf.: 72 14 25

TRANSPORTS
BARCELO - PUIGSERVER

Materials de construcció.

Excavacions. Servei d'aigua potable.
Venda de terra vegetal. Venda de terra
preparada. Venda de fems.

Ctra. de Lluçmajor km. 10 Teléf.: 26 52 72
(Benzinera s'Aranjassa) Fax.: 26 85 70 - Palma

PELLETERIA

TRANSFORMACIONS I ADOBS

VISÓ - ASTRAKAN - RENARD - LLÚPIA

M. Monserrat Amengual

Carrer Babieca, 7 (devora Bar Bara)
Tel.: 41 01 98 - 07198 Son Ferriol

LLIBRERIES
a la seva mida
CLÀSSIQUES
FUNCIONALS
DE FUSTA
LACADES

Si estava pensant transformar aquesta paret en un
espai útil i agradable, passi per MASSIS i demani
les seves llibreries a mida. Se'n durà una sorpresa.

MASSIS

MOBILIARI-DECORACIÓ

Arxiduc Lluís Salvador, 20 - Tlf.: 75 19 86
CIUTAT DE MALLORCA

El Día 16: El «VÖLKISHER BEOBACHTER» del colonialisme espanyol

...

contra Lituània, per exemple. Tot plegat el resultat final de la campanya de premsa contra Hilari de Cara va recordar l'estalinisme més dur dels anys trenta quan els dissidents eren obligats sota mil pressions a desdir-se públicament dels seus actes i afirmacions. Dia 12 mateix, el D16 publicava una patètica carta al director d'Hilari de Cara en la qual qualificava les pròpies declaracions de **no molt afortunades** i, a més a més en un intent desesperat de sostreure's a la pressió, s'espolsava les puces de damunt: **Hi ha altres coses a l'entrevista que lament haver -si bé no són realment textuals- dit** (9). Francament a mi em sembla bé que de Cara rectifiqui una afirmació ja que la llibertat de pensament és per això, ara el que ja no em sembla tan bé és que ultrapassi la responsabilitat dels seus actes a altres persones quan en realitat tothom ha de saber dues coses: 1) qui va demanar l'entrevista a S'ARENAL va ésser ell, i 2) un cop picada, l'entrevistat la va llegir i va concedir el vist-i-plau corresponent, amb la qual cosa S'Arenal va publicar exactament el que Hilari de Cara va voler. Aquesta és la crua veritat i com a tal s'ha de difondre per tornar a posar al seu lloc el prestigi de S'ARENAL.

Ultra tot això, l'afer Hilari de Cara ofereix encara una altra lliçó que tot els nacionalistes mallorquins hauríem d'aprendre. I és que davant feixistes criminals de baixa estofa com Antonio Alemany no s'hi val fer concessions ja que està ben demostrat que aquests mai no en tenen prou. Hilari de Cara va fer figa sota la pressió i va autoqualificar les seves paraules de poc afortunades. Alemany no per això es va aturar de fotre-li llenya i va continuar insistint: **No estuvo afortunado el recién eclosionado secretario adjunto del PSM, Hilario de Cara, en sus declaraciones a una revista nazi y tampoco mejoró mucho con sus aclaraciones publicadas en carta al director de nuestro periódico. Dice el señor de Cara que no es partidario de medidas coercitivas para obligar a los inmigrantes a hablar el mallorquín y que sólo pretende la utilización de la ley. Curiosa argumentación: la ley es, por naturaleza, coerción y una ley que no sea coercitiva no es ley, sino declaración de principios, brindis al sol o lo que se quiera. Dice, asimismo, que el problema lingüístico de los inmigrantes se soluciona con "buena fe y ley". Primero, no vemos porque haya que solucionar problema alguno y, segundo, la única solución a estos problemas, que sólo lo son para los que quieren imponer algo, lo que sea, es dejar a la gente que hable lo que le de la gana. También debería explicar de la Cara por qué, a título de PSM, no querría besar la mano de la Reina de España. Mal hecho. La Reina de España es, también, reina de Mallorca, esposa de un descendiente directo de nuestros Reyes. Tal vez estaría dispuesto a besar la mano de la Reina si se le recordara que es también descendiente de los Condes de Barcelona. Esto, a los del PSM, ya les gusta más** (10).

Quarta coincidència ALEMANY-PSM: novembre 1991:

La comissió executiva del PSM, com a resposta a la primera part del meu article *El pacte amb el diable*, va redactar amb data 12 de novembre un comunicat titulat *El PSM i S'Arenal de Mallorca* en el qual se'm qualificava de: **groller, racista, xenòfob, feixista, barroer, antidemòcrata, irracional, agressiu, reaccionari d'extrema dreta, intolerant i fanàtic inquisidor**. En aquest punt la coincidència del PSM amb l'anticatalanisme més repulsiu torna a ésser gairebé absoluta. Recordem que Alemany l'any 1989 va qualificar l'APLEC, associació de professors en català, de la qual som membre, de **nazis, extremismo racista, nazismo hitleriano, profesan el odio y la insensatez** etc. (11) i que Luis Cerdo va escriure un text titulat *Jaime Sastre: un racista que treu fems per sa boca* (12). Val a dir que as-

sumesc plenament i amb molt orgull algun dels desqualificatius que m'ha concedit el PSM, groller, per exemple; d'altres amb matisos com és el d'intolerant, no debades l'any 1983 vaig publicar un llibre titulat *Freixura de porc o incitació a la intolerància*; la majoria d'ells, en canvi: **feixista, antidemòcrata, racista** etc. consider que, com ja van fer Alemany i Cerdo, se m'han atribuït injustament i sense motiu. De qualsevol manera, estic molt agraït al PSM perquè amb el comunicat de la comissió executiva ha posat en evidència l'excel·lent importància que concedeixen als meus escrits. Que jo recordi; no conec cap precedent històric al nostre país en el qual un partit polític hagi condemnat d'una manera orgànica un intel·lectual amb els termes que ho ha fet el PSM. I ja se sap que quan un escriptor provoca reaccions d'aquest calibre és senyal inequívoc d'haver tocat el voraviu.

Com ja va passar en el cas de la campanya dels joves del PSM, en l'actitud adoptada contra ERC, en l'afer Hilari de Cara, de bell nou la coincidència entre els comunistes espanyols del PSM i Antonio Alemany, va ésser total. En aquest cas, Alemany va arribar fins i tot al desvergonyiment de felicitar públicament el PSM i va escriure: **Ha hecho bien el PSM desmarcándose de fanáticos como los de la revista S'Arenal. Y ha hecho bien porque ciertas concomitancias resultaban inquietantes. (...) No le conviene al nacionalismo estos indeseables compañeros. Polucionan todo lo que tocan y rebajan el debate político a un diálogo de verduleras, y que me perdonen las verduleras** (13). Cal fer constar igualment que l'únic diari de Ciutat que es va fer ressò del comunicat de l'executiva del PSM va ésser el D16 el qual, en una notícia de redacció sense signar, va bescanviar totalment el sentit de la notícia i va posar com a titular la següent frase: **Gravísimos insultos e injurias contra el PSM de la publicación "S'Arenal", dirigida por Mateu Florit** (14).

Cinquena coincidència ALEMANY-PSM:
novembre-desembre 1991.

Contra S'ARENAL, Alemany, juntament amb el PSOE-PSM-IU, han coincidit en la iniciativa d'intentar torpedinar la seva publicitat, ja sia privada ja sia institucional. En aquesta línia, Alemany ha dit: **Es intolerable que el presidente de esta Comunidad Autónoma y presidente del PP escriba y felicite a unos terroristas de la pluma y notorios canallas como los de S'Arenal financiada mayoritariamente por militantes del PP** (15). El diputat del PSOE, Damià Ferrà-Ponc, per la seva part, ha demanat al Consell Insular de Mallorca que retiri la publicitat i la subvenció que dona anualment a S'ARENAL per realitzar un concurs escolar de redaccions en llengua catalana perquè, segons ell, aquest mitjà fa **apologia del racisme** (16). Miquel Oliver i Coll (nom fals sota el qual s'amaga un membre de l'executiva del PSM) ha afirmat en una carta al director del D16: **és impresentable que aquest pamflet estigui subvencionat majoritàriament amb doblers públics. És ben hora que el Govern Balear, el CIM i els ajuntaments de Palma i Llucmajor, sobretot, deixin de finançar aquesta reedició del "Mein Kampf"** (17). I Eberhart Grosske d'IU també des de les pàgines del D16 ha dit: **"S'Arenal de Mallorca" (subvencionada amb doblers públics, com molt encertadament s'ha denunciat des d'aquest diari) anima sistemàticament posicions de calre xenòfob** (18).

Com acabam d'observar, estam assistint a la repetició de la polèmica campanya de linxament que la coalició PSOE-PSM-IU va tramir el febrer-març-abril de 1988 contra el president Gabriel Canyelles per mor de les declaracions efectuades a *La Vanguardia* en les quals afirmava: **Lo que faltaría es ver la manera, lo digo con sinceridad, de tratar de cambiar este apartado de la Constitución que dice que los españoles**

Foto històrica de Sebastià Serra publicada pel D16 (22 de setembre de 1991). L'insigne patriota Serra no té temps per contestar unes preguntes de S'ARENAL però en canvi sí que en té per deixar-se fotografiar i fer publicitat per al D16. Ara, emperò, ha quedat ben demostrat que el paper que li escau millor és el de confident i de pilota del D16 (Jaume Sastre).

pueden fijar libremente su residencia (19). En aquells moments, les mateixes persones (Josep Moll, Sebastià Serra, Antonio Tarabini, Francisco Obrador, Manuel Cámara...) que avui insulten S'ARENAL i la qualifiquen de **racista, aleshores empraren idèntics adjectius (xenofòbia, racisme, lepenisme, feixisme, extrema dreta, reaccionari, insolidari...)** contra Gabriel Canyelles. Si hom s'entretén de rellegir els articles del mes de febrer de 1988: *Xenofòbia a Balears?* (20) de Manuel López Nadal (PSOE), *Jo, també, som foraster* (21) d'Antonio Tarabini (PSOE) i *La immigració a Mallorca, per a un debat no demagògic* (22) de Sebastià Serra (PSM), podrà comprovar com es repeteixen similars plantejaments i impropis.

Un altre apartat molt important a destacar dins el pacte del diable PSM - D16, continua relacionat amb el tema de la publicitat institucional ja que la intoxicació i la desinformació practicada pel D16 s'ha fonamentat en el material que el grup parlamentari del PSM va proporcionar al periodista anticatalanista Juan Torres Blasco, tasca de delació que queda confirmada en els següents mots del propi Torres Blasco: **Cuando los nacionalistas del PSM-EEM solicitaron al Parlamento información sobre los gastos del gabinete de Cañellas (y que este diario ha venido publicando durante este mes)** (23). Això ha de quedar, doncs, molt clar. Sebastià Serra, Mateu Morro i Pere Sampol, reputats durant anys com insignes patriotes salvadors de la llengua catalana, en realitat no són més que uns vulgars delators, xivats, confidentes i espietes que fan conxorxa amb els anticatalanistes més podrits de la premsa forastera com el D16. Per descomptat, Torres Blasco va manipular descaradament l'informe, va donar xifres absolutes de publicitat institucional a S'ARENAL (per una banda 133.929 ptes. per dos anuncis sobre la campanya de

...

El Día 16: El «VÖLKISHER BEOBACHTER» del colonialisme espanyol

...

promoció del vot a les eleccions autonòmiques de 1991 i un sobre l'obra de Xesc Forteza; i per altra 660.000 ptes. per publicitat de la Conselleria de Comerç i Indústria), tot això mentre no donava xifres relatives de percentatges ni el desglossament sobre quant ha tocat a cada diari foraster de ciutat. ¿Què gasta al cap d'un any el Govern Balear en publicitat? Doncs, val a dir que per a l'any 1992 hi ha pressupostats 153.841.947 ptes. per al conjunt del Govern i 840.000.000 per a l'Institut Balear de Promoció Turística depenent de la Conselleria de Turisme. (24) ¿Quin percentatge d'aquesta dobladura es dedica a promocionar i a discriminar en positiu els mitjans de comunicació en la llengua pròpia del país, és a dir, el català? Idò, una misèria, una puta misèria i així i tot els patriotes del PSM troben que això ja és massa.

L'any 1989 la Conselleria de Turisme va subvencionar amb 5.900.000 ptes. la revista en espanyol i anglès *Gala* (25), editada per Basilio Baltasar, que publica amb la periodicitat d'un número per any i que compta, entre d'altres col·laboradors, amb Antonio Alemany. ¿Heu sentit mai parlar al PSM sobre aquest afer? NO! Aquest mateix any, la Conselleria de Turisme va posar publicitat a la revista *Brisas* per un valor de 5.747.000 ptes. Si tenim en compte que dins *Brisas* s'hi inclou la *Gran Enciclopèdia de Mallorca* redactada íntegrament en català, això encara té una explicació, però com s'explica que una revista com *Gala* que no té cap mena d'interès i que sota un fals cosmopolitisme, parla, per exemple, de l'art indígena Huichol de Mèxic, oculta l'opressió colonial que pateix Mallorca, rebí més suport que *Brisas*? Respondre aquesta pregunta tan interessant mai no ha merescut l'interès fiscalitzador dels diputats del PSM. El Conseller de Turisme, Jaume Cladera, va justificar els gairebé sis milions de subvenció a *Gala* dient que es tracta d'una revista d'una certa

qualitat que cobreix un àmbit més estrictament cultural que turístic, i que estava concebut per a la seva distribució en hotels de quatre i cinc estrelles (26). A dir ver, *Gala* és una revista artificial escrita en foraster, sense cap mena d'arrelament social i que viu gràcies a la subvenció pública. Per contrapartida, què és S'ARENAL DE MALLORCA? Doncs per començar és un tipus de publicació insòlita dins Mallorca del mateix estil que puguin esser el *Downtown Express*, *New York Press* o *Villager* de Nova York (27), és a dir publicacions setmanals o quizenals amb format de diari que tracten temes puntuals de les barriades que cobreixen. Aquests diaris, font d'informació important per als residents i comerciants del barri, s'autofinancien bàsicament a través de la publicitat que obtenen dels petits i mitjans negocis de la zona i es distribueixen per restaurants, botigues i distribuïdors automàtics de carrer. S'ARENAL DE MALLORCA, doncs és això, el mitjà de comunicació escrit en llengua catalana més important de Mallorca que va a la gent en comptes d'esperar que sigui la gent qui cerqui el diari. D'una tirada que oscil·la entre els vuit i deu mil exemplars més de dues terceres parts són repartits de franc per les bústies de la barriada o poble corresponent i que es van repetint en una roda periòdica.

S'ARENAL DE MALLORCA ha contribuït a crear nous lectors en llengua catalana, ha aconseguit tenir incidència dins sectors socials on mai no havia arribat el discurs il·lustrat PSMista, ha contribuït a crear un estat d'opinió, ha despertat interès i polèmica dins un context difícil que ha vist fracassar nombrosos projectes periodístics en català, des de setmanaris com *Ara*, *Set Dies*, *El Món* o *La Veu*. Tot això ha estat mèrit bàsicament d'una sola persona, el nom de la qual jo ara vull escriure en lletres majúscules: MATEU JOAN i FLORIT. Aquest antic treballador d'hosteleria, militant

històric del PSM, el mateix partit els dirigents del qual avui malden per enfonsar la publicació, l'any 1981 va deixar l'ofici de conserge de nit per iniciar una aventura periodística sense precedents en aquestes contrades. D'una manera intuïtiva i autodidacta, Mateu Joan i Florit ha aconseguit realitzar una proesa allà on han fracassat qualificats professionals del periodisme formats a les millors universitats europees. Alemany, Oliver i Coll etc... menteixen com a malanats quan afirmen que S'ARENAL està subvencionat majoritàriament amb doblers públics. Si això fos vera, S'ARENAL mai no hauria arribat als 11 anys d'existència ni als 235 números. Tanmateix i d'una manera paradoxal, el millor elogi que mai no s'ha fet de S'ARENAL el va fer Antonio Alemany quan el va definir com la punta de lanza del catalanisme independentista mallorquí. Fa només tres anys semblava un somni impossible ajuntar d'una manera complementària i no oposada, aquests tres mots: independència, catalanisme i mallorquinisme, per enfrontar-los contra els colonitzadors espanyols, dits també popularment, forasters. Bé doncs, aquest és el mèrit més important de S'ARENAL i d'empresaris valents, heterodoxos i amb visió de futur com Mateu Joan i Florit. Històricament això ha de quedar molt clar i algun dia aquest país haurà de fer justícia a un innovador de la premsa en català que fa una publicació dins Mallorca del mateix estil i nivell de la premsa alternativa de Nova York. Qui ha aconseguit girar la truita, estroncar la guerra de negres mallorquí - català i fer el salt qualitatiu importantíssim envers la dialèctica mallorquí - foraster ha estat S'ARENAL. No han estat ni el PSM, ni l'OCB, ni Sebastià Serra, ni Mateu Morro, ni Pere Sampol, ni Climent Picornell, ni Aina Moll, ni *El Mirall*, ni Miquel Cardell etc. etc. Ha estat S'ARENAL, el seu director i tots els qui hi col·laboram.

...

S'Arenal
de Mallorca

S'ARENAL DE MALLORCA, la publicació mallorquina fundada l'any 1981 per Mateu Joan i Florit té un paral·lelisme amb la premsa alternativa de Nova York com *Downtown Express*, *Villager* o *New York Press*. Publicacions setmanals o quizenals amb format de diari que tracten temes puntuals de les barriades que cobreixen. Aquests diaris, font d'informació important per als residents i comerciants del barri, s'autofinancien bàsicament a través de la publicitat que obtenen dels petits i mitjans negocis de la zona i es distribueixen gratuïtament per les bústies, bars, restaurants, supermercats i benzineres (El País 24.XII.1990).

RESTAURANT
BRASILIA
BANQUETS DE BATETJOS,
NOCES, PRIMERES COMUNIONS I
FESTES SOCIALS
Avinguda de Bartomeu Riutort, entre balnearis 1 i 2
CA'N PASTILLA - TELS. 26 01 19 - 26 45 63

McDonald's
AV. NACIONAL, N° 39 - TEL. 49 18 91
S'ARENAL DE MALLORCA

CAFETERIA RESTAURANTE
GONDOL
Carrer de l'Arenal
Complexe Cristina
Tlf. 26 11 49
LES MERAVELLES

El Dia 16: El «VÖLKISHER BEOBACHTER» del colonialisme espanyol

EPILEG:

Quan vaig publicar la primera part d'*El Pacte amb el diable*, Mateu Morro va telefonar immediatament a la redacció de S'ARENAL per demanar una entrevista amb el director i amb mi i així intentar convèncer-nos perquè no continuàs la publicació de l'article. Quan l'entrevista se li va denegar, aleshores Morro va fer dues amenaces: una, denunciar-me al jutjat de guàrdia, cosa que després no ha fet desaconsellat pels seus missers, i la segona, esbombar des de la premsa el meu passat, en concret va mencionar l'obra de creació col·lectiva plàstico-literària de **Taller Lluàtic** datada l'any 1986, *La Vida pornogràfica de Jesucrist: boixar porcs*, en la qual vaig participar juntament amb Josep Albertí, Bartomeu Cabot i Lluís Maicas. Com és de domini públic, aquesta segona amenaça sí que s'ha acomplert per partida doble i d'una manera sincronitzada entre el PSM i Alemanya. Per començar, en *Pep Gonella - Puput de cresta molla* dia 4 de desembre va publicar a les pàgines del D16 un comentari anònim que acabava dient: **Y, para que se les suban los colores a un partido que dice inspirarse en el "humanismo cristiano" hay que decirles que financian a unos señores cuya penúltima "obra literaria" se titula "La vida pornogràfica de Jesucrist: boixar porcs"**. I per acabar, de moment, el mateix D16 publicava dia 20 de desembre una Carta al Director signada per Miquel Oliver i Coll, nom que com s'ha comprovat després és fals, un fragment de la qual deia: **L'afany desmesurat de protagonisme i la necessitat fisiològica de deixar lliures les bubotes d'un racista egòlatra com Jaume Sastre (llegiu "La vida pornogràfica de Jesucrist: boixar porcs" o "Freixura de porc" i el coneixereu d'aprop) poden explicar els exabruptes quinzanals d'aquest malalt. ¿Voleu encara més coincidències? ¿Existeix confirmació més grossa del pacte del diable?**

Per descomptat, dins les quaranta-vuit hores im-

mediatament posteriors vaig enviar una Carta al Director de rèplica al D16 titulat *Jaume Sastre dona la cara*, escrit que avui, quinze dies després, encara no s'ha publicat. ¿Què significa això? Doncs només pot significar una cosa: la confirmació total i definitiva de la conxorxa entre Alemanya i la cúpula dirigent del PSM. Ara s'ha tornat demostrar que el D16, més enllà de no respectar el dret de rèplica, publica Cartes al Director amb usurpació de noms i llinatges i falsificació de documents d'identitat. ¿Qui és l'impostor/s que s'amaga/en darrera el nom fals de Miquel Oliver i Coll? Després de veure el que pensa sobre S'ARENAL, en Jaume Sastre i d'ERC, està ben clar que l'autor/s s'han d'anar a cercar per dins la comissió executiva del PSM. Cal fer notar, per exemple, la reveladora coincidència d'estratègia entre Oliver i Coll i Pere Sampol a l'hora d'intentar provocar l'enfrontament entre ERC de Mallorca i ERC del Principat: **Pere Sampol: el missatge de Colom no té res a veure amb el que alguns seguidors d'ERC a Mallorca han difós reiteradament des de les pàgines de S'ARENAL DE MALLORCA atacant durament el PSM o els seus dirigents (29). Oliver i Coll: Es molt probable que la direcció del partit a Barcelona desconeixi les inconveniències dels seus militants mallorquins i el magre favor que estan fent a la imatge que d'ERC tenim per aquí (30).** Com es pot comprovar la sintonia d'arguments i llenguatge és exacta. Efectivament, qui s'oculta covardament sota el nom fals de Miquel Oliver i Coll no és un no-ningú qualsevol sinó que és un individu compromès del tot dins la batussa dialèctica. ¿Qui és l'impostor que tira la pedra i amaga la mà? Jo no ho sé amb certesa. Ara bé el que sí sé sense cap mena de dubte és que Antoni Llabrés i Fuster, membre de l'executiva del PSM, no fa moltes setmanes bravejava d'haver publicat una Carta al Director al D16 sota un altre nom i uns altres llinatges, concretament la missiva *Grosske o la impotència* que va sortir publicada dia 22 d'octubre de 1991 signada per Miquel Martínez Ferrer.

Els primers interessats a desemmascarar el farsant de la comissió executiva del PSM i acabar amb aquestes pràctiques de joc brut, haurien d'esser els militants de base i els escassos dirigents condrets que queden dins el

partit ja que porcades d'aquesta mena enfiten i deshonen una organització política de per vida. La veritat és que com més va, més s'embruta de merda tot aquest tema i si Sebastià Serra, Mateu Morro i més patulcia no van en compte, en qualsevol moment es pot produir una autèntica convulsió política, una escampadissa general de militància, de batles, regidors i càrrecs intermedis que farà colló. Jo sempre he donat la cara. Per descomptat no estic exempt de poder equivocar-me. Ara bé, jo no defuig la responsabilitat dels meus actes i estic disposat a assumir fins a les últimes conseqüències els meus possibles errors. ¿Quin honest militant de base del PSM pot fer-se càrrec, emperò, del joc brut practicat per la Comissió Executiva del partit contra S'ARENAL i contra mi mateix? Per part meua, de moment, no vull afegir moltes coses més. Unicament reproduir la carta no publicada pels feixistes censors inquisidors criminals del D16 i recordar unes paraules meves de dia 15 d'agost de 1991 i amb les quals vaig concloure la *Mossegada* núm. 98 titulada *Els putes forasters del PSOE clausuren Ràdio-4: A dir ver, ells ja s'ho faran! Mentrestant, emperò, nosaltres som de l'opinió que l'independentisme a Mallorca no pot esperar més i si no passa pel PSM, doncs en aquest cas haurà de passar tranquil·lament per damunt del seu cadàver pestilent.*

JAUME SASTRE

NOTES: 1) D16 19.VII.1991. 2) D16 2.VIII.1991. 3) D16 6.IX.1991. 4) D16 19.V.1989. 5) D16 1.X.1991. 6) Ib. ib. 7) D16 12.X.1991. 8) D16 17.X.1991. 9) D16 12.X.1991. 10) 13.X.1991. 11) Antonio Alemany, "Furor barbaricus", D16 18.IV.1989. 12) Luis Cerdo, S'Arenal de Mallorca 15.XII.1989. 13) D16 19.XI.1991. 14) D16 7.XI.1991. 15) D16 28.IX.1991. 16) D16 3.XII.1991. 17) D16 20.XII.1991. 18) D16 27.X.1991. 19) La Vanguardia 31.I.1988. 20) DM 8.II.1988. 21) Ib ib. 22) DM 10.II.1988. 23) D16 29.XI.1991. 24) D16 20.XI.1991. 25) D16 26.X.1991. 26) Ib. ib. 27) El País 24.XII.1990. 28) Pere Sampol, "Reflexions després d'un Onze de Setembre a Barcelona", S'Arenal de Mallorca 1.XI.1991. 29) D16 20.XII.1991.

DR. PERE GARAU I LLOMPART

ESPECIALISTA EN ACUPUNTURA
I MAGNETOTERÀPIA

Consulta: dilluns, dimecres i divendres, cita prèvia

TRACTAMENTS DE:

Stress, ansietat - Depressió - Obsessió -
Tabaquisme - Reumatismes - Lumbàlgies -
Ciàtiques - Cervicàlgies - Vertígens -
Frigidesa

MAR MENOR, 6 - TEL. 49 19 19

Carrer del Born, 11

Tel. 66 05 16

LLUCMAJOR

TOT EN ANTENES DE
TV I SATÈL·LIT
SERVEI TÈCNIC

Carrer Tramuntana, 10
T.L.S. 268108-269617 FAX
070010 CAN PASTILLA

TORRES R. FOTÒGRAF

Avda. del Cid, 12 - Tel. 42 83 19
Son Ferriol - Palma

I M P R E N T A

DISENY PER ORDINADOR • TIPOGRAFIA
OFFSET SEC • SEGEILS DE GOMA
ENCUADERNACIONS

C/. José Vargas Ponce, 28 • Tel. Fax 49 21 09
Coll d'en Rabassa • 07007 - Palma de Mca.

MALLORQUINS!

A la nostra terra hi ha 17
emissores forasteres.

Aquestes emissores contribueixen
a la castellanització de Mallorca.

Aquestes emissores viuen
exclusivament de la publicitat
dels mallorquins.

MALLORQUINS!

Si no tenen publicitat moriran a
poc a poc.

No poseu publicitat a les
emissores forasteres.

És un suggeriment de l'APLEC

La «lengua»: què s'amaga darrera una terminologia insultant

Repetir una vegada més que l'ensenyament, en comptes de ser una punta de llança innovadora en el conjunt social, va com una rêmora maldestra intentant seguir cansadament els passos que la societat va fent, pot acabar avorrint, de tant de sentir-ho. Però pens que de tant en tant és bo repetir-ho, perquè sinó sovint es perd de vista. I es tracta d'una qüestió important.

Seguint un mètode que magistralment ens ensenya Joan Fuster, intentaré analitzar què s'amaga exactament darrera una qüestió de noms (inquestionada, valgui l'aclariment) que apareix dins l'àmbit de l'ensenyament. Em referesc, concretament, a l'ús generalitzat del terme "Lengua" per referir-se concretament a l'espanyol. Entre nosaltres, d'una manera excessivament generalitzada, i amb poques crítiques que se'n facin ressò, el professorat sol usar el terme "Lengua", o "Lenguaje" (o fins i tot "Llengua") per referir-se a l'assignatura d'Espanyol, mentre es fan servir denominacions dels altres idiomes com a terme per referir-se

a les respectives assignatures. Així, per exemple, als instituts s'ensenyen: "Lengua", Català, Anglès, Francès, Grec, Llatí...

Aquesta terminologia presenta dues característiques fonamentals:

a) Per un cantó, qualifica una de les sis llengües com LA llengua per excel·lència. N'hi ha, doncs, una que compta com a vehicle general d'intercomunicació, mentre que les altres cinc responen a algun altre tipus de realitat.

b) Se situa el català en el context de les llengües "estrangeres", és a dir, no pròpies de les nostra terra. S'emmarca, doncs, dins el procés d'estrangerització de la llengua catalana dins el nostre propi territori, procés al qual hem fet referència en alguna altra ocasió.

Aquest tipus de terminologia és, doncs, insultant - manifestament insultant -, perquè els de fora s'apropien del territori (s'hi apropien culturalment aprofitant-se de l'apropiació militar que va tenir lloc a principis del segle XVIII) -els forasters passen a ser els de casa-, i, correlativament, ens deixen a nosaltres sense territori, passant-nos a la consideració d'estrangers -els de casa passen a ser els de fora.

D'altra banda, constitueix un insult manifest l'ús d'una terminologia radicalment més colonialista que la que s'usa actualment a nivell d'estat, un cop s'han deixat de banda -sembla ser ja definitivament- termes com "llengües vernacles" o "llengües regionals", amb els quals ens han estat tocant el nas (per no dir una altra cosa) durant molt de temps. El funcionariat de l'ensenyament no s'ha adaptat, idò, encara, al vernís de Civilització de què s'ha impregnat ja la terminologia oficial del Ministeri d'Educació i Ciència.

Cal apuntar, a un altre nivell, que aquesta terminologia no té cap tipus d'homologació a nivell europeu. Pertot arreu, l'assignatura corresponent a cada llengua -ni que sigui la llengua de la pròpia nació- es correspon amb el seu nom. I punt. A Anglaterra no hi ha classe de "Lenguage", sinó d'"English", i a Noruega no s'ensenya "Sprok", sinó "Norsk". Arreu d'Europa, doncs, els diferents sistemes d'educació contribueixen a inculcar als estudiants valors de respecte cap a la pluralitat lingüística i cultural del continent, a través de la no consideració -enlloc- de l'existència d'una "llengua per excel·lència", sinó que pertot s'accepta que hi ha pluralitat de llengües, amb noms diversos.

Ni a la Gran Bretanya no es propugna un esquema tan tancat i totalitari! Malgrat que, ara com ara, la seua llengua és l'única que té possibilitats d'arribar a constituir -tot apunta en aquesta direcció- la llengua d'intercomunicació per excel·lència de tots els europeus.

Es possible que la futura bilingüïtzació dels espanyols que encara són unilingües (en el context d'una futura Europa unida, els espanyols hauran de bilingüïtzar-se "espanyol-anglès", per pura necessitat intercomunicativa) contribueixi a trencar aquests esquemes tan tancats i provincians i ajudin, d'un cantó, els espanyols a obrir-se a Europa i a la resta del món, i, de l'altre, els catalans a recuperar la pròpia condició de ciutadans nacionals a casa seua. Compaginariem així un procés d'universalització dels primers i de recuperació del propi territori dels segons, que, en tot cas, contribuiria a un major grau de justícia, equitat cultural i respecte entre tots. Els canvis, però, com es pot comprovar una vegada i una altra, no començaran, en cap cas, per l'ensenyament. Llàstima!

Bernat Joan i Marí

L'onada VICENÇ VILLATORO

M'assabento per la premsa de Madrid que aquesta Diada de l'Onze de Setembre és molt especial i s'ha de seguir amb molta atenció pel que està passant a Catalunya. I què és el que està passant a Catalunya? Doncs es veu que això de la famosa onada de nacionalisme bàltic que ens envaeix, que ens enfebreix, que ens transmuta. Certament, des d'aquí jo no tenia la sensació que hi hagués tanta onada. O, en tot cas, que l'onada fos nova. Pujol diu el que ha dit sempre, i en tot cas ho il·lustra amb la nova metàfora lituana, però no ho modifica. Esquerra, els socialistes, els bisbes, tothom diu el que fa molts anys que diu. No hi ha en tot plegat novetat aparent. Passen coses, és cert, però fa molts anys que passen.

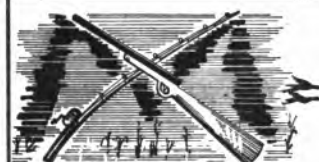
¿I si resultés que la novetat, la veritable novetat, no fos aquí sinó a Madrid? ¿I si els canvis fossin en els ulls que miren, no en la realitat mirada? A Madrid sí que hi passen coses noves. El debat sí que esdevé accelerat i violent. La novetat és una mena d'hipersensibilitat, d'estat de recel i nerviosisme en torn a la qüestió catalana. Perquè potser el que ens arriba no és una onada de nacionalisme, sinó una onada de por als nacionalismes, que ha esclatat a Madrid. I no és una por gratuïta: és la constatació d'una feblesa. Els arguments contra els nacionalismes, les trinxeres de contenció contra les reivindicacions nacionals, s'han afeblit profundament en els últims mesos. Hi ha coses que es deien que no es poden dir: que les fronteres europees són intocables i definitives, que els nacionalismes desestabilitzen la democràcia, que el nacionalisme és una rêmora del passat... Aquest afebliment ha provocat una sensació d'indefensió que es tradueix en la repetició moltes vegades de l'únic argument per tal de fer veure que té gruix. I aquest únic argument és un patètic i atemorit "Però aquí no". Un intent de dir que tot allò que s'ha hagut d'acceptar i donar per bo a l'Est no és aplicable aquí.

Per això a Catalunya el debat és serè, perquè no és nou, i no fa la sensació que estigui passant res. Per això el centre del debat s'ha traslladat a Madrid, que és on es detecta l'efervescència, el nerviosisme, la convulsió. No, no tenen raó. No és més interessant que mai, aquest onze de setembre. És tant interessant com sempre. El que serà apassionant serà el dotze de setembre a Madrid. Com reinterpretar, reescriure i refà l'onada de por al nacionalisme que ens envaeix tot allò que no ha passat a Catalunya.

Fusteria

Miquel Vidal

Mobles i decoració
Camí Muntanya / Hèrcules
Tlf.: 42 82 28

ARMERIA & PESCA

Montserrat

LLICÈNCIES DE CAÇA I PESCA
PERMISSOS D'ARMES

Avinguda del Cid, 10
Tlf.: 42 81 77 - Son Ferriol

Pneumàtics Brasil

Pneumàtics nous i d'ocasió
Canvi d'olis i greixar

Carretera de Manacor (davant la benzinera)
Tlf.: 42 83 53 - Son Ferriol

TALLER DE
XAPISTERIA I
PINTURA
PÉREZ ARAGÓN

Carrer d'Aragó, 380 B
Tlf.: 271429

Viver

TALLERS MARISCAL

XAPA I PINTURA

Carrer Fletxa Jover Coll, 4 - Tel. 42 80 52
SON FERRIOL

Mossegar-se la llengua

La campanya de Normalització Lingüística coordinada per n'Aina Moll ha donat els primers senyals de vida a Eivissa. Amb una certa abundància han aparegut cartells que ens conviden a no mossegar-nos la llengua i a parlar català. En principi, res a dir. Fins i tot, podríem afirmar que el plantejament està en consonància amb campanyes a favor de la Normalització Lingüística organitzades, posem per cas, a Israel. Justament el que no quadra amb aquest esquema és el context dins el qual la campanya apareix. M'explicaré: si a Israel es fa una campanya de conscienciació perquè un determinat segment de la població tenguí una bona actitud envers l'ús de l'hebreu, aquesta constitueix només un complement d'una acció de govern més extensa, i es tracta d'una acció coherent amb aquesta tasca global de govern. És impensable l'aparició d'un cartell encoratjant la gent a usar l'hebreu voltat de cartells escrits en un altre idioma. Aquesta incoherència crea una sensació de buit, de foc d'encenalls, de cosa que no va de veres, de "propaganda" en definitiva. Aquí, en canvi, des d'una campanya que, podem qualificar d'institucional -els organismes autonòmics i locals s'hi ha adherit de forma majoritària-

s'incita la població (cosa que, no cal dir-ho, em sembla molt bé) a usar el català, però se li proposa en un context on el català efectivament no s'usa.

Potser alguns lectors pensaran que, en l'ús lingüístic, hi ha llibertat i que, per tant, no té res d'anormal que els cartells de la campanya apareguin ofegats dins un marasme de cartells en espanyol. Si cadascú pot usar la llengua (co)oficial que vulgui... Però, és clar, des d'aquesta perspectiva deixariem de banda un fet fonamental: en un context de liberalització de l'ús lingüístic, quan hi ha una llengua amb el poder de l'Estat al darrere i una que s'hi troba minoritzada, s'acaba amb la substitució definitiva de la segona per part de la primera.

Per evitar-ho, es fan necessaris tota una sèrie de mecanismes que necessàriament hauran de partir de l'acció de govern, i que, contràriament al que es practica entre nosaltres, s'han de centrar més en la primera que no en la segona.

a. Per normalitzar una llengua, aquesta s'ha de promoure. Promoure una llengua implica bonificar-ne

l'ús, d'alguna manera. Per exemple, alguns ajuntaments del Principat de Catalunya bonifiquen, amb subvencions o amb reducció dels impostos municipals, els comerços i altres establiments que posen els seus rètols en català. Per veure si el català és promogut efectivament des dels poders públics, preguntem-nos: ¿quins avantatges donen a les persones que usen, a diferents nivells, la llengua catalana?

Jo treballa a un institut on teòricament s'està a favor de la Normalització Lingüística, però, curiosament, els nostres alumnes no veuen cap avantatge en l'ús del català. ¿Una truita a la francesa sense ous, com diu encertadament el sociolingüista Jordi Solé?

b. Les campanyes de Normalització no s'han de basar, en termes d'Aracil, en el discurs de la bona voluntat, sinó en el de la responsabilitat. Una campanya de Normalització ha de servir per atraure els reticents a un context on el català es pretén normal: les institucions són, per tant, responsables de fer usar la llengua catalana a tots els nivells de la vida pública.

c. Cal estendre iniciatives com la de Maria Antònia Munar, Consellera de Cultura del Govern Balear, per catalanitzar cadascuna de les institucions. Que, tant a nivell de govern autonòmic com pel que fa al Consell Insular d'Eivissa i Formentera, les persones amb més imatge de promotors del català siguin les que ocupen les respectives conselleries de cultura ens mostra que encara som lluny de viure en un context normal: el conseller d'obres públiques, i el batle de Santa Eulàlia, i el de Calvià, i el jutge de primera Instància, i el cap de bombers, i el professor de Ciències, i l'arquitecte, i l'inspector de l'INSALUD i tots els is que s'hi vulguin afegir, són per un igual responsables de la promoció de l'ús del català dins la nostra societat, cadascú a la seua àrea respectiva.

Perquè campanyes com la present no caiguin en el buit, s'han d'omplir els fonaments amb disposicions, decrets i accions de govern diverses encaminades a fer del català la llengua necessària per viure a les Illes Balears, i a la resta de Catalunya. Perquè si viure en català no és necessari esdevé inútil. S'ha de crear la necessitat perquè sigui efectiva la utilitat. I això constitueix responsabilitat justament d'una generació. Si no, el català s'haurà de reactivar. Com es va fer amb l'hebreu.

Bernat Joan i Mari

JAUME SASTRE DÓNA LA CARA

(Carta al Director no publicada pel D16)

Palma, 21 de novembre de 1991.

Sr. Director,

Emparant-me al dret de rèplica, vull contestar l'escrit de Miquel Oliver i Coll de dia 20.XII.1991 en el qual m'acusava de nazi, racista egòlatra, malalt i pobre bàmboi, tot això sense concretar ni raonar a què vénen aquests qualificatius. Intentaré esser breu:

1) Jo defens la descolonització i la independència dels Països Catalans per mitjà d'un procediment democràtic com és un referèndum d'autodeterminació sota els auspicis de l'ONU.

2) Jo assumec el crit **Forasters! Barco de rejilla** de la mateixa manera que el Mahatma Ghandi l'any 1942 va proclamar el crit **Anglesos! Fora de l'Índia**. I que jo sàpiga l'opinió pública mundial no té Ghandi per un líder racista, nazi, malalt, membre del *Ku Klux Klan* o seguidor del *Mein Kampf* d'Adolf Hitler.

3) Defensar la terra de l'espoliació estrangera no és un delictes ni un acte de racisme. Que Madrid depreda Balears i cada any ens roba 80.000 milions de ptes. no ho he dit jo, sinó el conseller del Govern Balear, Alexandre Forcades. Igualment que la presó de Palma està plena de xoriços forasters tampoc no m'ho he inventat jo sinó que ho va reconèixer el director de la presó, Joaquín Mejuto. Per altra banda, vull recordar, cosa que el PSM mai no ha fet, que Gil i Gil se lleva de damunt la xusma i l'escòria de Marbella i els paga bitllet cap a Mallorca, amb la qual cosa es confirma que Balears, per la seva condició d'illes, som la colònia penitenciària d'Espanya.

4) Jo no som un desprestigi per a l'independentisme, com diu Oliver i Coll, en tot cas ho seré per als líders del PSM, Sebastià Serra i Mateu Morro, als quals he qualificat per escrit i amb dades, noms i llinatges de: farsants, mentiders, comissaris estalinistes, comunistes espanyols, eterns aliats dels serbis del PSOE i els Juan Mari Bandrés mallorquins.

5) Jo som autor dels llibres següents: *Insecticida* (1977), *Simulacre* (1980) i *Freixura de porc o incitació a la intolerància* (1983). He estat integrant del col·lectiu de plàstics i escriptors, **Taller Lluàtic**, entre els anys 1977-1988. Vaig esser membre fundador i redactor d'*Ei-*

Correu de Son Coc i l'any 1986 vaig participar en una obra col·lectiva plàstico-literària de creació titulada *La vida pornogràfica de Jesucrist: boixar porcs*, juntament amb Josep Albertí, Bartomeu Cabot i Lluís Maicas. L'any 1988, quan vaig abandonar **Taller Lluàtic**, ho vaig fer amb les mateixes paraules que Salvador Dalí va abandonar el grup surrealista d'André Breton l'any

1940: **jo no renunciï a res, continuu**. Vull dir amb això que no em desdic ni me n'avergonyesc de res de la meua etapa dins **Taller Lluàtic**. Ans al contrari, n'estic orgullósíssim i continuu pensant que **Taller Lluàtic** ha estat i és una experiència de pensament i de llenguatge de primer ordre dins la cultura catalana de tot el segle XX. Per altra banda, vull cridar l'atenció sobre el fet que el sr. Oliver i Coll dins la relació de títols que **dóna** no hi ha incorporat l'últim llibre en el qual he tingut l'honor de participar: *Un puput de cresta molla. L'anticatalanisme a Mallorca, noms llinatges i fotografies* (Palma 1991). Llibre que recoman a tot déu i que ha estat el detonant explosiu de tota aquest polèmica apassionant que estam vivint.

6) Vull afegir una cosa més encara: jo sempre he donat la cara perquè pens que qui cara veu, cara honora. Naturalment em puc equivocar i puc cometre mil errors, ara bé el que sí no he fet mai és tirar la pedra i amagar la mà. A veure, doncs, qui és Miquel Oliver i Coll? Qui és l'impostor que s'amaga darrere aquest nom fals? Fetes les oportunes investigacions cap dels Oliver i Coll que surten al cens o a la guia telefònica ha escrit aquest carta, qui és doncs el covard que envesteix i no **dóna la cara**? Consultat el llistat d'afiliats del PSM tampoc no hi figura cap militant amb els llinatges Oliver i Coll, ¿qui s'amaga, doncs, rera aquests llinatges apòcrifs? ¿Per ventura és un membre de l'executiva del PSM o tal volta és el propi Antonio Alemany? ¿Com és que el D16 publica textos on es desqualifiquen persones i se les tracta de *nazis* etc. sense abans certificar-se de qui ho escriu? O és que, pregunt jo, hi ha fil directe entre la direcció, consell de redacció del D16 i l'executiva del PSM per tramitar tota aquesta fantasmada? ¿Ens trobam davant un capítol nou del pacte del diable?

Finalment, per acabar vull fer públic que no aturaré fins a desemmascarar amb noms i llinatges l'impostor/s i si aquesta carta no és publicada pel D16 recorreré a tots els recursos que m'ofereix la llei contra tot aquest joc brut.

Cordialment,

JAUME SASTRE

IMMIGRANT!

ELS TEUS FILLS SÓN TAN
MALLORQUINS COM ELS
FILLS DELS MALLORQUINS.
EXIGEIX ESCOLES
CATALANES AL TEU BARRI

MALLORQUÍ!

ELS TEUS FILLS TENDRAN MÉS
OPORTUNITATS SI SABEN BÉ
LA LLENGUA DE MALLORCA.
EXIGEIX ESCOLES CATALANES
AL TEU BARRI

Viuen els aprofitats

No és raro si està molt d'espanyol apurat un viatge li han penjat feixuc i mal d'engronsar. A tot aquell que es trobà dins negoci o establiment li han posat patent molt grossa. No pot pagar.

Se li exigeix reformar la seva vella estructura això és la gran mesura pel caràcter canviar. Si s'atura de guanyar com pot resoldre el factor? Lo millor és tancar-lo i l'empleat despatxar.

El treball és arribat que se menja el producte d'això no hi ha cap dubte perquè està ben demostrat els fruits ha deixat penjat a l'arbre per podrir-s'hi Vaja un exemple es pot dir que dona l'autoritat.

L'obrer se sent el puntal de tota la producció manejarà el tractor i la màquina, l'industrial. Si no té majoral que a ell el dirigeixca de mel buida és la bresca amb quebra molt general.

Està ben vist i provat que dins qualsevol factor es precisa un director que tengui obert el cap però si es boicotejat de la gent que té empleada

al fons anirà la barca: això serà el resultat.

L'obrer va ell protegit avui pel gran Sindicat un gros nucli s'ha format que n'han tret molt bon profit. Contra l'empresa han partit a exigir-li beneficis li fan de tot els judicis li cerquen llevar el vestit.

Aquell cervell que un dia de l'home se despertà i de fet s'imaginà que a la nació ajudaria,

els sebres empraria en les seves creacions fent grosses innovacions que la gent l'admiraria.

El Govern és el primer que li ha posat barreres i empra totes maneres per dur-se'n tots els doblers. Li diu te controlaré totes les passes que dones això són les noves normes i en tu la vista tendré.

Degut a haver de mester bilions pels molts empleats que tan molt han augmentat a dins aquest temps darrer cada província ens té un molt nombrós Govern i cap d'ells el fa a l'extern fent vida de cavaller.

Advocats sense esperança de poder-se el mantenir

han pres molts el camí d'amb politics fer aliança conversen sense trempança per la gent entubiar mirant si podran pujar el pes de seva balança.

Dins el Govern s'hi ha aficat tot aquell homo de lletres que per falta de pessetes duia entubiat el cap. Ha dit: si som diputat tenc la vida ben segura. Això que ara ell augura: El viure és tranquil·litat.

Un quart de la població van xuclant a la mamella cap ni un d'ells se queixa s'umpl el gros butxacó. Pugen la contribució IVA i totes les patents per això són competents ofegant la població.

Molt prest tot acabarà com ha acabat fora vila avui ja ningú la mira per no donar resultat. el mal repercutirà a la indústria i comerç.

Vaja uns cervells oberts que votaren per manar.

El mal que hi ha se pot dir que cap metge el curarà en tant molts partits que hi ha persegueixen mateix fi. Dins el mando estar-hi per seguir mateixa ruta en tot mouen la disputa per no res mai aclarir.

La gent de la població no té de vosaltres concepte a tota li heu desperta un sentit de mal humor. Ha presa la decisió de ja mai més no votar vos ne podeu excusar de tirar tant de milió.

On s'esfumen els bilions que dins sol any recaptau? a tota cosa gravau sense consideracions i quan canvien direccions no solen trobar cap duro per jo no és cap orgull tenir gents d'aquests honors.

Clement Garau i Salvà.
Llucmajor, 1-XII-1991.

MOTOR MARRATXI

Servicio Oficial

Exposició i venda d'automòbils
Reparació en general de l'automòbil

C/. Weyler 9 - A Tel. 79 52 28
Pla de Na Tesa (MARRATXI) Fax 79 52 28

MALLORQUÍ!
A LA UNIVERSITAT TOT
FUNCIONA EN CATALÀ.
EXIGEIX ESCOLES
CATALANES AL TEU
BARRI

En camí de l'alliberament nacional (XVII)

MOLTO AGITATTO

El dilluns dia 9 de maig de 1983, l'endemà de les eleccions municipals i autonòmiques, l'ordre del dia de la comissió executiva del PSM només té un punt: Balanç i valoració de les eleccions. No acudeix el flamant diputat Ferrà-Ponç i Sebastià Serra informa que ha parlat amb ell i que, de moment, donat el seu estat animic és millor que no s'acosti pel local. Pere Sampol, fora cap mania, proposa **vendre el partit al PSOE... i descansar.** (1) El balanç de situació és caòtic. Més de cinc milions i mig de deute fan impensable en aquell moment poder refer l'economia. Vaig intervenir en un dels típics al·legats d'esperitat en defensa de la continuïtat del partit i amb la incitació a obrir, si calia, el debat entre les bases i entre totes les agrupacions aquell PeSiMisme tan derrotista i apocalíptic. Finalment s'acordà fer un berenar a Cura dia 14 i convocar per dia 21 el Consell Nacional de Direcció Política.

"El sábado en Cura, hay merienda. Pero no merienda campestre. Tampoco es merienda de las damas estropajosas en beneficio de no sé que. La merienda la organiza el Partit Simpatíc de Mallorca y en ella van a analizarse los resultados de las elecciones. Espero que no se le indigeste a nadie la sobrasada." Així anunciava Planas Sanmartí la cura de Cura en la seva columna habitual. S'endevina, per la referència a una maldeventrada, en quin ambient es podia fer una valoració dels resultats. Trenta-dos regidors del PSM a la Part Forana (cinc a Campanet; quatre a Llubí, Pollença i Vilafranca; tres a Algaida i Montuiri; i un a Alcúdia, Binissalem, Inca, Manacor, Porreres, Sa Pobla, Sant Joan i Sant Llorenç) front als vuit del 1979, i dos diputats, Serra i Ferrà-Ponç, quan només es comptava amb Biel "Majoral" podria semblar un balanç extraordinari de creixement. La realitat percentual era més crua: el vot "autonòmic" havia passat de l'11% del 1979 (vint-i-nou mil vots encara mai no recuperats) al 6,5% i el "municipal" havia davallat del 4,3 % al 3,6 %, baixada aquesta encara superior a l'anterior si tenim present que el 1979 s'havien presentat només sis llistes pròpies.

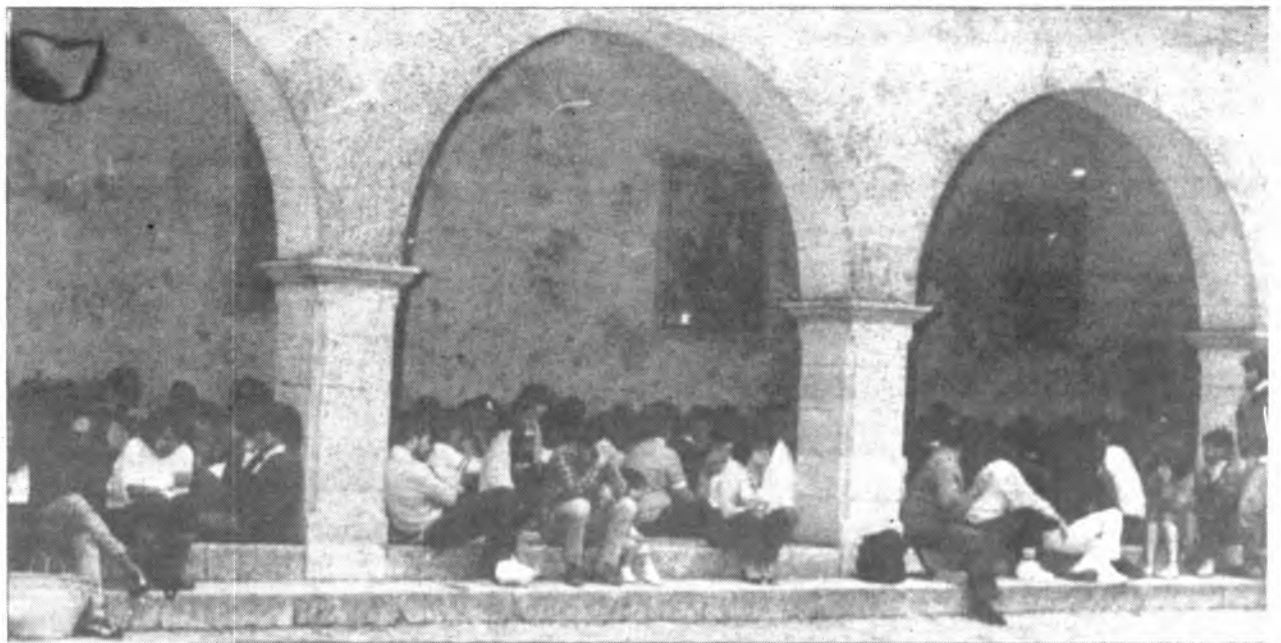
A Cura es mantenia la incertesa sobre l'actitud que adoptaria Jeroni Albertí i els altres cinc diputats d'UM, determinant del signe del futur Govern. La Coalició Popular, amb vint-i-dos diputats, i el PSOE, amb vint-i-un, movien tots els fils possibles per decantar-se la presidència del primer Parlament i del primer Govern, finalitzada ja l'etapa pre-autonòmica. La crònica que vaig publicar de la trobada, **Cura de reflexió a Cura**, recollia la necessitat de rompre amb el caràcter-típus del vot recollit: il·lustrat, conscienciat, meditat i fidel, per tal de poder arribar a amplex sectors. Calia trobar nous camins de comunicació amb l'objectiu d'acostar-se al poble de Mallorca. Sebastià Serra, en aquella jornada, va saber estar en la seva línia caracteritzada per dir

exactament el que l'auditori de torn espera i, hàbilment, va fer un disseny del que havia d'esser, segons ell, la línia política del partit: una combinació entre la tasca a les Institucions i el mantenir una presència activa i via en el món de la participació ciutadana.

Ateses les circumstàncies, la intervenció de Sebastià Serra a Cura va ésser la millor que es podia esperar del recent elegit diputat que, de fet, assumia ja les tasques del "deprimit" Secretari General, Damià Ferrà-Ponç que no donaria senyals de vida fins el dia 21 en el Consell

Nacional de Direcció Política del partit. Aquell dia totes i cada una de les agrupacions explicaren el sentit del seu vot per les diverses batlies. Hi havia de tot i molt. Els qui gaudien de la batlia, els qui pactaven terminis rotatoris, els qui no volien fer part de cap manera del govern municipal... La tendència era impedir batlies de la Coalició Popular i, en general, es respectava la voluntat de l'agrupació encara que, com el cas de Bunyola, s'armàs un debat qüestionant la decisió del regidor Bartomeu

...

A les voltes de Cura (14-V-1983) la militància esmorteïda.

BAR-RESTAURANTE ANDREU

GRUA, 8
TEL. 261073
CA'N
PASTILLA

A la presentació d'aquest anunci, tendreu
un descompte pels vostres banquets

Ca'n Verdera

RESTAURANT
GRAELLA
MINI-GOLF
Cuina mallorquina

C/. Parcel·les, 5
LES MERAVELLES

DDINTERIA TITOL S.A.

Fusteria d'obres - Decoració i
mobles de cuina
Tallers i oficines
Carretera Vella de Sineu, k.: 2'900
Camí Moliners s/n
Tlfs.: 42 70 00 - 42 70 34. Fax: 42 74 79
07198 SON FERRIOL

En camí de l'alliberament nacional (XVII)

Quetgles, "Cameta", de foragitar de la batlia a Jaume Conti i el seu equip d'independents (set regidors) mitjançant un pacte PSM-UM-CP-Independents de Palmanyola (vuit en total).

Però on s'organitzà el ciri gros va esser quan Damià Ferrà-Ponç informà dels seus contactes, en tant que Secretari General, amb Felix Pons del PSOE i Jeroni Albertí d'UM per tal de signar un pacte de govern en el qual tot era negociable: la Presidència del Govern, la del Parlament, la del Consell Insular de Mallorca, la composició del Govern, la Mesa del Parlament, els càrrecs de confiança...

El tema dels pobles havia consumit dues hores llargues i es donava el cas que, aquell mateix vespre, a les nou, a l'Escola Graduada de Ciutat s'havia organitzat la presentació del programa de TVE **El tercer mundo de Jaume Santandreu** a cura del realitzador del **vivir cada dia**, Lisardo García Bueno.

Damià Ferrà contestava a les diverses argumentacions a la contra de la militància amb certa parsimònia i amb un afany notori de trasmetre a l'auditori que estava amagant informació i, fins i tot, anunciava que es reservava la possibilitat de flexibilitzar postures del partit en la següent cimera prevista. Les intervencions s'allargaven. Ningú no veia clara la postura de Ferrà-Ponç tot i que un grup recordava el lema de la campanya electoral: **volem una majoria de progrés**. Era clar que, en coherència, havíem de fer allò que anunciàvem. Però, per altra banda, els resultats eren prou clars com per demostrar que si el PSOE i UM es volien entendre no calia engrunar el PSM, perquè, el PSOE amb 21 i UM amb 6 sumaven més que AP amb 22 i el PDL amb 1. Girant full, si al contrari (com finalment va passar) UM decidia el seu suport a AP, els quatre diputats del PSM (comptant amb els de Menorca) tampoc no eren importants. Les intervencions ja es repetien amb tots els matisos del món: el cas de Palma, el recordatori del cas Barrera amb el pacte amb Pujol...

Al final es varen posar a votació enfrontada dues propostes: una la de Damià Ferrà-Ponç que consistia en arribar al millor pacte possible (però malgrat tot arribar-hi) amb PSOE i UM. Amb l'afegit, Damià no enganyava ningú, de tenir un xec en blanc per negociar. (2) L'altra proposta, la meua, consistia en propugnar l'abstenció en la investidura, constituir un grup parlamentari propi, i restar a l'oposició... de qui fos. La votació donà el següent resultat: vots per a la primera proposta, vint-i-set, vots per a la segona, vint-i-quatre. Serra, enmig de l'espant dels assistents, va demanar a la presidència que també sol·licitàs les abstencions. El resultat? La seva, clar. Com sempre conciliador, a la vista de l'anunci tàcit de xapar el partit en dos blocs, proposà una fórmula "de consens": Negociar, informar al C.N.D.P. i mirar d'aconseguir les conselleries de Cultura i Agricultura. Damià, rebutjà la proposta de Serra i, amb l'escàs diferenciador de vot a favor seu, va advertir que informaria del resultat de la seva gestió a l'executiva.

Aquell vespre, 21 de maig del 1983, a l'Escola Graduada, hi assistirem bona part dels qui més feina havíem fet en aquelles eleccions. Havíem perdut una votació important però també el PSM havia constatat la inseguretat del seu discurs pactista tan castigat electoralment. Jaume Santandreu, després de la presentació del seu programa-testimoni, ens convidà a fer una copa. A poc, a poc, anàrem cobrant coratge tots. De sobte, se m'obrí el cel: estava més clar que l'aigua; Albertí era la clau i no pactaria amb PSOE i PSM. Damià Ferrà-Ponç només era un peó de l'escaquell que Albertí tenia parat en aquell joc. Tots ens anàvem fent forts. Enric Rovira insistia: el partit no són "ells", som nosaltres. Joana Maria

Sampol, germana de Pere, també mostrà una disposició a organitzar un grup de treball, extern a l'executiva, per quan arribàs el moment d'agafar les missions del partit que, ja n'estàvem convençuts a la matinada, era cosa de dies. (3)

El dilluns 23 ens reunirem al soterrani de l'Hotel Melià a un Pub acollidor que s'anomenava **El Pirata**. Decidirem de tornar-nos veure cada dilluns. El que va fer tres, ja sabíem per la premsa que, en una reunió a Madrid (sembla que a casa dels March), Albertí i Canelles ja havien establert el pacte de legislatura. Aquell vespre, després de la nostra reunió, anàrem a sopar a un bar de pa amb olis del carrer de sant Magí, **Es Fonoll**, on no massa casualment coincidirem amb l'executiva del partit. Damià Ferrà-Ponç, Pere Sampol, Joan Perelló, Joan Crespí, Antoni Mateu i d'altres ens informaren que l'executiva havia dimitit en bloc aquell mateix vespre. (4) El sentiment de Damià Ferrà-Ponç era d'un immens desencís respecte de la decisió de Jeroni Albertí. Vaig dir-li que assumia personalment el compromís d'organitzar una gestora de transició (ens reunirem, com a mínim, cada dilluns), el Consell Nacional de Direcció Política, i preparar el futur Congrés que, considerava havia de tenir caràcter ordinari, i treballar per eixugar el deute del partit que venia acaramullat des de les eleccions generals d'octubre del 1982. (5) Vaig demanar-li que fes part de la Gestora. Poques paraules em varen anunciar que no hi assistiria. No vaig pregar a ningú de l'executiva; el seu estat d'ànim contrastava amb la satisfacció de les meves companyes i dels meus companys en assumir la responsabilitat. Després m'informaren que, en aquells moments, ningú no donava un duro per nosaltres. En canvi, els voluntariosos membres de la gestora valoràvem el risc dels difícils objectius amb una primera satisfacció: ja no ens hauríem de reunir més a un bar pirata.

Aquell any 1983 les publicacions més diverses dedicaren espais monogràfics a un tema "de gran actualitat". Igualment s'organitzaren moltes jornades, debats, conferències... Es commemoraven els cent anys de Karl Marx. De la seva defunció, es clar.

(...continuarà)

Bartomeu Mestre i Sureda

(1). - Pere Sampol, dia 21 de gener de 1991, a Madrid, coincidents ambdós en el judici del montuïrer Macià Manera, em va dir que tenia notícia que jo havia divulgat aquella proposta (vendre el PSM al PSOE) i que no ho tornàs a fer. Argumentava que, en primer lloc, era fruit d'una immensa depressió i, en segon terme (si teniu paciència en llegireu la meua versió), que ell havia "regalat" un milió de pessetes al partit per a evitar la seva desaparició. Pere Sampol ha proposat, almenys tres vegades, l'entesa PSM-PSOE. L'última i imprudent vegada va esser pocs dies abans del X Congrés del seu partit a finals del 1990.

(2). - Una vegada i una altra, Damià insistia que les negociacions d'un partit no poden emanar de les bases. Que de cap manera admetria anar a veure Albertí i Pons amb un manament imperatiu i que, n'estava segur, l'opció de fer part del Govern era la millor per la situació econòmica i organitzativa del PSM.

(3). - A la primera reunió, juntament amb Norma Tolosa, Gabriel Camps, Pere Palou, Joana Maria Sampol, Enric Rovira i jo, assistí Marcel·li Fernández, un dels joves de partit i home de confiança de Sebastià Serra amb el qual estava, fins i tot, emparentat. Marcel·li ens demanà si el que volíem fer era **un cop d'estat**. La resposta va esser premonitòria: **volem fer un grup de gestió, una gestora de salvació, amb dos objectius: sanejar l'economia del PSM, reforçar un projecte propi diferenciat dels altres i realitzar el Congrés ordinari**. Evidentment jo, i tots, sabíem que, en rebre aquella informació, Serra o qui fos haurien d'admetre el compromís.

(4). - Naturalment aquella dimissió no era estatutària (com tantes coses al PSM d'aleshores!). Entre d'altres situacions, calia la convocatòria d'un Congrés Extraordinari. Fer-ho en aquells

moments (i era una de les coses que subtilment ens "transpassaren") hauria significat la mort del partit. Sabíem que el mes d'octubre faria dos anys (el màxim període possible entre congressos segons els estatuts) de l'últim Congrés ordinari, el 6è. Però sabíem també que el 7è. havia d'esser el de l'organització i el de l'encoratjament.

(5). - Evidentment els objectius generals a assolir no impedirien una presència viva del PSM que, en el curs del llarg any de la Gestora, realitzaria una exi.osíssima campanya "per la salvació del Trenc", o la no tan aconseguida "per la Pau i el desarmament".

Ben aviat la Gestora va rebre una "invitació" a beure oli de rici mentre al balcó de l'antic casal del PSM anunciàvem: Tronc a qui trenqui es Trenc!

Què garrit és s'Arenal

Sa platja de s'Arenal és zona molt concorrida, molt de gent s'encarinya amb s'arena magistral; han fet sa feina cabal engrandint aquell sector, hi cap molta població: no se'n troba cap igual.

Es gros projecte que hi ha posant-hi moltes palmeres, jardins amb grosses pasteres, de ramells se vestirà; s'aroma s'escamparà per tot es digne sector, respiraràs bona olor i salut te brindarà.

Quan s'obra s'acabarà, que se té ella en projecte, oferirà un respecte, un bonsai se semblarà; sa gent s'hi passejarà i li brindarà alegria i dirà: "Es tot virgueria, ningú mai h somià."

Serà imitació de lo que era enrera: grossos pins a sa vorera que eren admiració; tendra es mateix sabor que fa cent anys se sentia, sa salut se li venia amb molt grossa proporció.

Un servici d'autobús

per bé poder anar, un cada quart partirà per avall i per amunt; vos donarà molt de gust sa meua comoditat; lo vell han arraconat, cap molt personal 'segut.

Si és que voleu menjar, restaurants ne trobareu, d'ells no vos queixareu, barato lo fan pagar; an es Jamaica heu d'anar, carretera Militar, hi ha expert personal i de tot podreu trobar.

Es forn de Can Damià ha cobrada grossa fama, pa bo, coca i ensaimada allà se vos servirà; personal per despatxar de dones molt carinyoses, són guapes i esplendoroses, els homos fan captivar.

S'Arenal està servit amb un diari local, de català molt formal, lo dirigeix en Florit; és un homo deixondit, defensa nostra Mallorca, a tot veritat exposa, de barba ben preferit.

Clement Garau i Salvà de Llucmajor, 21 setembre 1991

Una fonda de la ciutat

Joan Perucho-Diari AVUI

L'art de l'hostaleria —que no sempre ha estat ni tan art ni tan hospitalària— s'ha anat refinant amb el pas dels segles, que han vist la substitució dels llits amb puces per les cambres de bany amb aiguamans i orinal. La culminació d'aquest procés no necessàriament ens mena a la asèpsia d'alguns hotels d'avui dia, tal com puntualitza l'autor, que ens remet a fondes absolutament entranyables que encara perviuen.

Alexandre Dumas, que era un escriptor de suggeridora autoritat (d'aparença pomposa i faccions mulates), assegurava des dels seus vastos coneixements gastronòmics (*Mon Dictionnaire de Cuisine*) que l'home ha de menjar assegut: "Messieurs, l'home doit manger assis." I, tot i que no va deixar constància explícita de la següent asserció complementària, segurament també pensava que aquest havia de dormir en un llit. Perquè tals principis fossin còmodes i factibles, fins i tot lluny de la dolça llar, es van idear les fondes, hostals, posades, albergs i paradors, especialment ideats per als qui anaven de viatge fatigats pels polsosos camins del Senyor. Més modernament, va sorgir el concepte universal de l'hostaleria com a professió que fins i tot ara s'ensenya a les escoles especialitzades. Montaigne, a la relació que fa del seu viatge a Itàlia, va deixar constància escrita de les seves experiències per tals indrets. Les va dedicar, sense cap entusiasme, al seu amic de l'ànima Étienne de la Boétie.

Des de ben aviat hom ha pretès organitzar de manera oficial tal activitat, i a Catalunya en tenim la prova fefaent. S'esmenten en aquest sentit les ordenances atorgades pel rei Joan l'any 1455 (*Arta Confratrie hostaleriorum et tabernariorum et aliquorum aventuriorum et aliorum civitatis Barchinone*), el privilegi del rei Ferran el Catòlic de 1487 i la confirmació d'aquest privilegi feta pel mateix monarca, set dies més tard, a Salamanca. S'hi diu que "excitant vostre ofici vos cometen e ecomanam ab les presents, amb les quals vos diem que convocades e hoydes les parts en tot lo que davant vos dir, allega a proposar volran, e vists a ple e reconeguts e diligentment de justícia". Tals preceptes fan una precisa referència a "tota persona de qualsevol condició sia que prendrà diners de taula e de lit, de palla e sivada, o vendrà vi". També cal veure que tots s'apliquen als actes fundacionals de la confraria, o gremi, de Santa Marta d'Hostalers i Taverners. D'aquesta santa va dir Eugeni d'Ors que era "la hacendada-hacendosa, la de la vigilante economía y la de la generosidad

sin límites". D'altra banda, el nostre enyorat amic Joan Bpta. Solervicens va escriure uns goigs a Santa Marta:

"A qui amb fervor us venera
deu-li vostra protecció,
oh Santa Marta, hostalera
de Jesús Nostre Senyor!"

La reglamentació era necessària, tot i que no gaire efectiva, ja que tothom sap, mitjançant la literatura, l'estat i acomodatament de tals llocs. Són cèlebres les *ventas* del Quixot i la seva configuració com a caus de perfídia, com ho deduí dels diaris i epistolaris que ens han arribat. Jovellanos, per exemple, es queixa amargament (hom creu que va contraure la sarna en l'lit d'hostal), i exactament el mateix passa amb el valencià Antoni Ponz en el seu viatge per Espanya catalogant monuments. N'hi ha prou de fer un cop d'ull al llibre *Viajes de extranjeros por España y Portugal* (aquestes fregitel·les de mal oli que s'enganxaven a la gargamella!) per a comprovar la situació. N'ofereix un bon exemple Eugenio de Tapia, jurista expert del Novíssim Febrer, autor de la *Civilización Española* i poeta a estones. Ens diu a *La Posada* (1832):

"Saluda cortés y nadie
De su hidalguía se cata,
Que esto de urbanos modales
No se estila en las posadas.
Pido cuarto: el posadero
Le dice que tenga calma,
Y llamando a Maritornes
Vuelve a tenderse a la larga, etc."

Naturalment, les coses amb el temps es van arreglar. Els llits es van presentar ben tous als hostes i, fins i tot, hom va poder dir que *Pickwick va dormir aquí* fent referència a l'hostal del Cavall Blanc, i Moratin va poder presentar dignament en una fonda d'Alcalá de Henares les escenes d'*El Sí de las Niñas*. Hom va proscriure les puces dels llits, i l'any 1896, entre la llista de preus de la Unió Lloctinent de Fabricants de Cistells, trobem sota l'epígraf *moblatge* unes "trampes per a puces, de 28 centímetres d'amplada. Preu: 1 penic per cada centímetre". Així mateix els banys van avançar el disseny i eficàcia, i van evitar així els desmaís provocats, ben sovint, per la fortor dels cosos. Van aparèixer els aiguamans, el bidet i l'orinal. Quan va aparèixer la figura de la fonda, aquestes van ser proveïdes amb cambres de bany. Les fondes no eren hostals més fondes, com creia i encara creu el poble, sinó que aquest era un nom derivat de l'àrab *al-fondig*. La més antiga de la nostra ciutat és la Fonda de Santa Maria, a les immediacions de l'església de Santa Maria del Mar, en la qual va figurar com a hoste el galant cavaller Casanova de Seingal. Una altra fonda il·lustre va ser la de les Quatre Nacions, en la qual es van hostatjar George Sand i Chopin abans d'embarcar-se cap a Mallorca en el veler *El Mallorquí* de l'armador Trullols. Aquests hostes van ser acomiadats a la tertúlia del marquès de La Gralla i amenitzats pel cant inaudible de l'*Aurea Picuda* i l'*Avutarda Gèminis*, les dues aus barcelonines que va descobrir el naturalista

Antoni de Montplau.

Un cop entrats en el segle, és fama que la fonda més il·lustre va ser (i encara ho és) la Fonda España, historiada amb singular encert per Manuel García-Martin, autor que ja ens havia sorprès amb *Vidrieres d'un gran jardí de vidres*, *La casa Lleó Morera* i *Benivolgut Palau de la Música Catalana*. García-Martin ens diu que la Fonda España va obtenir un singular relleu, des del punt de vista artístic, en ser premiada el 25 de juny de 1904 per l'Ajuntament de Barcelona. En efecte, el document (un aprimorat pergami) de concessió assegurava que calia esmentar en primer lloc la Fonda Espanya, la decoració de la qual havia estat projectada i dirigida per l'arquitecte Lluís Domènech i Muntaner. "En el conjunt —s'hi diu— d'aquesta obra concebuda amb inspiració poderosa i bellesa suma, s'imposen, no cal dir-ho, l'abundància i bona llei dels recursos artístics que s'empren, la ponderació i el tacte amb què es combinen allò sever i allò delicat, allò grandios i allò hàbil, el feliç enginy que ha presidit l'elecció de materials, l'agradable harmonia dels colors, la bona disposició de les línies, l'elegància de les formes i, per damunt de tot, el sòlid talent amb què ha estat realitzada una obra nova sense efectismes ni exageracions".

Aquesta suma de perfeccions, algunes de les quals deteriorades pel temps, són desconegudes pels barcelonins. Per al seu coneixement, García-Martin ha escrit aquesta monografia amb sensibilitat i bon gust, així com amb difícil erudició, i ens n'ha descrit les bel·leses. Així anem assistint, des de l'origen, a la formació (amb l'ajut de Jujol, Arnau i altres artistes) de tal conjunt insospitat. Tot plegat en una visita literària que s'inicia en el mateix vestíbul de la Fonda España.

García-Martin acaba dient que, ara, "el primer que han de fer els qui encara desconeguin la Fonda España és trobar-la en el goig de la seva obra". Em sembla una grata recomanació, profitosa per al coneixement de les nostres coses. Endavant.

Joan Perucho és escriptor

Mai el sentiment nacionalista havia arrelat tant fort en aquest país

Parlament que Josep Maria Llompart féu el dia 31 de desembre passat, diada nacional de Mallorca, al peu de l'estàtua del Rei En Jaume, un cop acabada la manifestació per l'auto-determinació.

Un cop més ens aplegam, en tal data com avui, per fer pública la nostra voluntat d'esser un poble, de continuar essent un poble i de treballar sense descans perquè algun dia arribem a ser un poble en plenitud, amo d'ell mateix, de la seva pròpia terra i dels seus propis destins.

Algun signe hi ha en el temps que ens permet acaronar la il·lusió que cada any ens congrega: mai el sentiment nacionalista no havia arrelat tan fort en aquest país, ni havia mobilitzat com ara entusiasmes i somnis, activitats i serveis, lluites i sacrificis. Fa més de vuitanta anys que Joan Alcover exclamava en un poema: "La joventut és nostra!" Però aleshores, tot just encetat el segle que ben aviat s'acabarà, Joan Alcover es limitava a encloure un miratge dins un vers. No, fa vuitanta anys la joventut no era nostra; la joventut es movia dins els esquemes més mimètics i més provincians, més d'imitació, perpetuats encara ara en uns certs subproductes juvenils que tots coneixeu i que bé mereixen ésser qualificats, usant l'expressió incisiva de Celso Emilio Ferreiro, el gran poeta gallec, de "petits merdosos sense arrels". En canvi avui en dia sí que podem proclamar ja que la joventut és nostra. Perquè si alguns sectors juvenils mantenen l'escalfor de la fe, de la il·lusió i de l'entusiasme enmig de tanta apatia, de tant d'egoisme sordid i de tant de passotisme estúpid, són sens dubte els que es mouen empenyos pel sentiment i el pensament

nacionalista. Les úniques joventuts disposades a la vertadera i més noble lluita política en el nostre país, per la llibertat i la dignitat del nostre país, per la seva realització definitiva i plena com a poble, són les joventuts nacionalistes. En podeu tenir la més completa seguretat. Jo no sé si són molts o pocs, aquests joves; però, en qualsevol cas, són els únics capaços de dur endavant en aquest país una acció política coherent i profunda. Repetesc que no sé si són molts o pocs, però tant se val: molt sovint la història la fan les minories, i, d'altra banda, sé cert que són molts més dels que ells —els altres— diuen i voldrien.

I aquesta és la nostra penyora d'esperança. Els perills que amenacen la nostra identitat nacional són molts i molt greus; però les nostres joventuts nacionalistes els sabran conjurar i vèncer. Cal tenir fe, doncs; cal pensar que continuarem essent un poble; el poble que encara ara som. Un poble que no fundaren, per venerables que siguin, els habitatns dels talaiots, ni els moros, ni els esclaus grecs, tan nombrosos a l'Edat Mitjana, sinó aquella bona gent que venia —els llinatges no menten— de Reus i de Blanes, de Vic i de Berga, de Martorell i de Roses, de Calafell i de Valls, de Maçanet i de Tortosa, de Balaguer i de Tous, de Perelló i de Ribes, del Rosselló i del Vallès, de Montcada i de Manresa, de Canet i d'Alcover, d'Alsamora i de Perpinyà, de Rubí i de Terrassa, i etc. etc. En una paraula, el país que el rei En Jaume va començar a fundar dia 31 de desembre de 1229.

Aquest país, aquest "regne enmig del mar" que va atreure la juvenesa i l'afany d'aventura del nostre gran rei mitic és el que vosaltres, els joves de la darrereria del

segle XX, teniu el deure de conduir fins a la plenitud de la realització nacional. Cal que ho faceu amb tenacitat i amb paciència, amb constància i sense desmai, amb el vostre treball de cada dia, que hauria de presidir l'exemple de la gota d'aigua que suaument, sense traumes ni violències, acaba foradant la pedra.

Que per molts anys us pugueu reunir aquí mateix amb les mateixes il·lusions i les mateixes esperances, i que n'arribi un, d'any, en què aquesta trobada se celebri, no amb una obligada actitud reivindicativa, sino per festejar la llibertat definitiva i plena del nostre país, a la claror d'aquella alba que, dins la profunda nit tranquil·la, destriava la Balanguera.

Josep Maria Llompart de la Peña

La Prostitució al casc antic

Intervenció des del Centre Municipal de Serveis Socials «Ciutat Antiga»

Revista Alimara

Com és sabut per tots, uns dels barris de Ciutat que més prostitució concentra és el de Sindicat. Fins ara, les nostres intervencions s'han dirigit bàsicament, i a través del treball individual, a la realització de tasques de caràcter preventiu (preferentment en temes de salut i esment dels infants) i també de caire assistencial (cartilles AMF, informació, orientació, gestió de temes laborals, tractament per part dels diferents professionals que integren l'equip, ...)

A més, l'Ajuntament manté un conveni amb Càritas Diocesana per a la subvenció del que coneixem com a PIS PETIT. Els professionals d'aquest pis connecten al carrer amb les prostitutes, oferint la possibilitat d'integrar-les al món laboral i a circuits més normalitzats. Per dur endavant aquesta feina, hi ha espais de coordinació i regulació entre el Centre Municipal de Serveis Socials (CMSS) i aquest pis.

No podem oblidar que Sindicat no és l'únic focus de prostitució de Ciutat: també en trobam a les barriades de Pere Garau (tots els carrers propers a la plaça de les Columnes) i a El Terreno (zona de la Plaça Gomila). Evidentment, les característiques d'aquests col·lectius són molt diferents a les de Sindicat.

Característiques de les prostitutes de Sindicat

En el Centre no disposam de dades que permetin verificar el nombre total de dones que, en aquests moments, exerceixen la prostitució, encara que suposam que pot arribar a representar quasi un 1% del total de la població de la zona (uns 5.000 habitants aproximadament), i un 3% si comptam les persones relacionades amb aquest món, és a dir, que viuen d'aquest negoci. Una circumstància que dificulta la determinació exacte del nombre de prostitutes del barri és la quantitat de dones que no hi viuen, però que hi van a la recerca de clients.

Els carrers més freqüentats per les prostitutes són, principalment, Manteros, Pez i Santanyí (on hi ha més moviment). Als carrers de Reus, Estrella, Miró i San Andrés la prostitució no s'hi troba tan organitzada: les dones no són tant als locals, sinó als portals de les cases particulars.

Els "meublées" d'aquesta zona solen obrir a les 16,30 h encara que el moviment de gent, en aquest punt, no sigui intens.

Tot i ésser una zona on es concentra un nombre considerable de població gitana (majoritàriament als carrers dels Socors, plaça Llorenç Bisbal i Assistència Palmesana), les prostitutes són paies.

Una altra de les zones del barri

caracteritzada per aquesta activitat és la formada pels carrers Sant Esperit, Can Vallori, Petit, Feliu i plaça Palou i Coll. En aquests indrets hi trobarem moltes prostitutes joves als matins; les nits, en canvi, es desplacen cap a la Porta de Sant Antoni. La diferència entre aquesta zona i la del "barri" és la degradació que pateix la darrera, amb moltes joves toxicòmanes. Així, podem dir que en la primera zona, els matins, es practica una prostitució més de "qualitat" estant exempta dels problemes derivats de les drogues.

Edats

L'edat més habitual per començar a exercir la prostitució sol ser a partir dels 18-21 anys, la qual cosa no significa que no ens trobem amb casos amb un inici més tardà o bé que exerceixen de manera esporàdica. Quant a la prostitució infantil, la nostra intervenció ha consistit en la detecció de certs casos i la seva derivació al Departament de Menors.

No obstant això, una de les característiques més significatives que es dona al Sindicat, és la problemàtica que presenten les dones majors (més de 60 anys) que han exercit la prostitució i que segueixen vivint en el barri. No oblidem que la població d'aquest nucli és molt envellida (un 19,53%) i que l'índex d'envelliment és del 108,51%. La deterioració que presenten aquestes dones és ben palesa: manca d'ingressos econòmics, aïllament, habitatges sota mínims d'habitabilitat, problemes de salut, etc. Feim front a aquestes situacions, moltes vegades, des del servei d'ajuda a domicili, el menjador del Temple, el servei de menjars a domicili o projectes específics emmarcats en el Programa de Promoció Social de la Velleja.

Origen

Per la informació recollida a través del nostre sistema de registre i pels diferents contactes que mantenim al carrer, podem dir que la gran majoria de prostitutes són peninsulars, amb molts pocs casos d'estrangeres. L'origen se situa, preferentment, a pobles de Catalunya, Andalusia i centre de la península. Segons les dades del diagnòstic social, el tant per cent de peninsulars és d'un 36,43 sobre el total de la població de Sindicat.

Donades les característiques del barri, la integració d'aquesta població és molt difícil.

Perfil familiar

El prototipus de dona que ve al CMSS de "Ciutat Antiga" per formular-nos qualque tipus de demanda és el següent:

-De 25 a 45 anys.

-Soltera o separada.

-Sense família a l'illa.

-Amb un o dos infants (la majoria, de vegades, no reconeguts pel seu/s pare/s) que no segueixen el sistema educatiu establert per ells. No tenen consciència de què el medi on viuen no és l'adequat.

-Baixos i esporàdics ingressos econòmics. No tenen sentit de l'estalvi: viuen amb els diners de què disposen en cada moment.

-Nivell cultural molt baix: primària incompleta i qualque cas d'analfabetisme.

-Viuen a cases deficitàries o bé a pensions en condicions mínimes.

-Problemes de drogues-alcoholisme.

És important tenir en compte els antecedents familiars d'aquestes dones que, com ja sabem, provenen de famílies molt desestructurades o deteriorades. Algunes d'elles han sofert maltractaments o abusos sexuals per part d'algun familiar i han acabat per rompre'n tots els vincles.

La demanda majoritària que fan al Sector és d'assistència mèdico-farmacèutica, llet i aliments, draps d'infants, sol·licitud de guarderies i ajudes econòmiques per deutes de lloguer. Poques vegades sol·liciten assessoraments laborals.

Front del problema de la vetlla dels infants (no totes accepten portar els fills a la guarderia i, d'altra banda, no podem oblidar la manca que pateix el barri quant a aquest recurs) hem detectat que, alguna vegada, els deixen a l'emparrada de les seves companyes o dones majors ja retirades de l'ofici.

Un altre tret característic, del qual tots n'hem sentit parlar i que esdevé sempre força conflictiu, és la relació que mantenen amb el proxenet. A elles no els agrada parlar d'ell i quan ho fan en parlen com el seu protector. Els proxenets no solen venir al Centre i, normalment, tampoc compareixen a les cites del professional que porta el cas.

Els pocs casos de maltractaments que hem detectat o que les mateixes dones han manifestat, han estat derivats al Centre d'Informació dels Drets de la Dona; des del Sector se'ls ofereix suport psicològic. Val a dir que ben poques d'elles han formalitzat denúncies en aquest sentit.

Relació prostitució-droga

El problema de la droga, en el barri de Sindicat, apareix moltes vegades lligat a la prostitució. Des del Sector hem detectat un nombre considerable de dones joves toxicòmanes que exerceixen la prostitució com a mitjà ràpid per aconseguir diners. Normalment, a part de consumir-la, també es dediquen a

la seva venda. Com es pot suposar es tracta de casos molt deteriorats que pateixen una greu degradació. El nombre que arriba a anar a algun servei especialitzat és baix, per la qual cosa el que arriba a un procés de reinserció és mínim.

Curiosament, aquestes joves no són acceptades per la resta del col·lectiu perquè ofereixen els seus serveis a preus més baixos.

Així mateix, hi ha una població determinada que es beneficia del negoci de la droga: els que regeixen els prostíbuls que tenen l'oportunitat d'adquirir material de procedència dubtosa.

Perspectives de futur

Realment ens sembla molt difícil escometre el problema de la prostitució al Sindicat des de l'òptica de les intervencions pròpies del treball social. Es tracta d'un col·lectiu molt tancat al qual es fa molt difícil accedir-hi des del carrer. Hem de tenir en compte, també, que es tracta de dones que no tenen, degut a la manca de formació laboral, un fàcil accés a treballs normalitzats; per això, la informació que podem oferir des del Centre no se sol adaptar a la seva realitat.

Un altre aspecte imprescindible a tenir en compte cara al futur, és la realització del PERI de Sindicat: ara mateix ja es fan especulacions i vendes de locals per a possibles prostíbuls. Conseqüentment es produeix un cert moviment cap a zones que són un poc més tranquil·les (de Sindicat cap a Feliu i de Sant Miquel cap a Missió).

Les intervencions que hem dirigit cap a aquest col·lectiu han estat:

-Atenció, orientació i gestió de les demandes específiques.

-Suport psicològic.

-Derivació/informació cap a altres recursos: CIDED, CIAPOJ, Pis Petit, Hospital Provincial, Centre de Salut, guarderies, etc.

-Projecte de prospecció (emmarcat en el Programa de Promoció Social de la Dona) a través de la informació que ens aportaven les diferents entitats del barri.

-Integració de casos al projecte d'alimentació infantil (emmarcat en el Programa d'Infància i Família).

-Prestacions pròpies del sector.

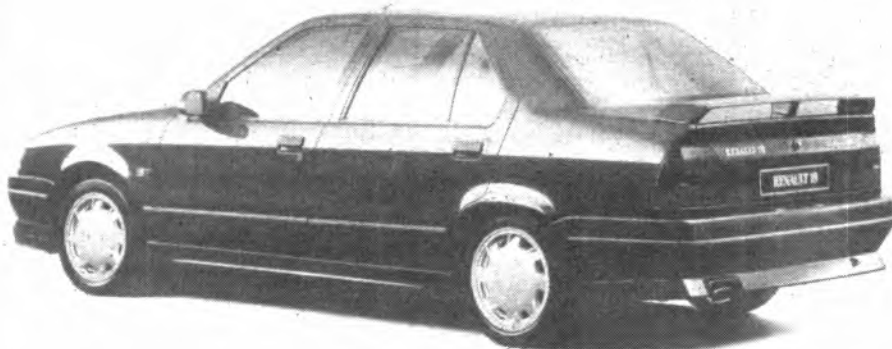
Per a aquest curs, a més de continuar amb les actuacions assenyalades, ens agradaria treballar aquesta problemàtica emmarcant-la en el treball comunitari, lligant sempre les nostres intervencions als pocs recursos existents i implicant les diferents entitats que treballen a la zona de Sindicat.

SI COMPRAU EL COTXE
AL VOSTRE VEÏNAT,
TENDREU EL SERVEI DE
MANTENIMENT MILLOR I
MÉS PROP

SERVEI
OFICIAL
RENAULT

TALLERS VALLESPÍR

EXPOSICIÓ I TALLERS

Carrer Sant Joan de la Creu, cantonada Avinguda del Cid

Tel. 41 38 67

07198 SON FERRIOL

La regidora del PSM a l'Ajuntament de Manacor, Maria-Antònia Vadell, s'està pensant deixar la política, en la pràctica activa, abans que finalitzi la present legislatura da-

Llucmajor

L'Ajuntament aprova asfaltar Cala Blava i Son Verí Vell

El ple de l'Ajuntament de Llucmajor aprovà els projectes d'obra d'il·luminació i asfaltat de Cala Blava, on s'imposaran contribucions especials del 44 % de l'obra global; així mateix s'aprovà l'asfaltat de la zona de Son Verí Vell.

Aquestes obres es realitzaran mitjançant subhasta pública; aquests projectes havien de ser aprovats en una sessió plenària anterior però no ho foren ja que els projectes no duïen la firma corresponent de l'arquitecte municipal; aquesta vegada, i un cop solucionat l'inconvenient, el projecte fou aprovat per unanimitat.

Al mateix ple es nomenà Francesc Martorell Massot com a Interventor de Fons, ja que la que ho era fins aleshores Brigida Llinàs Ferrer, passa a ser interventora adjunta del CIM.

En un altre ordre de coses el regidor Manresa, de l'ajuntament llucmajorer, va desmentir els rumors que s'haguessin de suprimir els serveis que dona la Creu Roja a la població, ja que tal com es va pactar el seu dia l'ajuntament ja ha fet efectiva la quantitat d'un milió de pessetes perquè el servei de la Creu Roja continuï i sigui augmentat.

Maria Antònia Vadell, del PSM, vol deixar la política

La regidora del PSM a l'Ajuntament de Manacor, Maria-Antònia Vadell, s'està pensant deixar la política, en la pràctica activa, abans que finalitzi la present legislatura davant algunes postures mantingudes pel seu partit. Maria-Antònia Vadell, que fou nomenada no gaire presidenta local del PSM a Manacor, no està gens contenta del tracte, personal i polític, que li han donat des de la direcció del partit. Vadell, que anava col·locada en el quart lloc de la llista al Parlament del PSM i que quedà a les portes de l'elecció per aquest càrrec, critica la no renovació dels càrrecs del partit, i que en definitiva sempre són les mateixes persones les que ocupen tots els llocs representatius del partit nacionalista.

Espanya

Catalunya és com Lituània, però Espanya no és com l'URSS. La frase de Pujol està destinada a fer fortuna, perquè sintetitza radicalitat en el concepte —la primera part— i moderació en la pràctica —la segona. Pocs s'hi manifestaran globalment d'acord, però tampoc no provocarà desacords molt absoluts. La primera part ha estat de moment la més criticada —i és que estan a la que salta, des de fa algunes setmanes—, però sembla la més clara: el cas català forma part de la mateixa família de casos que el lituà; són, amb totes les diferències, del mateix gènere. Però, ¿i la segona part?

Espanya no és l'URSS ni Iugoslàvia perquè, en un sentit, és més: té més anys, en aquests anys ha creat vincles més complexos i sobretot la idea d'Espanya ha arrelat més, ha aconseguit més adhesions. L'artificialitat de Iugoslàvia i de la Unió Soviètica no ha quedat dissimulada ni llimada per la història. La d'Espanya sí. En el temps i en les mentalitats, Espanya és una cosa més sòlida. Però en altres sentits Espanya és menys que Iugoslàvia i que l'URSS. Perquè aquestes, en la seva feblesa, assumien constitucionalment i ideològicament el seu caràcter de trencaclosques, de suma de diferències. Eslovènia o Lituània tenien més —sobre el paper i en el primer cas fins i tot en la realitat— del que té ara Catalunya i molt més del que ha tingut en la història recent. Eslovènia no s'esborra de Iugoslàvia perquè consideri la seva identitat nacional amenaçada, sinó perquè pensa que Iugoslàvia li surt molt cara. Espanya, al contrari, no es concep ella mateixa com un trencaclosques, sinó com una unitat homogènia. Els caps castellans, que segons Ortega són els únics que tenen els òrgans adequats per pensar i entendre Espanya, que és invent seu, la veuen contínua i única, uniforme. Retornant a la frase pujoliana, Espanya és per a una nació un escenari més còmode que l'URSS perquè és més realitat i menys decorat i perquè els anys tot ho dignifiquen, però és un escenari menys còmode perquè el concepte ha estat històricament més tenyit d'uniformisme, menys articulat, més prepotent. Vagi una cosa per l'altra.

Molt bé. Espanya no és l'URSS. Espanya no és Iugoslàvia. Però té els mateixos problemes, en certs aspectes, i no és clar que tingui solucions tan millors que es pugui permetre la supèrbia de no aprendre del fracàs de les solucions dels altres. VICENÇ VILLATORO

BAR LOS PINOS

TAPAS VARIADAS

C/ BULNES, 17 - TEL. 41 08 23
07008 - PALMA DE MALLORCA

Viuríem millor essent independents d'Espanya?

Antònia Horrach (Cafeter): Nosaltres som mallorquins i hem de conservar la nostra llengua i la nostra cultura; independents ho podrem fer.

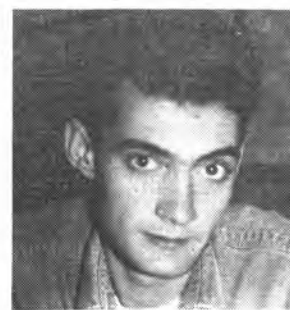
Gabriel Joan (Can Rigan): Això de fer-nos parlar espanyol no m'agrada gens. Independents no ens mossegarem la llengua.

Joan Coll (Sa Foganya): Si fóssim independents viuríem millor. Aquí entren molts de doblers i els impostos se'n van a Madrid.

Jaume Llopart (Restaurador): Podríem comandar a ca nostra si fóssim independents.

Pere Real (Barman): És clar que sí, els espanyols xuclen els nostres doblers, i ens imposen la seva llengua. Visca Mallorca!

Anselm González (Barman): Podríem ser independents, i que cadascú s'arreglàs com pogués.

Joan A. Estades de Montcaire Bisbal (Genealogista): No sóc antiespanyol; però tenim les nostres pròpies arrels. Arruix forasters i estrangers que ens trepitgen, que no ens entenen ni ens volen entendre!!

Biel Sanxo (Es Triquet): Els mallorquins sabem el què volem, molt més que la gent que ens governa des de Madrid. Independents viuríem millor.

Pere Homar (Joier): És clar que m'agradaria. Els Països Catalans independents seria la nació millor d'Europa.

Matrimoni Pons-Tous (Bar Muntant): Sí, viuríem amb més doblers i més dignitat. A tothom li agrada comandar a ca seva.

Ginesa Jardí (Hamburgueseria Pont d'Inca): Crec que ara pagam molts de doblers i ens en tornen ben pocs, el devenir és molt negre.

Joan Bestard (Servei oficial Ford): Els Països Catalans independents serien els més rics d'Europa, independents conservariem la nostra llengua i costums. És una qüestió de dignitat.

Família Palazón (Bar Los Llanos): Els doblers s'haurien de quedar aquí, i el Govern Balear ha de governar aquí.

Maria J. Corcoles (Bar sa Creu): Em conformaria amb què els doblers que es generen aquí, s'hi quedassin.

Propietaris Bar Pescadito Frito: Ens va bé com està ara, nosaltres som de Jerez de la Frontera.

Germans Jaume (Bar Can Pep): Econòmicament estam perjudicats. Estariem millor independents dins uns Estats Units d'Europa.

Antoni Marcé (Barman): A Mallorca hi ha massa espanyols, amb això està dit tot.

Toni Coll (Can Balo): Si fóssim independents els doblers quedarien aquí enlloc d'anar a Madrid.

Matrimoni Cardell-Vich (Bar Bara): Tot poble aspira a ser independent, i a autogovernar-se. No tenim perquè dependre de ningú i manco dels castellans que tant de mal han fet a la nostra terra.

Pere i Maria Karmany (Concessionari Renault): Tendriem més dignitat. No ens imposarien més llengües foranes.

Ses Cunyades (Son Ferriol): Amb lo llests que som els mallorquins, tots sols ens arreglaríem millor.

Matrimoni Mesquida (Café Nou): Els Països Catalans i el País Basc mantenim als castellans. Nosaltres no som ni hem estat mai espanyols.

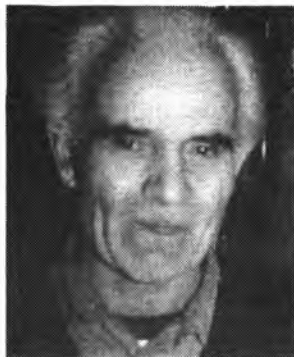
Pedro López (Bar Jamaica): Crec que sí. Els doblers que es generen aquí s'han de gastar aquí.

Margalida Vadell (Ca na Rigo): Tendriem més doblers i més dignitat. Comandariem a ca nostra.

Mateu Isern (Bar Ramon): Viuríem millor, això de ser sempre els qui pagam no va bé.

Joan Ferriol Mascaró (Bar Son Monjo): Pagam molt i ens tornen molt poc. Podria ser una cosa bona que els doblers que es fan aquí, s'hi poguessin gastar.

Sánchez-Waldo (Bar Los Pinos): Ells, a lo seu, i nosaltres, a lo nostre. Els doblers d'aquí han de quedar aquí.

Viuríem millor essent independents d'Espanya?

Joan Mas (Bar Nacional): Hauríem de tenir una autonomia més aprofundida, i que els nostres doblers es gastin aquí, i no hem d'haver d'anar a demanar almoina a Madrid.

Joan A. Marcos (Bar Romo): No, jo som espanyol i no m'agradaria ser independent d'Espanya.

Antoni Colom i Mateu: Crec que és ben hora de fer-la, tira tira però sense aturar-nos.

Pere Aguiló i Payeres: Ja hauríem de tenir la independència dels Països Catalans, però com que no la tenim l'hem d'aconseguir per mitjans democràtics.

Família Esteva (Bar Orde-sa): Independents viuríem millor. Els mallorquins no necessitam res de Madrid. Jo som de Ciutadella i allà hem estat francesos i anglesos, ara diuen que som espanyols.

Jaume Simonet i Borràs: Crec que la independència dels Països Catalans és un fet cultural i històric. El que ho impedeix és un estat totalitari i intransigent com l'espanyol.

Macià Verger: Vull independència de Salses a Guardamar i de Fraga a Maó, i que els espanyols estiguin a ca seva.

Maria Rigo (Venedora de roba): No ho sé, supòs que sí.

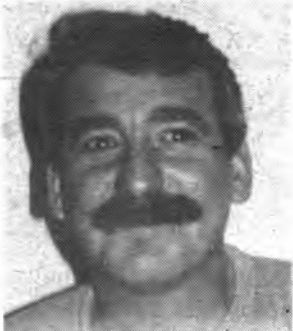
Francesc Seguí i Navarro: Hem d'aconseguir la independència quan més prest millor.

Miquel Matas (Bar Avenida): Crec que sí, els doblers quedarien aquí, i tot aniria millor.

Pep Gili (Llar dels Padrins de Sineu): Els espanyols se'n duen molts de doblers i ens-en tornen pocs. Independents viuríem molt millor.

Miquel Magraner: Crec que ja passa d'hora de fer-la, s'ha de moure la gent i llevar-li la por, sinó no la farem.

Jaume Santandreu i Sure-ia: Sense independència no tindrem país, ni llibertat ni democràcia.

Antònia Joan i Santandreu: Millor avui que demà, i ho hem de fer així com ho estam fent: que els partits independentistes coman- din dins les institucions.

Joana Fiol: Crec que durà molts de problemes aconseguir la independència, i de moment no ho veig molt factible.

L'URSS, els Països Catalans i els seus dinamitadors

Quan els partits d'àmbit regional que s'anomenen nacionalistes dels Països Catalans estableixen diferències en favor del marc espanyol i en perjudici del marc català no saben fins a quin punt és greu la seva actitud. Efectivament, la plena sobirania de cadascú, que posen per davant quan parlen de les relacions amb els altres partits nacionalistes, esdevé moderació i claudicació si qui tenen davant és l'estat espanyol i la seva organització territorial i administrativa mai no qüestionada. Quan els partits nacionalistes accepten que partits estatals (com el PP) actuïn al seu territori i que fins i tot algun (com el PSOE) sigui el seu aliat predilecte, accepten de fet que són partits regionals d'un marc reconegut que és l'estat espanyol. Quan no accepten que cap altre partit (com ERC) de la seva nació actuï al seu territori, accepten de fet la inexistència d'un marc nacional (els Països Catalans) més ample que el seu territori.

Aquesta renúncia al testimoni que haurien de donar no seria tan greu si, com afirmen, els Països Catalans es

poguessin construir a partir dels acords entre partits que emfasitzen la pròpia sobirania al respecte territori. Desgraciadament, com demostra l'evolució de l'URSS, des d'aquesta actitud no es construeix cap entitat política superior sinó que es dinamita. Tots els analistes polítics han coincidit amb Gorbtxov: les declaracions de sobirania de les repúbliques soviètiques és la fi de l'estructura unitària que havia mantingut els pobles de l'URSS dins un mateix estat. Quan els partits nacionalistes de cada república exigien com a mínim la seva independència no preparaven el naixement d'un nou estat supranacional ni el manteniment de vincles amb les altres repúbliques, sinó la desaparició pura i simple de qualsevol element que representàs la pervivència de cap aspecte de l'estat anterior. Per a bé o per a mal, les onze repúbliques que constitueixen la CEI (les bàltiques ni això) no trobaran probablement més elements de proximitat que l'assistència protocol·laria de representacions diplomàtiques a les respectives festes nacionals. De la mateixa

manera els partits nacionalistes dels Països Catalans volen limitar a aquest aspecte el seu compromís amb els altres.

La conclusió no pot ser més desencoratjadora: els nostres partits "nacionalistes" sobirans estan just enmig del procés de dinamitar la fràgil existència dels Països Catalans com a realitat política, talment com ho han fet cadascun dels partits nacionalistes que han dinamitat l'URSS. I si a tots ens alegra que els altres pobles recuperin la seva identitat liquidant un imperi, igualment ens ha d'entriscar que el nostre la perdi definitivament per no saber sortir sencer d'un altre imperi encara més tronat.

Si algú més optimista que jo creu que vaig errat, que observi l'absoluta inoperància de la federació Lull que volia ser l'entitat cultural dels Països Catalans a partir de l'acord de les "sobiranes" Obra Cultural Balear, Acció Cultural del País Valencià i Omnium Cultural. L'acord no ha donat de si més que alguns sopars protocol·laris. De fet, la CEI acabarà essent un organisme estrictament capacitat per demanar ajudes a Washington. Igual que "Lull" quan envia els seus notables a Madrid a veure en Solé-Tura. Ja veis quin panorama.

PETITS ANUNCIS

Aquests anuncis poden ser remesos a la nostra redacció, Camí Pedreres 132. Tel. 265005 i a totes les agències de Publicitat.
Cada paraula, 20 pessetes.

**BORSA
INMOBILIÀRIA**

PISOS I XALETs
per llogar a la comarca
de S'Arenal
FINQUES SASTRE
BARCELÓ
Carrer Milà, 15.
Tel.: 260649.
S'Arenal de Mallorca

S'ARENAL, 4rt pis, perfecte estat, 2 dormitoris, armari, menjador, terrassa, cuina moblada, galeria, bany. Preu 7.500.000 ptes. Entrada 1.100.000. Resta a 70.000 mensuals. Tel 72 12 35.

SA TORRE. Venc un solar que fa cantonada, vistes a la mar. Preu interessant. Tel 41 21 98.

ES MOLINAR, 3 dormitoris, cuina, bany, 6.300.000. Tel 45 85 11.

CAN PASTILLA, planta baixa, cantonada, 280 m, 5 anys d'antiguitat. Bona construcció, 3 dormitoris, bany, traster, jardí. Im-mob. Pascual. Tel. 72 62 04.

LA GRUTA, àtic, 3 dormitoris, bany, vista panoràmica. Tel. 45 85 11.

S'ARENAL, àtic moblat a punt d'habitar. Preu: 8.300.000 ptes. Tel. 74 03 60.

VENC pis 2 dormitoris, devora el club nàutic de S'Arenal, lluminós, en perfecte estat, particular. 6.500.000 ptes. negociables. Telefonau de 17 a 20 hores al 77 15 16. Demanau per na Francisca.

IMMOBILIÀRIA

MIR-AMENGUAL

**COMPRA-VENDA
LLOGUER DE TOTA
CLASSE DE BENS
IMMOBILIÀRIS**

Carrer de Sant
Cristòfol, 16
Tel: 26 92 50
S'ARENAL

S'ARENAL, apartament de 70 m2, 1 dormitori, cuina moblada amb barra americana, sala-menjador, 2 banys, totalment moblat. Preu 3.700.000 ptes. Joan Oliver, tel 12 02 57.

**CONTESTADORS AUTO-
MÀTICS**, telèfons sense
mans, telèfons sense fils.
**ELECTRONICA EL GAU-
CHO**. Carrer Mallorca, 2.
Tel. 263423.

LI VENEM un solar i li gestionam permisos, plànols, mà d'obra... per al seu xalet, segons el seu gust i la seva butxaca. Informi's: Mir-Amengual 16 92 50.

S'ARENAL, apartament 2 dormitoris, poca comunitat, reformat, amb mobles, rentadora, etc. 4.750.000. Referència 2805. Mir-Amengual 26 92 50.

LES PALMERES, solar molt ben situat, semi-tancat, 1.050 m2. Preu d'ocasió: 7.500.000 ptes. Referència 2882. Mir-Amengual 26 92 50.

S'ARENAL, pis 100 m2, moblat, sala amb xemeneia, reformat, a 75 m de la platja. 8.500.000. Referència 1191. Mir-Amengual 26 92 50.

SON VERI, solar 750 m2, tots els serveis. Referència 2824-b. Mir-Amengual 26 92 50.

LLOGUER a S'Arenal, apartament primera línia, 2 dormitoris dobles, moblat, vistes panoràmiques a la mar, bany, cuina amb electrodomèstics, terrassa 20 m2. 40.000 ptes. Mir-Amengual 26 92 50.

SON FERRIOL. Es traspasa local comercial a l'avinguda del Cid, 10. Local en condicions per instal·lació immediata. Tel. 42 81 77.

S'ARENAL, planta baixa, sòtil lliure, construïts 105 m, 3 dormitoris, bany, cuina, soterranis, pati. 15.000.000 ptes. Referència 2877-b. Mir-Amengual 26 92 50.

SA TORRE, pis, 2 dormitoris, bany, sala-menjador, cuina, jardí, piscina comunitària, moblat. Referència 2819-b. Mir-Amengual 26 92 50.

BELLAVISTA, solar 500 m2, entre S'Arenal i ses Cadenes. 4.200.000 ptes. Referència 2403-b. Mir-Amengual 26 92 50.

S'ARENAL, àtic 4t pis, 2a línia, 2 dormitoris, bany, sala-menjador amb terrassa, cuina moblada. 5.800.000. Tel. 20 00 07.

S'ARENAL, apartament nou, 1 o 2 habitacions, bona orientació. Preu 4.450.000. Tel. 75 40 32.

COLL D'EN RABASSA, pisos de Protecció Oficial, en construcció, 3 dormitoris, bany, saló-menjador, cuina terrassa, aparcament. Preu 8.200.000 ptes. Entrada 1.000.000. Tel 20 34 11.

BADIA GRAN 1a línia, vistes panoràmiques, 4 dormitoris, sala-menjador, sala d'estar, 2 xemeneies, cuina, 2 banys, jardí, parking. 26.000.000. Facilitats. Tel 72 56 27.

LES MERAVELLES, xalet luxe, 1000 m de solar, 4 dormitoris, bones vistes, zona tranquil·la. Preu interessant. Tel. 29 23 19.

SON FERRIOL NOU, solar 225 m, façana de 10 m, s'hi pot construir 2 plantes de 240 m, jardí. 6.900.000. Tel. 46 15 30.

LLOGUER a S'Arenal, 4 dormitoris dobles, 2 banys, vistes a la platja, cuina amb electrodomèstics, terrassa 20 m2. 50.000 ptes. Mir-Amengual 26 92 50.

PEIXATERIA. Es traspasa peixateria totalment equipada, a Can Pastilla. Zona plaça de l'església. Finques Palma. Tel. 26 01 38-26 14 47.

ES TRASPASSA local comercial a l'avinguda del Cid, 10 de Son Ferriol. Local en condicions per instal·lar-s'hi. Tel. 42 81 77.

SON VERI, 4 habitacions, 2 banys, cuina equipada, sala d'estar, tel. 76 09 62.

COLL D'EN RABASSA, 3 dormitoris, 2 banys, garatge, ascensor, 110 m. 11.000.000. Tel. 45 85 11.

CALA GAMBA, planta baixa, 3 dormitoris, sala amb xemeneia, 2 banys. 16.800.000. Api Pascual. Tel. 45 85 11.

CAN PASTILLA, Stress, 3 dormitoris, sala d'estar, cuina, terrassa. Entrada 1.400.000. Tel. 76 09 62.

S'ARENAL, tercer pis, 3 dormitoris, armari, menjador, terrassa, cuina moblada, galeria, bany, telèfon, garatge. Preu 9.850.000, entrada 2.000.000. Agència Vela. Tel 72 12 50.

COLL D'EN RABASSA, edifici nova construcció, 4 dormitoris, 2 banys, menjador, traster, aparcament. 14750.000. Facilitats. Tel 46 34 00.

S'ARENAL, balneari 9, sisè pis, vista a la mar, 120 m, 3 dormitoris dobles, bany, cuina moblada, garatge. Només 9.950.000. Tel 72 21 16.

LLOGUER de casa de camp amb 2 dormitoris, 1 bany, llum a 220. Tot l'any: 40.000 ptes; mig any: 45.000 ptes. Mir-Amengual 26 92 50.

VENDA SOLAR a Cala Estància, 1.200 m2, quasi a primera línia. Mir-Amengual 26 92 50.

VENDA PIS, primeríssima línia a Can Pastilla, amoblat, 398 m2, 4 dormitoris dobles, 3 banys, sala menjador, sala d'estar, cuina, terrassa, telèfon, bugaderia, porteria, ascensor, sòls de marbre. Mir-Amengual 26 92 50.

VENDA PIS primera línia a Can Pastilla, 2 dormitoris, preu d'ocasió: 7.250.000 ptes. Mir-Amengual 26 92 50.

CAN PASTILLA, àtic de 90 m2, 25 m2 de terrassa, 2 dormitoris, cuina moblada, menjador, sala. Preu 6.300.000. Tel 12 02 57.

Particular ven solar a Les Palmeres. 1.100 m. Preu 4.500.000 ptes. Tel 66 02 36.

Port d'Alcúdia, venc planta baixa per estrenar, 2 habitacions, cuina, bany, menjador, jardí i piscina comunitària. Preu 7.000.000 ptes. Gestions Immobiliàries Xisco Company. Tel 54 02 63.

Can Picafort, xalet individual en un solar de 800 m. Preu 25.000.000 ptes. Gestions Immobiliàries Xisco Company. Tel 54 02 63.

VENC XALET a Badia Blava, pròxima construcció, tipus duplex i solàrium, 3 dormitoris dobles (2 amb terrassa), 2 banys complets, cuina no equipada, porxo, garatge i jardí. A un preu excepcional: 13.700.000 ptes. Mir-Amengual 26 92 50.

VENC pis primera línia a la Platja de Palma, 3 dormitoris, 2 banys, calefacció individual. Fa 100 m quadrats, més 30 de terrassa. Preu 20 milions. Tel. 26 87 29 i 26 12 46. Joana.

Can Pastilla, apartament dos dormitoris, un bany, cuina moblada, saló menjador, terrassa de 20 m2. Tranquil. Preu 5.200.000 ptes. Tel. 20 71 07.

ATENCIÓ INVERSIONISTES!
Casa mallorquina zona Cales de Mallorca, 100 anys, reformada, 20.000 m2 de terres, piscina, pista de tennis, a 1.500 metres de la platja, possibilitat de comprar terres i negoci. Mir-Amengual 26 92 50.

**ANIMALS DE
COMPANYIA**

Venc cadells de pastor alemany, de 2 mesos. Tel. 24 87 54.

CONSULTORI VETERINARI.
Carrer Exèrcit Espanyol, 23 - baixos. Tels: 491736 - De dilluns a divendres, de 17 a 20 hores.

CLINCA VETERINÀRIA
S'ARENAL. Dr. Daniel A. Magrini. Consulta al carrer Joaquim Verdager, 17. Dematins de 10 a 13'30. Horabaixes de 16'30 a 20. Tel. Clínica: 490153. Tel. urgències: 207919.

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A S'ARENAL DE MALLORCA

Nom:	D.N.I.
Cognom:	TELEF:
<p>ATENCIÓ</p> <p>—Escriu un sol anunci per cupó. —Usau lletres majúscules. —Escriu dins el requadre el text.</p>	
<p>Ompliu aquest cupó i enviau-lo a: S'ARENAL DE MALLORCA: Camí de les Pedreres, 132 — 07600 — SES CADENES DE S'ARENAL</p>	

S'Arenal
de Mallorca

265005

PETITS ANUNCIS

PERRUQUERIES

PERRUQUERIA unisex Esperança. Carrer Duran, 13. Tel. 41 07 03. Son Ferriol

Perruqueria de Senyores, ANTONIO. Estam al carrer Republicans, 1-1er. S'Arenal. Tel. 26 78 24.

PERRUQUERIA Es Germans. Av. del Cid, 3. Tel. 41 56 65. Son Ferriol.

CENTRE d'estètica i salut, Irene Beltran. C/ Cardenal Rossell, 58. Tel. 26 77 67. Coll d'en Rabassa.

PERRUQUERIA Maribel. Carrer Blatera, 34. Tel. 42 81 71. 07198 Son Ferriol.

PERRUQUERIA Cupido. Perruqueria per a homes i dones, saló de bellesa, perfumeria. Ctra. Arenal, Galeries Cupido, davant el balneari 4. Tel. 26 52 11. S'Arenal.

PERRUQUERIA de senyors Ca'n Paco. Carrer Virgili, 1 - Ca'n Pastilla.

MAKA Perruquera. Pedicura i manicura. Botònic Germà Bianor, 19. Tel. 260756.

MIQUELA PERRUQUERA. Neteja de cutis, manicura i pedicura. Carrer Mallorca, 3 - S'Arenal. Tel. 263423.

JAUME, barber de Ses Cadenes. Tel. 262065.

BLANCA Perruquera. Gran i General Consell, 36 - S'Arenal. Tel. 265109.

INSTITUT de bellesa Vanessa. Carrer dels trencadors, 1. Tel. 26 61 36. S'Arenal de Mallorca

S'Arenal
de Mallorca

PERRUQUERIA de senyores, MAK. Carretera Militar, 230. S'Arenal. Tel. 49 05 62.

PERRUQUERIA PALOMA. C/ Illes Pitiüses, 15. Les Torres. Tel. 49 19 71. Coll d'en Rabassa.

ROSA PERRUQUERA. Depilació, manicura. Carrer Bellamar, 22. Tel. 49 11 01. Can Pastilla

VENDES

VENC màquina d'escriure, barata. Podeu veure-la al c/ Aragó, 70, 1er-A. 07005 PALMA.

Venc Termo elèctric, marca Otsein, 75 l. Preu 5.000 ptes. Tel. 40 31 76, migdies.

Gran oportunitat: es ven ordinador nou, sense estrenar, a meitat de preu o preu a negociar. Tel. 27 79 90, Marga.

VENC exemplars endarrerits i en perfecte estat de la revista "Cauce 2000", especialitzada en enginyeria de camins, canals i ports. Molt útil per a estudiants de COU. Enviau un fax donant el vostre nom, telèfon i horari de contacte al fax 71 73 54, a nom de Joan Josep.

CANS DE CAÇA. Es venen cans: un cocker, i un parell de cans petits per caçar. Tel. 26 38 96.

LLIBRERIA DE VERD EN BLAU. Llibres en català i en castellà. Especialitat en lectures juvenils i indantils. Comandes de llibres en 24 hores. Avinguda del Cid, 56. Tel. 248360 - Son Ferriol.

Lloc soterrani de 120 m2 per magatzem, al c/ R. Ramis Tugores de S'Arenal. Tel. 26 20 46.

Venc pis a Palma, c/ Ciutat de Querétaro. 3 dormitoris, 2 banys, terrassa amb vis-tes al mar i aparcament. Preu a convenir. Tel. 53 14 22.

VENC exemplars endarrerits i en perfecte estat de la revista "Cauce 2000", especialitzada en enginyeria de camins, canals i ports. Molt útil per a estudiants de COU. Enviau un fax donant el vostre nom, telèfon i horari de contacte al fax 71 73 54, a nom de Joan Josep.

Venc barca mini-pesquer de 4 m amb motor Yamaha de 40 cv, molt ben conservada i equipada. Preu a convenir. Tel. 53 14 22.

Venc Renault 4L, PM-1386-AL, nou de 4 anys, 400.000 ptes. Papers i assegurança fins al febrer del 1992. Tel. 46 00 93.

DACHSHUNDS. Cadells de pèl dur, línia de caça i de gran bellesa. Tenim també sementals de pèl llarg, curt i dur. Teckels de Jusadi. Tel. 23 94 21.

Venc Seat 127 PM 7970 F. 90.000 ptes. Tel.: 66 24 68.

Venc Termo elèctric, marca Otsein, 75 l. Preu 5.000 ptes. Tel. 40 31 76, migdies.

OCASIÓ. Traspàs cafeteria, balneari 0 (Can Pastilla). Completament equipada, gran magatzem, lloguer baixíssim, contracte indefinit; al comptat 9 milions. S'estudiaran altres ofertes. Tel. 26 10 88.

PERSONALS

VIUDO de 67 anys, viu tot sol. Cerca dona d'una seixantena d'anys, en pla seriós. Tel. 60 21 49, demanar per Joan Marín López.

Advocat, 25 anys, cerc senyoreta per relacions matrimonials. Carles, 72 28 36.

Estudiant, 24 anys, guapo, alegre, optimista, m'agrada l'art i l'esport. Apt. 10.221 - Palma.

Jove de 25 anys, fadri, més de 300.000 ptes mensuals. Vull conèixer al.lota de 17 a 25 anys, que no estigui desflorada, amb fins matrimonials. Escriu-me a l'apartat 10.093 - 07080 Palma.

CORAL EUTERPE. Ampliat el nombre de membres. Convoca tothom interessat a formar-ne part. Telefonau abans del 31 d'Octubre: Martí Bascuñana, director 29 25 99; Victòria 296673; Joan Angel 29 57 50. Secretària, eficaç, 26 anys, 100.000 ptes al mes, cotxe, pis, bona presència, sense problemes, no fum ni bec, simpàtica. Fins matrimonials, amistat senyor formal. 71 00

DONA, 40 anys, atractiva, posició alta, aficions a la pesca i la lectura; contactaria amb senyor professió interessant, indiferent fills, amistat o formar parella. 27 79 90.

MESTRESSA DE CASA, 65 anys, 1'72 d'alçada, prima; em trob sola, però amb ganes de viure, dinàmica; voldria conèixer senyor semblant, per tenir una llar. Anima't i no dubtes a cridar-me. 27 79 90.

SEPARAT, 50 anys, ben situat, 1'80 d'alçada, diversos negocis, estudis superiors, capital elevat; voldria contactar amb senyoreta/senyora formal, amb personalitat, per casar-me. 27 79 90.

Psicòloga, 48 anys, divorciada, sense fills, 1'65 d'alt, bona presència, prima. El meu interès de posar aquest anunci és conèixer senyor culte, sincer, per fer amistat. Fins seriosos. Cridar al: 71 00 87.

PICAPEDRER, 40 anys, 100.000 ptes al mes, pis, xalet propi, cotxe, propietari terres, afecionat al bàsquet, tennis; voldria trobar senyora. 27 79 90.

Propietària comerços, resident a Alcúdia, ben plantada, fadrina, estalvis, cotxe; em trob sola, trista. Voldria entaular amistat, senyor seriós. 72 14 94.

ADMINISTRATIU comptable, bon capital, cotxe i pis propi, cap problema de salut, m'agrada el mar, viatjar; voldria conèixer senyoreta semblant. 27 79 90.

Mecanògrafa, 34 anys, atractiva, elegant, amant de la casa, simpàtica, feina segura, vida acomodada; si m'elegeixes com a esposa et faré feliç; bo, treballador. agradable. 27 79 90.

Tenc 21 anys, em trob tot sol, amb desig de trobar una al.lota de 16 a 22 anys per a relacions de futur. L'interessada, que cridi al 72 28 36.

ALLOT 22 anys, empresari, alt i prim, atractiu, cabells castanys, ulls blaus; voldria conèixer al.lota de 16 a 22 anys per amistat. Interessades, podeu cridar al 72 28 36.

DIVORCIAT, 40 anys, viu a S'Arenal i fa feina a Can Pastilla, té una nina ben garrida, de 13 anys al seu càrrec, cerca dona fins als 40 anys per refer la seva vida. Tlf. 490347 (vespres).

Viudo, 50 anys, sense fills, tenc bar, pisos; vull refer llar amb senyora senzilla i casolana, i a qui agradi la companyia. Apt. 10.093 Palma.

Fadrina, 27 anys, morena, ulls clars, simpàtica i amorosa; relacions formals amb fadri normal, amorós i simpàtic. Apt. 10.064 Palma.

De dona a dona, cerca companyia per una amistat sincera, íntima. Apt. 58 Palma.

Viuda, 59 anys, estic sola, tenc estalvis, pis, som simpàtica i agradable. Voldria conèixer un home que em fes feliç per la resta de les nostres vides. Apt. 10.064 Palma.

Enginyer Tècnic, 27 anys, cotxe, alt, m'agrada l'esport sobretot el bàsquet; vull contactar amb senyoreta per sortir i divertir-nos junts. Apt. 10.093 Palma.

PER IL LUMINAR
LA SEVA LLAR
ELÈCTRICA
NYEGOS
Jaume Balmes, 45
Telèfon 29 56 18
07004 Ciutat de Mallorca

Maria, 41 anys, divorciada, amb una filla de 13 anys al meu càrrec; vull conèixer senyor responsable i a qui agradi la vida de casa. Apt. 10.064 Palma.

Fadri, 33 anys, sense problemes, cotxe, pis, moren; vull conèixer al.lota fins a 35 anys, que sigui sincera i sàpiga actuar amb l'altra gent. Escriure a l'apartat de correus 10.064 de Palma.

Dona de casa, 43 anys, neta, responsable, amb estalvis, divorciada, dos fills; vull conèixer home de bona posició social, amb cotxe. Apt. 10.093 Palma.

A TU, DONA, si cerques la leva mitja taronja, informa't gratis, sense compromís. Apt. 1.823 Palma.

Estudiant, 22 anys, català, anglès; cerca feina durant l'estiu. Tel. 72 48 87.

Atenció: Professora d'EGB cerca gent per intercanvi cultural i amistat. Apt. 1.792 Palma.

PROFESSOR, 49 anys, capital elevat, finques, xalet, estalvis importants, vida acomodada; senyoreta intel·ligent, bondadosa, amistat i fins seriosos. 71 00 87.

SENYORA separada, filla de set anys, negoci propi, culta; cerca senyor per relació formal. Tenc 40 anys. Apt. correus 192 Can Pastilla.

Secretària d'administració, 32 anys, rossa, bona presència, fadrina, visc sola, pis propi, cotxe; vull conèixer senyor per formar una llar, bo, amant de la casa. 27 79 90.

MENJARS CASOLANS

SOM ESPECIALISTES
EN XOT I PORCELLA
FEIM PRESSUPOSTS
PER A BATETJOS,
COMUNIONS I BODES
APARCAMENT PROPI
ELS DILLUNS TANCAT
AVINGUDA DE CARLES V
TEL. 66 11 17
LLUCMAJOR

PERSONALS

SEPARAT, 1'73 d'alçada, bona presència, cultura alta, vida acomodada, 45 anys; voldria fer amistat de moment, senyoreta senzilla i elegant. 27 79 90.

FADRÍ, 40 anys, estudis universitaris, alçada i pes corrents, m'agradaria entaular relació seriosa / matrimoni amb senyora de 30 a 40 anys, simpàtica. 72 14 94.

HOLA ALLOTS, tenc 36 anys i em sent mol jove. Cerc al.lot que cerqui qualche cosa més que sexe. Apt. 822 Palma.

FADRÍ, 31 anys, gran futur, pis propi, cotxe, alt, sense vicis, amant de la naturalesa, afeccionat a navegar; vull formar parella, senyoreta senzilla, de 23 a 29 anys. 27 79 90.

ESTUDIANT informàtica, 23 anys, seriosa, responsable, amb les idees clares; m'agradaria formar parella amb senyor amb sentiments amorosos, matrimoni. 72 14 94.

Advocatessa, posició social alta, bona família, 47 anys, viuda, sense fills; m'agradaria refer la meua vida, amb senyor culte, educat, no importa si té fills, si els té millor. Interessats cridar al 71 00 87.

Fadrina, 20 anys, amorosa i alegre, estudis superiors, sense problemes de capacitat; m'agradaria fer amistat amb al.lot fidel, educat i amorós, dolç. 27 79 90.

Senyora de Manacor, modista, importants estalvis, pis, xalet, cotxe, m'agradaria refer la meua llar amb senyor sa i net, a qui agradi passejar, d'edat entre els 56 i els 70 anys. 27 79 90.

Senyor, jubilat, molt actiu, educat, simpàtic, m'agraden les bromes, vull conèixer senyora, no importa estat civil ni nivell econòmic, fins seriosos. 27 79 90.

Senyora de 45 anys, atractiva, alta, bona professió; vull conèixer senyor culte, alt, i sense cap vici, per sortir i fins matrimonials. L'interessat pot cridar al 27 79 90.

Senyoreta, 35 anys, morena, cotxe, pis, bona presència; vull conèixer senyor bo, atractiu, amb idees clares per al futur, per a fins matrimonials. 71 00 87.

Estudiant, 23 anys, ben paregut, ros, atractiu, cotxe i moto, vull conèixer senyoreta simpàtica i senzilla, per sortir i fins seriosos. 72 14 94.

Estrangera, 50 anys, bona presència, alta, rossa, culta; vull conèixer senyor fins a 60 anys, bo, formal i sense vicis, per a fins seriosos. Cridar al telèfon 71 00 87.

Policia, 38 anys, ben paregut, vull conèixer la meua mitja taronja, senyora o senyoreta que vulgui merèixer el meu amor, de 27 a 37 anys aproximadament, cridar al telèfon 27 79 90.

ANALISTA, 35 anys, fadrina, simpàtica i guapa; vull formar parella amb senyor sense problemes, edat indiferent. Si estàs tot sol com jo, cridam. Tel. 72 14 94.

ENGINYER químic, mitjana edat, fadrí, 1'69 d'alt. Vull formar parella amb senyoreta fadrina de 20 a 40 anys, seriosa i honrada. Indiferent si té fills, tan sols que m'estimi. Tel. 27 79 90.

APARELLADOR, viudo, sense nins, de 37 anys, pis, cotxe; vull conèixer senyoreta per refer la llar. Tel. 71 00 87.

JOVE, de 20 anys, feiner, sincer; m'agradaria contactar amb al.lota simpàtica. Tel. 71 00 87.

FADRÍ, 36 anys, treballador; desig conèixer senyoreta per sortir en pla formal. Tel. 27 79 90.

VIUDA, 68 anys sense fills, molt tota sola; voldria conèixer senyor paregut a mi. Tel. 71 00 87.

FUNCIONARIA, de 28 anys, fadrina, culta, bona presència, alta, simpàtica i alegre. Vull conèixer home fadrí i formal per a fins seriosos. Tel. 72 14 94.

BRASILENYA, de 26 anys, alta, simpàtica, molt atractiva, culta; coneixeria jove alt, fins a 30 anys, seriós, treballador i responsable, per fer una amistat molt formal. Cridau-me al 27 79 90.

ESTUDIANT, ulls blaus, de 36 anys, atractiva, culta; coneixeria senyor de fins a 45 anys, sense vicis, treballador, honrat i culte, per fer amistat seriosa. Telefonau-me al 27 79 90.

SEPARADA, 42 anys, de poble, simpàtica, agradable, sincera, neta; cerca senyor de 46 a 50 anys, formal, seriós, per a bones relacions. Tel. 27 79 90.

PROFESSORA D'IDIOMES, 30 anys, fadrina, bona presència; coneixeria al.lot de fins a 36 anys, culte, formal, amb bona posició social per a fins seriosos. Els interessats cridau-me al 72 14 94.

AMO DE RESTAURANT, 44 anys, alt, seriós, culte; voldria conèixer dona bona, formal i carinyosa, divertida i alegre, per a futur matrimoni. Telefonar al 27 79 90.

PERIT MERCANTIL, de 34 anys, alt, moreno; coneixeria senyoreta amb estudis, simpàtica, formal i sincera, amb finalitats matrimonials. Les interessades cridar al 72 14 94.

FADRÍ, 21 anys, voldria conèixer senyoreta per sortir, de moment com a amics. Tel. 72 14 94.

EMPRESARIA, 27 anys, fadrina; vull conèixer jove amb estudis. Apartat 10.064 Palma.

PROPIETARI, RESTAURANT, 58 anys, viudo, sense fills, el negoci va molt bé. Només necessit una dona, bona persona, amorosa, amable, per a gran amistat en principi i llavors futur matrimoni. Tel. 71 00 87.

Al.lota, 26 anys, fadrina, treball fix, madrilenya. Vull conèixer al.lot formal, i que no fumi. Fins seriosos. Tel. 72 14 94.

ADVOCAT, 40 anys atractiu, simpàtic vull conèixer al.lota, amb estudis, formal, sincera i carinyosa per fer una gran amistat. Tel. 27 79 90.

ADMINISTRATIVA, 29 anys, morena, 1'67 d'alt, gran futur, educada. Voldria conèixer home formal, educat, per a fins matrimonials, i que sigui simpàtic i agradable. Tel. 27 79 90.

JOVE, fadrí, 34 anys, alt, m'agrada la naturalesa i els animals. Voldria conèixer al.lota jove, seriosa, formal, que li agradi la llar. Cridau-me al 72 14 94.

FADRINA, 23 anys, estudiant, guapa, simpàtica. Vull conèixer jove fadrí, simpàtic i formal amb fins molt seriosos. Telefonar al 27 79 90.

INFERMERA, de 30 anys, fadrina, alta, elegant; coneixeria senyor de fins a 40 anys, educat, seriós i sense mals vicis. Fins matrimonials. Crida'm aviat, ja que estic molt tota sola. Tel. 71 00 87.

ADMINISTRATIVA, 26 anys, fadrina, ulls verds, morena, cotxe; coneixeria jove amb estudis, fadrí, formal, honrat, feiner, net i sincer. Telefonar al 27 79 90.

PROFESSOR mercantil, 34 anys xalet, cotxe, pis, sense fills, viudo. Apartat 10.064 Palma.

ADVOCAT, 34 anys, fadrí; vull conèixer senyoreta de 20 a 30 anys Apartat 10.064 Palma.

JOVE 34 anys, estudis superiors, cultura alta, agradable; voldria conèixer al.lota que estimi els nins, la naturalesa, la muntanya i la mar. Apt. 697 Palma.

Senyor 41 anys, un parell de negocis, cerc senyora economista que em pugui ajudar, és igual si té fills. Interessades escriure a l'apt. 10.221 de Palma.

Empresària, 27 anys, fadrina; vull conèixer al.lot jove, amb estudis. Tel. 27 79 90.

INFERMERA, fadrina, 31 anys, consultori propi; voldria conèixer senyor treballador. Fins seriosos. Apartat 10.064 Palma.

ECONOMISTA, 32 anys, moreno, 270.000 ptes. mensuals, pis, cotxe; vull conèixer al.lota. Tel. 27 79 90.

APARELLADOR, viudo, sense al.lots, de 37 anys, pis, cotxe; vull conèixer senyoreta per refer la meua vida. Tel. 27 79 90.

PROFESSOR mercantil, 34 anys, xalet, cotxe, pis, sense nins, viudo. Vull conèixer senyora bona. Tel. 27 79 90.

FADRINA, 33 anys, feiner, morena; vull conèixer home bo, per a matrimoni. Apartat 10.064 Palma.

MALLORQUÍ, 45 anys, separat; vull conèixer dona garrida, fins completament seriosos. Tel. 27 79 90.

VIUDA, 44 anys. Vull conèixer senyor per a matrimoni. Tel. 71 00 87.

ATS, fadrina, 20 anys, alta i de bon veure; vull conèixer jove responsable i net. Tel. 71 00 87.

Em dic Carlos, som militar d'alt càrrec, tenc 48 anys, divorciat, sense fills, físicament agradable, 1'78 d'alt; voldria conèixer una senyora educada i formal. Fins seriosos. Cridar al 71 00 87.

Som jove, 23 anys, un poc immadura, alegre i simpàtica, tenc els ulls verds i els cabells rossos, bastant emotiva i tenc ganes de trobar qualche company per compartir bons moments i una amistat sincera. 27 79 90.

Separat, 43 anys, bona presència, li agradaria conèixer senyora de 30 a 40 anys, amb fins seriosos. Posau el vostre telèfon i escriuiu-me a l'apartat 139 de Can Pastilla.

AGENT COMERCIAL, divorciada, cotxe i pis, bens, dos fills; vull formar llar amb senyor responsable, sincer, honrat, net, treballador i que vulgui els meus fills. Tel. 27 79 90.

ELECTRICISTA, emprat de GESA, estalvis, sou elevat, som peninsular, i cerc senyora per fer una llar, senzilla, amable, mitjana edat, neta i honrada. Tel. 72 28 36.

MILITAR, 42 anys, vull conèixer senyora, cultura superior, bon cor, per formar llar, futur assegurat, sense problemes econòmics. Telefonau-me prest. Tel. 27 79 90.

Jove, amb estudis, amant dels animals i de la naturalesa. Desitja conèixer al.lota de les mateixes característiques. Apartat 697 de Palma.

Guia turística, 26 anys, 1'70 d'alçada, rossa d'ulls clars, simpàtica, alegre i sincera; voldria trobar jove seriós i formal a qui agradi viatjar. 27 79 90.

HOSTESSA de l'aire, 38 anys, tenc el meu cos reservat per a l'home que em faci tenguí confiança i tendresa per aconseguir un matrimoni feliç. Si t'interessa, crida'm al 71 00 87.

Jove, 24 anys, he acabat Periodisme, sincera, atractiva i culta; cerc senyor amb futur fins als 34 anys, fidel i que sigui seriós i formal. Fins molt seriosos. 72 14 94.

Empresari, 51 anys, viudo, alt, de bon veure, amb el futur resolt. Vull conèixer dona de 20 a 35 anys. Apartat 10.093 Palma.

ALLOTA de 17 anys, auxiliar de clínica, cerc al.lot que sigui com jo, és a dir, simpàtic, obert, divertit. Fins seriosos. Escriuiu a l'apartat de correus 10.231 de Palma.

AMOR, bella paraula, sobretot si quan la sents, et corresponen. dona, si tens bon cor i necessites amor, crida'm al 71 00 87.

PERSONALS

VIUDO, 59 anys, perit mercantil, negocis; només cerc pau i amor amb una dona de bon cor, atenta, és diferent el seu estat civil, fills, o posició social. Tel. 27 79 90.

ALLOTA 18 anys, simpàtica, auxiliar administrativa, alegre, sincera, jovial; cerc jove sense problemes per sortir, primer amiat, després fines matrimonials si ens agradam. Si em vols conèixer, crida al 27 79 90.

Arab, 38 anys, visc a Mallorca, fadrí, amorós; vull conèixer senyora o senyoreta aproximadament de la meua edat, per a fins seriosos. 71 00 87.

GASTRONOMIA

CAFE CA'N REAGAN. Berenars i soparets. Lloc de trobada dels pagesos del Pla de Sant Jordi. Tel. 411266 - Casa Blanca.

BAR RESTAURANTE ANDREU. Cuina variada i tapes. Sopars deportius i de companyia. Carrer de la Grua, 6 - Ca'n Pastilla.

XINA ORIENTAL. Menjars i begudes xineses. Carrer de Joaquim Verdguer, 12. Tel. 266721, s'Arenal.

RESTAURANT BADIA. Dies feiners. Menú a 550 ptes. Diumenges i festius a 1.300 ptes. Carrer Almirall Moreno, s/n. Tel. 74 11 91. Badia Gran

RINCON DEL ARRIERO. Pa amb oli, tapes variades, plats combinats. C/ Joe Vargas Ponce, 19. Tel. 26 61 42. Coll d'en Rabassa.

RESTAURANT BADIA. Dies feiners, menú a 550 ptes. Diumenges i festes, menú a 1300 ptes. C/ Almirall Moreno, s/n. Tel. 74 11 91. Badia.

MCDONALD'S S'ARENAL. Celebra el teu aniversari amb nosaltres en un ambient familiar. Avinguda nacional, 34 (entre els balnearis 8 i 9). Tel. 491891. S'Arta. Susana.

RESTAURANT JAMAICA, cuina mallorquina, especialitat en paellas. Carretera Militar, davant l'ambulatori. Tel. 262923. S'Arenal.

RESTAURANT SA BOLLERA. Cuina feta com Deu mana. Si frissau, no vengueu. Carrer Acapulco, 4. Sortida, n. 3 - Les Meravelles. Tel. 265188.

OS CANTEIROS RESTAURANT. A casa galega do Ca'n Pastilla. Comidas e vinhos galegos. Av. Bartomeu Riutort, s/n. Tel. 262674 - Ca'n Pastilla.

HOSTAL MARACAIBO, cuina mallorquina casolana. Devora les Escoles de Ca'n Pastilla. Tel. 263017.

SERVEIS PROFESSIONALS

TRACTAMENT D'HUMITAT, a terrasses, façanes i interiors. Disposam de productes fungicides, vel de cristall, asfalt, alumini asfàltic, cautxú, etc. Garantim les nostres feines durant 5 anys. Demani pressupost. Tel. 28 10 62.

Volem contactar amb advocats, funcionaris, executius, metges i tothom que tenguí més de 17 anys i vulguí guanyar entre 300.000 i 3 milions mensuals, feina per hores, o jornada completa. T'oferim un gran futur, amb un negoci rendible i segur. Telefonau al 72 28 36 i al 54 05 86, i demanau per Catalina Crespi.

TINTORERIA CALTOR. Netetja de catifes, mantes, cortines, cobertors i tota classe de peces de vestir. Carrer Torrent, 9 - S'Arenal. Tel. 265447.

PNEUMATICS SON FERRIOL, equilibrats de rodes, canvi de rodes i pegats, alineació de direccions assistida per ordinador. Avinguda del Cid, 73. tel. 42 75 53 Son Ferriol.

Dona d'una quarentena d'anys, s'ofereix per netejar cases a la zona de s'Arenal. Tel. 49 13 75.

ALLOTA de 18 anys, s'ofereix per tenir cura dels nins, zona s'Arenal, Can Pastilla, Coll d'en Rabassa. Tel. 26 45 05.

CUINER, s'ofereix per fer tapes a hores extres. Tel. 26 63 32.

BUGADERIA LLITERMA. Autoservei, rentat en sec i en banyat, neteja de catifes, servei ràpid. Carrer Virgili, 17. Tel. 26 63 31. Can Pastilla.

GUARD NINS a ca meua. Bon tracte. Tel. 266834.

MESTRESSA s'ofereix per cuidar nins a ca meua de s'Arenal. Horari a convenir. Tel. 262197.

Arenalera Jove cerca feina per hores, per fer neteja. Tel. 26 39 14. Demanar per Carmen.

FERRERIA DE N'ANTONISSEGUI. Ferro i alumini. Carrer de Castillejos, 53. Tel. 262592. Coll d'En Rabassa.

BUGADERIA Super Clean, rentam en sec i amb iagua, mantes, cobertors i tota la resta. C/ de sant Antoni de la Platja, 8 - Can Pastilla. 260370.

TRANS VENY AGENCIA. Servei diari: Felanitx-Ciutat-Felanitx i Portocolom-Cala Murada-Cas Concos. Tel. 58 04 95.

INSTAL·LACIONS elèctriques i sanitàries CC.JU.CB., instal·ladors oficials de gas ciutat, propà i butà. Carrer Marqués de Tenerife, 77. Tel. 242593 - Son Ferriol.

PNEUMATICS BRASIL, pegats ràpids, bateries, correges de ventilador, canvis d'oli, greixar, rentats de motor. Carretera de Manacor, 391 - Son Ferriol. Tel. 270645.

CRISTALLERIA s'Arenal. C/ Quarter, 31. Tel. 49 18 67. S'Arenal.

PLANXISTERIA, pintura, mecànica. Taller "SAN FRANCISCO". Camí de Son Fangos. Tel. 490314. Es Pil·lari.

Comptabilitat per a petites i mitjanes empreses. Telèfon 41 09 41.

Arenalera Jove cerca feina per hores, per fer neteja. Tel. 26 39 14. Demanar per Carmen.

TELEVISORS, vídeos, ràdio-cassettes, arreglam. ELECTRONICA J. GARCIES. Carrer Francesc Frontera, 10. Tel. 264335. Coll d'En Rabassa.

Necessit cosidora de cinturons, per hores o escarada. C/ Toquio, 2-local 21.

EL COMODIN, el seu braç dret. Fill d'hoteler internacional, relacions públiques, secretari personal, xofer, home de confiança. El comodi té 30 anys i un aspecte agradable. J. M. Sierra Sanz. L'home de la situació. Apt. 102 Llucmajor.

Estudiant de BUP s'ofereix per guardar nins petits, tenc experiència, els guardaria a ca meua i els donaria menjar, des de les 4 de l'horabaixa fins a les 10 del vespre. 30.000 ptes/mes. Tel. 49 26 32. S'Arenal.

ARREGLAM rentadores, màquines registradores, ràdio-cassettes de cotxes, porters electrònics. Electronica EL GAUCHO. Carrer Mallorca, 2. Telèfon: 263423.

Quasi-licenciada en català vol guanyar-se les sopes a canvi dels seus coneixements i/o habilitats en matèria lingüística. No em telefoneu (la companyia telefònica espanyola em té a la cua): veniu, telegrafiau o escribiu a Antònia Joan. Carrer d'en Móra, 1, 3er, dta. Palma. (Curriculum vitae et miraculorum)

BORSA DEL MOTOR

SI DESITJA UN COTXE nou de la nostra gamma, vingui i en parlarem. AGENCIA OFICIAL RENAUULT. Tel. 413867 - Son Ferriol.

Venc Seat 131 PM-S, dies sel. Bon estat de conservació, preu a convenir. Tel. 26 37 94.

VOLKSWAGEN JETTA d'importació, amb matrícula PM-BJ, venc per 400.000 ptes. Tel. 79 46 89 - 49 18 05

ENSENYANCES

Es fan classes d'anglès per a nins i adults. Cridar a hores de dinar. Margalida. Tel. 40 31 76.

Si vols classes d'anglès, pots tenir una professora titulada. Demanau per na Marga Tel. 46 00 93.

CLASSES particulars de ball, individual o parelles, cha-cha-cha, rumba, fox-trot, samba i altres. César, llista de correus de Can Pastilla.

C. BALEARES, 25-2

El Arenal

* Per empresaris: —Cursos de programació a mida.

—Formació d'usuaris amb el seus propis programes.

* Cursos de:

—Programació en:

BASIC - CLIPPER

DBASE III PLUS

TURBO (BASIC-C-PASCAL)

—Cursos de diseny.

PROFESSIONAL PER ORDINADOR

MACINTOSH I PC

* A més d'un llarg etcètera pots aprendre:

BANCA-REPAS

COMPTABILITAT

MECANOGRAFIA

Carrer Balears, 25-2-1

Tel. 49 19 16 - S'Arenal de Mallorca

Repàs català, francès, llatí, llestella, socials, naturals, grec... EGB (totes les assignatures), BUP. Tel. 72 28 28 - 26 23 56.

CLASSES de Matemàtiques, Física o Química. Tots els nivells. Professor llicenciat. Cridar al 26 22 81.

leys parfums

Saló de bellesa - Perfumeria
Cosmètica - Depilació elèctrica
Avda. del Cid, 82
Tlf.: 42 72 39 Son Ferriol

Carn i peix
Especialitat
en xot rostit

Carrer Llorenç Frau, 48
Tlf.: 42 83 49 - Son Ferriol

EL MILLOR DE LA
CUINA DE
CATALUNYA A
LES BALEARS

RESERVI

Tel. 76 83 54

LA SEVA TAULA

Camí Veïnal La Real, 24
PALMA DE MALLORCA

VISITI'NS!

Conesqui la nostra exposició de sales de bany i accessoris.

COMERCIAL

MULET & MORRO

C/. Formentera, 1. Tlf. 26 26 20. S'ARENAL DE MALLORCA.

Amb la presentació d'aquest retall obtindrà un descompte del 10% en el total de la seva compra.

Mirau de posar remei

Un cas jo vos contaré
que un dia me passà.
A Ciutat me'n vaig anar
perquè un mort hi hagué.
La família sempre té
amb això gran sentiment.
Se reuneix molta gent
en aquest moment darrer.

El cotxe vaig deixar
en aquell aparcament
perquè m'era avinent
des Teatre Balear.
Tranquil aquí estaré,
això fou mon pensament
perquè el guarda una gent
que tot mal deu evitar.

Després de sa cerimònia
de dar-los el trist condol,
a ca seva tothom
retorna en pena grossa.
Els queda dins sa memòria
es trist esdeveniment,
això és un cas corrent,
a cadascú un n'hi toca.

Cap al cotxe partiria
per a ca meva retornar,
cap moment vaig esperar
es cas que me passaria.
Molt poca gent hi havia
que pes carrer circulava
damunt les deu me trobava
i molta frissor tenia.

A sa plaça arribaria
per a s'aparcament entrar,
me varen acorralar,
un grup de tres me sortia
i amb ganivet se'm punyia
dient: Dau-nos els doblers,

rellotge i el demés,
de tot se'm despullaria.

La cartera els vaig dar,
cinc mil pessetes duria
això és molta ximpleria
a ell hem de linxar.
Se'm posaren a pegar
cops de puny, també potades,
per sa cara escopinades
deixant-me estès allà.

El que no puc precisar
és es temps que estès estaria,
es coneixement perdria
dels cops que se'm pegà.

Quan vaig reaccionar,
cap policia veuria.
Fent un esforç, partiria
per a s'aparcament entrar.

Es cas me fa recordar
que quan lluitava a la guerra:
a la dreta i a l'esquerra
moltes bales vaig tirar.
Si hagués pogut emprar
aquella metralladora,
defensant sa meva honra
hagueren quedat a su-allà.

No hagués volgut escoltar
sa nostra Constitució
que s'assassí i traïdor
se'l té molt que respectar.
Pena de mort no hi ha
que tot molt gros assassí,
se'l cerca protegir
i se'l vol regenerar.

Oh! pobra Constitució
que forjà la gent que mana.

Té molts d'empleats que el guarda
per a ell es protegir-lo.
No és igual sa població
que viu tota ella assustada
dins casa seva tancada
que se mor de tremolor.

Un partit ha de sortir
amb esperons afilats
i als assassins i malvats,
drogats s'hi ha d'afegir:
se'ls ha de tancar el camí,
dins es llaç han de pegar,
cap d'ells pugui escapar
que duguin tan mal verí.

Sa nació de gent honrada
votarà aquest partit
perquè de poc ha servit
sa gent que l'ha governada.
Han collida bona anyada,
cap d'ells no ha quebrat,
de lo molt que s'han cuidat:
de dur sa gent controlada.

Es diari anuncià:
El senyor batle aniria
per ses barriades, un dia,
per s'opinió demanar.
Què és el que és pot esperar
de molta gent sa resposta,
Tancant molt forta sa porta,
és lladre ens sol entrar.

De molt vell hem sentit a dir
un adagi molt llunyana:
que s'ha de matar s'aranya
per evitar es verí.
I si no se fa així,
ni una passa avançarem,
sempre sa brega tendrem
com es moix amb es coní.

Clement Garau i Salvà.
Llucmajor, 29-IX-1991.

CA'N LEON

ANTONIO LEON MILLAN

Ctra. de Manacor, 367
Teléf. (971) 42 81 26

SON FERRIOL
07198 - Palma de Mallorca

ALIMENTACIÓ
PRODUCTES I SERVEIS PER A LA
RAMADERIA I ELS ANIMALS PETITS

Centre de rehabilitació i recuperació funcional LLUCMAJOR

Gimnàstica correctiva de:

Columna
Peus plans
Pre i post part
Manteniment
Rehabilitació de pacients
Post infartats
Neurològics
Traumatològics

Cervicalgies, Lumbalgies, Varius (drenatges
linfàtics), Esquinces, Dronquitis, Senu-
sitis, Artrossis, Lessions esportives, Kinesi-
teràpia, Laserteràpia Microones, Elec-
troestimulació, Ultrassons, Traccions.

ASSEGURANCES, PREVIASA,
ASISA, SANITAS, MARE NOSTRUM

Elena Avendaño Molina

Llda. Fisioterapeuta

Col. 3622

Carrer Antoni Maura, 57 baixos.

Tlf.: 12 00 64 - LLUCMAJOR

MERCAT DE LLEVANT

PASTISSERIA

FRUITERIA

PEIXETERIA

CARNISSERIA

XARCUTERIA

LICORERIA. ETC.

Mallorquins!

La nostra llengua
està en perill.

No parreu mai
en foraster.

És un suggeriment de

S'Arenal
de Mallorca

ASCENSORES
ASPE S.A.

C/. MARINETA, 7.

TELS. 26 62 32 - 26 62 54 - FAX - 490763

07600 EL ARENAL (MALLORCA)

Can Pastilla: els piròmans calen foc a dos bars i a alguns cotxes

Els darrers dies de desembre tingueren lloc una sèrie d'incendis, suposadament intencionats, a la zona de Can Pastilla, encara que els perjudicis no han estat tan quantiosos com era de preveure en un primer moment.

El primer dels incendis començà a mitjanit a la Gran Via de Can Pastilla, quan els piròmans calaren foc a un moble que hi havia dins un contenidor de fems i que prèviament havien traslladat davant les portes del bar, els estralls no

foren massa grossos ja que els bombers hi intervingueren ràpidament.

Poc temps després del primer incendi, i a pocs metres de l'anterior, es declarà un nou incendi al bar "Los muniquestes", que afectà al mobiliari i la decoració del local.

L'incendi més espectacular fou el que tingué lloc a les vuit de la matinada del mateix dia, en el qual cremaren les taules, les hamaques, etc d'un bar

situat al balneari 0, i que fou molt espectacular ja que els estris cremats eren de material molt combustible.

La piromania continuà després a la barriada ciutadana de la Soledat, on cremaren dos cotxes i intentaren cremar-ne un tercer, que estaven estacionats a la zona. D'igual manera cremaren dos contenidors situats a la mateixa barriada.

Un home de setanta anys, lesionat per dos atracadors

Dos joves armats amb ganivets atracaren un home de setanta anys que acabava de sortir d'una apotecaria situada al carrer Moliners de Palma. Els dos delinqüents amenaçaren amb els ganivets a la víctima i després de produir-li lesions amb l'arma

a la zona del coll li robaren la cartera, que contenia unes tres mil pessetes i la documentació, així com les monedes que duia i el rellotge, el qual, després de comprovar la marca, els delinqüents llançaren en terra perquè no els interessava.

Onada de robatoris a la Part Forana

La Part Forana mallorquina ha hagut de patir una altra onada de robatoris aquestes darreres setmanes, els quals s'han centrat en establiments comercials i cases particulars. En concret, s'han presentat denúncies a Inca, Binissalem, Capdepera, Sant Joan i Calvià.

A Inca, l'onada de robatoris començà fa uns quants mesos i el tema no ha deixat de ser actualitat entre els inquers. Des que ha començat el 1992 s'han efectuat dues denúncies per delictes contra la propietat, encara que se sap que el nombre de robatoris ha estat més elevat. Aquests dos robatoris denunciats han tingut lloc en establiments comercials, el primer en una sabateria situada a la plaça d'Espanya, davant mateix de l'ajuntament, mentre que el segon va ser comès en una tenda de joguets

situada al carrer Dureta.

Així mateix, els lladres entraren dins el bar Ca na Mates de Sant Joan, situat al carrer major d'aquesta localitat i se'n dugueren més de dues-centes mil pessetes, a més de fer estralls dins el local, els quals encara no han estat valorats.

Un altre poble castigat especialment pels robatoris és Capdepera, on els lladres han actuat des de fa uns mesos. En aquestes dues darreres setmanes, els indesitjables han entrat dins un hotel i una oficina, de les quals se'n dugueren les respectives caixes de seguretat, i dins una fàbrica d'espart.

D'altra banda, els lladres també han entrat dins l'hotel Albatros, d'Illetes, del qual se n'han duit unes dues-centes cinquanta mil pessetes en joies i objectes diversos.

Marratxí: diversos robatoris durant els primers dies de l'any

El municipi de Marratxí ha patit, durant els primers dies del 1992, una onada de robatoris que han afectat gairebé tots els nuclis urbans del terme.

El mateix dia 1 els lladres entraren dins una casa particular del carrer Pius XII de sa Cabaneta i s'emportaren pràcticament tot el que hi havia de valor: diversos electrodo-

mèstics i nombrosos vestits i caçadores de pell. Dies després, un delinqüent va robar prop de vint mil pessetes de la caixa registradora d'una apotecaria.

Així mateix, els lladres entraren dins una altra casa del carrer Escola de Pòrtol i robaren una important quantitat de joies i objectes de bijuteria.

SNOOPY SCHULZ

ELECTRONICA

El Gaucho

SERVEI TÈCNIC

- * Televisió
- * Vídeo
- * Ràdio Cassettes
- * So
- * Instal·lacions Antenes
- * Col·lectives, Individuals
- * Parabòliques

DISSENY I

- ASSESSORAMENT
- * Electrònica Industrial
- * Telecomunicacions
- * Alta Fidelitat
- * Registradores
- Electròniques

Carrer Mallorca, 2 07600 S'ARENAL DE MALLORCA
Carrer Sant Cristòfol, 82 Tel. 26 34 23 Fax 26 61 19

Servei d'aigua
a domicili
pou propi

Aljubs de varies
capacitats amb
motor elevador

SERVICI A LLUCMAJOR I S'ARENAL
N.º REGISTRE SANITARI 2700319 PM

TRANSPORTS MANRESA
CAMIÓ GRUA TRANSPORTS
EN GENERAL

Carrer de l'Estrella, 13 - Tel. 66 06 40 - LLUCMAJOR

IMPRENTA

Graphic Art

CARRETERA MILITAR, 208
Tel. 26 89 64 - Fax 26 65 09
S'ARENAL - MALLORCA

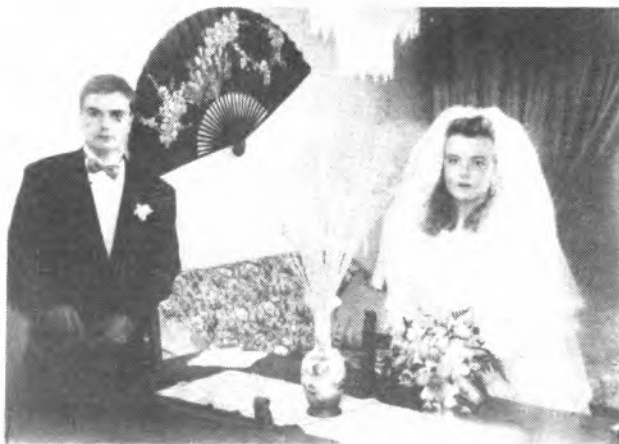
El matrimoni Fiol-Janer batejaren al seu fill Antoni a la parròquia de Sant Bernat el passat dia 27 d'octubre. A continuació feren el sopar al Restaurant El Hoyo de Son Ferriol. Molts d'anys! (Foto Torres R.)

La Família ORTEGA, de Son Ferriol, ha obert no fa gaire un mession al carrer Llorenç Frau d'aquest població. En un ambient agradable i acollidor reben tota la gent que hi va; si voleu menjar bé anau-hi, us en xupareu els dits.

Aquests joves són els integrants de l'equip benjamí del Platja Arenal, que han participat al X Torneig de Futbol Benjamí que organitza el CIM, encara que sembla que enguany aquesta participació no ha acabat gaire bé, i hi ha hagut greus discrepàncies entre els organitzadors del Torneig i els directius del Club.

En Pere Mas i na Francisca Maiol, de sa Cabaneta, es casaren el passat 16 de setembre a la parròquia de Sant Marçal, i posteriorment anaren amb tots els seus convidats a brufar la feta al restaurant "Sa Cabaneta". (Foto Torres R.)

El matrimoni Lascola de Son Ferriol batejaren el seu fill Damià a la parròquia de Son Ferriol el passat 26 d'octubre, després feren el refresc a l'Oasis d'Algaida. Enhorabona! (Foto Torres R.)

El Ferriolenc d'enguany és aquest equip que es pot veure a la fotografia. Segons els afeccionats la marxa de l'equip podria millorar més, però n'hi ha d'altres que diuen que els resultats són els que es pensaven des d'un primer moment. És igual, quan acabi es veurà, però coratge!

IVAN "EL TERRIBLE"

BIBI®

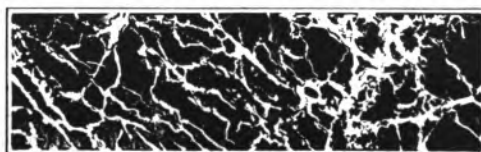

**Instal·lacions elèctriques
i bombes sumergides**

PEP SANSÓ

Carrer de Manacor, 507 - A
Tlfs.: 42 73 05 - 42 85 82
07199 Casa Blanca

GRANITS I MARBRES

ES TRAURE, C.B.

Som especialistes en sobreposats de
cuina i bany.

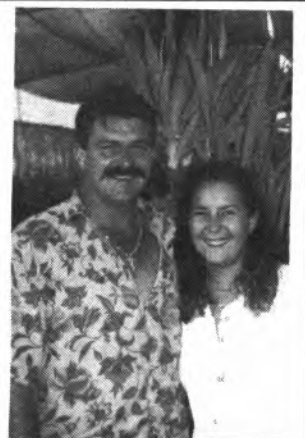
Donam el millor servei pel millor preu.

Carretera d'Algaida a Lluçmajor, Km. 6.
TELÈFON 12 54 18. ALGAIDA.

Centre de Jardineria

**ISABEL I
MIQUEL**

C/. Dragonera
(Davant Mercat Arenal)
S'Arenal de Mallorca

**fontanería
BALEAR**

C.B.
Calefacció - Piscines - Motors - Rebobinats
Reparacions - Descalcificacions
C/. Balears, 12 - Tlf. 74 30 16 - S'ARENAL

Per l'autodeterminació!

Amb aquest lema unes cinc-cents persones es congregaren el passat dimarts 31 de desembre al passeig del Born de Ciutat per manifestar-se, com ja va sent tradició en aquesta data.

La manifestació fou convocada per diverses entitats i partits polítics com són: ERC, PSM, Casal Independentista, Col·lectiu

Revolta... La manifestació transcorregué sense cap incident des del Born fins a la plaça d'Espanya, on parlaren Josep Maria Llopart i en Biel "Majoral".

Durant tota la manifestació els participants cridaren a favor de la independència, per la llibertat de Macià Manera, contra Espanya, i també a favor de

l'autodeterminació. El lema d'enguany havia estat pactat entre tots els convocants, i en principi hi havia la intenció que hi participàs l'OCB i d'altres entitats però que a la fi no hi varen participar.

Per acabar l'acte es col·locà una bandera es-tel·lada en mans del rei Jaume I.

Llubí: El PSM reuneix els seus simpatitzants per celebrar la seva diada nacional

Més de dues-cents persones es reuniren el passat dissabte 28 de desembre a Llubí per celebrar la Diada Nacional del PSM, amb el lema "Per l'Autodeterminació".

El fet que fos la població de Llubí la triada per enguany fou perquè a aquest poble és on s'aprovà per primer cop a Mallorca la moció del PSM presentada a les institucions sobre el dret a l'Autodeterminació.

Des de les primeres hores del matí es concentraren els seus simpatitzants i participaren als actes que hi havia programats per celebrar l'acte. Al matí tingué lloc una excursió pel poble, visitant els llocs de més anomenada o història. Després de dinar a l'Ermita del Sant Crist es va inaugurar la nova seu de l'agrupació local del PSM a l'antic molí de Can Suau. Igualment es presentà al públic el primer número dels "Fulls Informatius" del PSM. Seguidament els representants dels diversos partits, PSMenorca i ENE d'Eivissa, agafaren la paraula, igualment que el representant local del PSM, els quals defensaren el dret a l'autodeterminació, la sobirania nacional i la independència del Paísos Catalans.

almacenes femenias

Almacenes Femenias, S.A. Materials de Construcció

S'ARENAL. OFICINES, MAGATZEM I EXPOSICIÓ

Carrer Diego Zaforteza, 3 Tels. 26 00 87 - 49 16 11 - 49 16 50 Fax 491558

LUCMAJOR. MAGATZEM I EXPOSICIÓ

Ronda Migjorn s/n. Telèfon 66 07 01

CIUTAT DE MALLORCA. MAGATZEM I EXPOSICIÓ

Polígon de Son Castelló - Via Asima, 1 Tels. 20 47 02 - 20 47 62 - 20 48 17 Fax 206998

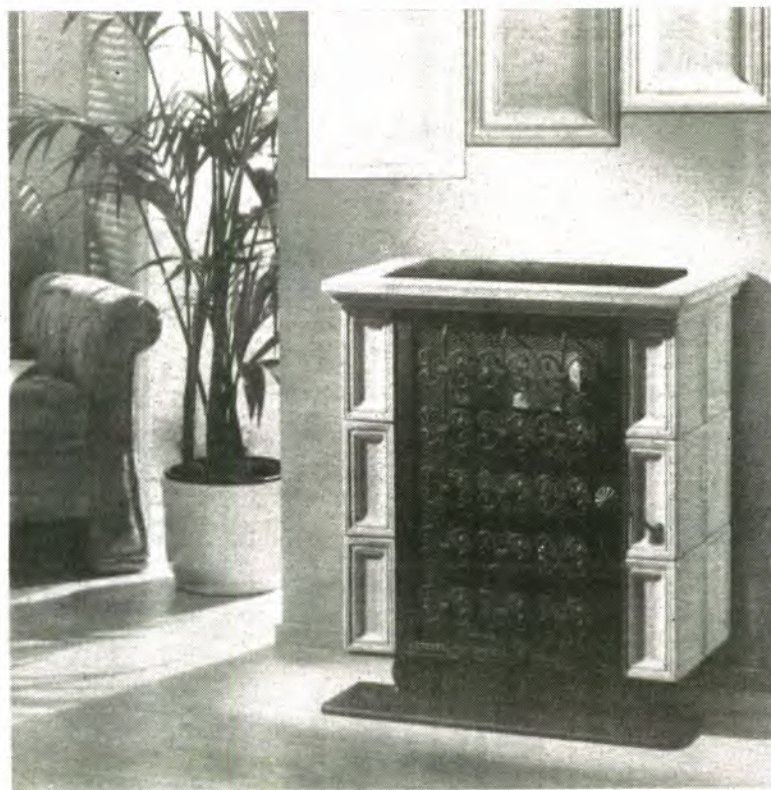
MAGATZEM. Carrer Aragó, 139 Tels. 27 23 52 - 27 63 64

El prestigi aconseguit per **ALMACENES FEMENIAS** és el resultat de 50 anys de qualitat, servei i professionalitat.

ALMACENES FEMENIAS posa a la seva disposició tot tipus de materials de construcció, destacant les rajoles i paviments, no només pels seus bellíssims dissenys sinó també per la gran varietat d'estils que ens ofereix aquesta prestigiosa firma mallorquina.

ALMACENES FEMENIAS demostra la seva professionalitat acostant als residents d'aquestes illes les més importants marques nacionals i internacionals.

Carretera de Manacor, 403 - Davant la gasolinera - Telf. 42 83 00 - SON FERRIOL. DISSABTES DEMATÍ OBERT.